

PROGRAM BEZPOŚREDNICH PRZELOTÓW CZARTEROWYCH
DO POLSKI NA SEZON 1992
NOWOCZESNYMI SAMOLOTAMI BOEING 767
POLSKICH LINI LOTNICZYCH LOT

Presented by

Exclusive Wholesaler

TORONTO-WARSZAWA	Round trip rates	
	Adult	Child (2-11)
MAY 3, 6, 10	899	599
MAY 13, 16, 17, 20, 23, 24, 27, 30, 31	949	639
JUN 3, 6, 7, 10, 13, 14	999	699
JUN 17, 20, 21, 24, 27, 28	1099	799
JUL 1, 4, 5, 8, 11, 12	1099	799
JUL 15, 18, 19, 22	1099	749
JUL 25, 26, 29	1039	699
AUG 1, 2, 5, 8, 9, 12, 15, 16	999	699
AUG 19, 22, 23, 26, 29, 30	969	639
SEP 2, 5, 6, 9, 12, 13, 16, 20, 23, 27, 30	899	599
OCT 4, 7, 11, 14, 18, 21, 25, 28	869	599
NOV 1, 8, 11, 15, 22, 25, 29	849	569
DEC 2	899	629
DEC 6, 9, 13	969	679
DEC 16, 20, 23	1039	739
JAN 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27	829	579

WARSZAWA-TORONTO (Flexible Returns)

MAY	3, 6, 10, 13, 16, 17, 20, 23, 24, 27, 30, 31
JUN	3, 6, 7, 10, 13, 14, 17, 20, 21, 24, 27, 28
JUL	1, 4, 5, 8, 11, 12, 15, 18, 19, 22, 25, 26, 29
AUG	1, 2, 5, 8, 9, 12, 15, 16, 19, 22, 23, 26, 29, 30
SEP	2, 5, 6, 9, 12, 13, 16, 20, 23, 27, 30
OCT	4, 7, 11, 14, 18, 21, 25, 28
NOV	1, 8, 11, 15, 22, 25, 29
DEC	2, 6, 9, 13, 16, 20, 23
JAN	3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31

UWAGA! Prosimy pamiętać, że dzieci poniżej 6 lat mogą podróżować tylko w towarzystwie osoby dorosłej.

Dziecko poniżej 2 lat (INF) podróżujące z jednym z rodziców nie podlega żadnej opłacie. Nie może jednak zajmować osobnego miejsca i mieć bagaż.

UWAGA! Ważny paszport i wiza są wymagane do przekroczenia granicy. Osoby podróżujące na paszportach innych niż kanadyjskie muszą posiadać dokumenty pozwalające na wjazd z powrotem do Kanady.

Dodatkowe Koszty
Podatek lotniskowy \$40.00
Ubezpieczenie biletu \$30.00

Pekao Travel

1610 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
Tel: (416) 588-1988
287 Roncesvalles Ave. Totonyo, Ont. M6R 2M3
Tel: (416) 588-2982
35 King St. E. #15, Miss., Ont. L5A 4E2
Tel: (416) 279-4331

Pekao Travel już dzisiaj czeka na Twoją rezerwację.

WARUKI DOKONANIA REZERWACJI: Zadatek w wysokości \$100.000 plus koszty ubezpieczenia biletu na wypadek choroby musi wpłynąć do Pekao przed upływem 7 dni od zrobienia rezerwacji. Pozostała należność musi wpłynąć do Pekao nie później niż na 21 dni przed datą odlotu.

Prosimy zwrócić uwagę, że zarówno zadatek jak i pozostała należność jest niezwracalna. Dozwolona ilość bagażu: 64 kilogramy (DWIE SZTUKI) PLUS PODRĘCZNY.

In accordance to NTA and Government approval
Lic. No. 2486503

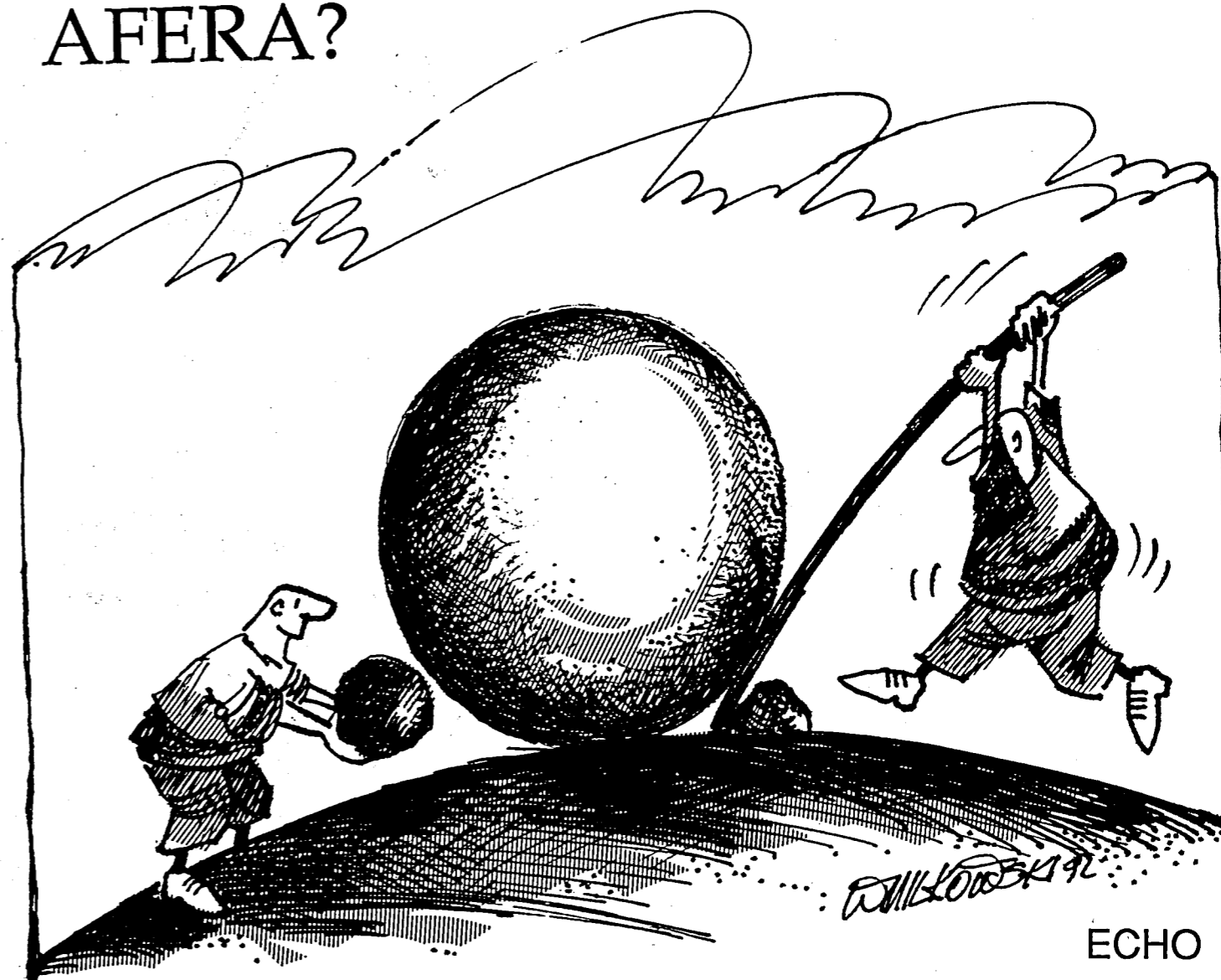
Poleć z nami i skorzystaj z wysokiej klasy serwisu pokładowego.

NO. 232 • MAY 28, 1992 • \$1.64 + TAX

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

• ZBRODNIENIE BEZ KARY
• TRAKTAT Z ROSJĄ • CZYJA
AFERA?

ECHO

DIRECTLY TO WARSAW - QUICK DELIVERY AT LOW PRICES

CARGO TO POLAND. NOW A LOT EASIER.

POLISH AIRLINES

LOT

**TORONTO-WARSAW
MONTREAL-WARSAW**

LOT POLISH AIRLINES
c/o VCC CARGO SERVICES
6500 SILVER DART DR.
MISSISSAUGA, ONT.
TEL.: (416) 676-5903

LOT POLISH AIRLINES
2000 PEEL, SUITE 680
MONTREAL, QUE.
TEL.: (514) 844-8221

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCA

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Leszek Szaruga
Stanisław Siekanowicz
Tadeusz Pruss
Karolina Jankowska
Hania Sokolska
dr Lidia Dobosz
Ryszard Bieryło
Marek Kawka
Janusz Pietrus
Danuta Kukulka

- Po mojemu
- Kulisy światowej sceny
- Faxem z Vancouver
- Lektury nieobojętne
- Imigracja
- Zdrowie
- Pieniądz robi pieniądz
- Film
- Angielski dla ambitnych

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Nina Geysztor-Zawirska, Waclaw Liebert, Andrzej Werbel, Stanisław Dubiski, Miłosz Aleksander F., Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A.Nike-Mineyko, Wojciech Wojnarowicz, Krzysztof Ostrowski, Jerzy Zieleniewski (WNP), Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Europa Zachodnia), Kazimierz Wodziński (Bliski Wschód), Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek Janik (RPA, Afryka)

Skład, łamanie: Olimpia Orlewicz

Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż

Druk: Związkowiec. Okładka: Futura Graphics

ECHO schodzi do druku w środę przed południem. Numer zamknięty jest we wtorek o godz. 5 po poł. Pismo ukazuje się w sklepach w środę i w czwartek. Regularnie dostarczane na pocztę do wydziału II klasy pocztowej po selekcji, w czwartek. Opóźnienia w dostawach prenumeraty nie wynikają z naszej winy. Wszystkie reklamacje, zmiany adresów i zamówienia prenumerat przyjmujemy na piśmie. Inne informacje - maszyna. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i komunikatów. Materiałów nie odsyłamy.

ADRES

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

POCZTOWY:

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISEMENTS:

\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch. \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00. Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250.00. Add 7% GST to all prices.

GST

R120882998

SUBSCRIPTION

PRENUMERATA:

Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów. Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Publications Mail Registration No. 7631

NOWO PRZYBYLI!

BEZPŁATNA, 3-MIESIĘCZNA PRENUMERATA NA ZAGOSPODAROWANIE
DLA KAŻDEGO NOWO PRZYBYŁEGO

(obecnie przyjmujemy zgłoszenia osób przebywających do 2 lat w Kanadzie, które nigdy nie otrzymały bezpłatnej prenumeraty ECHA)

Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie. Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z kodem pocztowym oraz czas pobytu w Kanadzie.

Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę według kolejności zgłoszeń.

CZYJA TO BYŁA AFERA?

Wyszło na to, że to była "afera Parysa". Nie ma afery Wachowskiego, czy Milewskiego.

Wyobraźmy sobie, że dwóch czołowych doradców prezydenta Stanów Zjednoczonych odwiedza generałów Pentagonu i oferuje im wyższe stanowiska w armii czy w Białym Domu wzamian za przyłączenie się do ewentualnego puczu. Projekty te wykrywa CIA czy wywiad US Army, a sekretarz obrony ujawnia je środkom przekazu. W Kongresie i w Senacie rozpoczyna się dyskusja, większość kongresmenów uważa, że nie ma o czym gadać, że sekretarz obrony spowodował aferę, więc on powinien odejść. Przywódcy partii opozycyjnej uważają, że należy rozwiązać "sprawę sekretarza obrony". A jeden z doradców Białego Domu odgraża się, że z nim nikt nie wygra i na tym kończy się afera. Prasa i telewizja są zadowolone, że konflikt zażegnano, jedynie kilka czasopism na czele ze stołecznym dziennikiem uważają, że problem nadal istnieje. Nie ma o co robić krzyku, w końcu nic się nie stało, że w Pentagonie są dobrzy przyjaciele Armii Czerwonej. Prezydent obronił doradców i wszyscy są zadowoleni, że im ufa.

Czy możemy sobie taki scenariusz wyobrazić? Oczywiście nie, bo 200 lat demokracji, bo tradycje, bo profesjonalizm... A Polska dopiero demokrację buduje, więc lepiej spokojnie, żeby tego dzieciaka nie zauroczyć...

W ten sposób możemy dochować się potworka. Nie może być inaczej, gdy prawie wszyscy liderzy głównych partii chowają głowy w plasek. Świat patrzy, więc będziemy robić wszystko, co by wyglądało na stabilizację...

Amerikanie nie zwracali uwagi, czy świat patrzy, lecz rozprawili się z

afere Watergate według prawideł demokratycznych. W przeciwnym wypadku mieliby dzisiaj przewodniczącego jakiegoś "rady ocalenia", a nie prezydenta. Czy zatem uczymy się demokracji od kraju demokratycznego, czy też np. od Wielkiego Churahu Mongolii?

Czy może być z kolei argumentem fakt, że "wojska nie da się zdekomunizować, bo nie ma niekomunistycznych generałów"?

Jeśli istotnie nie ma, to obejdzie się bez nich. Do obrony stada lepszy byle jaki baran niż dobry wilk. Armia

niezależna od obcych wpływów to dla Polski rzecz nie mniej ważna od poprawy gospodarki, zwłaszcza w niepewnym i nieukształotowanym do końca rejonie świata - gdzie nikt nie wie co Jelcyń wyciągnie jeszcze z rękawa lub czy nie zastąpi go taki na przykład Żyrynowski.

Czyja to w końcu była afera? Czy Polakom, nawet po tej wymuszonej dymisji Parysa, nie należy się odpowiedź na to pytanie?

Stanisław Siekanowicz

REJTAN BIS

Co głupsze przekazy trąbią już o sukcesie traktatu z Rosją. Sukces jest rzecz jasna - tyle że po rosyjskiej stronie. Taki traktat mogliśmy śmiało podpisać z Księstwem Monaco, a nie z okupantem winnym krzywd i zbrodni. Dyplomacja rosyjska, która tyle wysiłku włożyła w jego właściwe przygotowanie i utrzymanie w tajemniczy przed polską opinią publiczną - triumfuje. Wałęsa wielki przeciwnik grubej krechy tym razem udowodnił, że krecha to za mało! Zrobił więc duże "kaukaskie kredowe koło" wokół polsko-rosyjskiej przeszłości. Gdyby nie upór i odwaga premiera Olszewskiego byłoby jeszcze gorzej. Mielibyśmy zastrzeżonych traktatem na lat kilkanaście strażników rosyjskich interesów na terenie byłych sowieckich baz. Rzekome spółki - faktycznie wojskowy rosyjski wywiad w kraju, który wciąż się ludzi, że wejdzie do

NATO. Ludzi się, bowiem prezydent i stojący za nim, coraz mniej widoczni ludzie, nie chcą Polski w NATO. Chcą w "NATO bis", czyli w sowieckim bloku. I kto to mówi? Kto to robi? Kto się temu przeciwstawia? I kto za to poleci?

Mamy więc sytuację operetkową. Prezydent usuwa premiera za to, że broni polskiej racji stanu. Zobaczymy co na to Sejm, Senat, Naród. Jaki to Sejm, jaki Senat i co jesteśmy warci. Traktat przygotowano w tajemnicy przed rządem, Sejmem i narodem. Protesty przeciw jego duchowi były spóźnione, puste i daremne.

I znów do polskiej historii przejdzie jeden desperacki gest. I człowiek, co się go nie wstydzil. Historia przetoczy Polskę już swobodnie na wschód. Ani się współcześni nie polapią. A może się mylę?

NACZELNA

Czy kogoś obchodzi jak uczą się dzieci w Kanadzie? - czytaj w dziale KANADA

Foto: Andrzej Stawicki

MOBILIZACJA W MOŁDAWII

Prezydent Mołdawii Mircea Snegur podpisał rozporządzenie o działaniach w zakresie obrony republiki przed jednostkami XIV armii rosyjskiej.

Zgodnie z rozporządzeniem ministerstwa obrony republiki otrzymało rozkaz uzupełnienia jednostek wojskowych o powołanych rezerwistów i wyposażenie nowych oddziałów w broń. Rząd w Kiszyniowie ogłosił zaciąg ochotników "do obrony ojczyzny przed agresorem", nie wykluczając przy tym zmobilizowania wszystkich mężczyzn do 40 roku życia.

OSETIA ODCINA GRUZJI GAZ

Władze Osetii Północnej (w obrębie Federacji Rosyjskiej) oskarżyły Gruzję o terror wobec narodu osetyjskiego w związku z rozstrzelaniem 36 uchodźców z Osetii Południowej i postanowiły zawiesić dostawy gazu ziemnego do Gruzji do czasu, gdy ta "zaprzestanie rzezi popełnianych w Osetii Południowej".

BAZA GUANTANAMO

NASYCONA HAITAŃCYKAMI

Choć amerykańska baza na Kubie - Guantanamo - wcale nie wygląda na przepełnioną, przedstawiciele władz twierdzą, że nie ma już więcej miejsca dla uchodźców z Haiti. Na powierzchni 8 tys. hektarów mieszka w namiotach 12,5 tys. Haitańczyków. Nie wystarcza już wody, elektryczności i środków sanitarnych - oświadczył gen. Kenneth Simpson, szef zespołu nadzorującego namiotowe miasteczko. Według Amerykanów Straż Przybrzeżna będzie zabierała z łodzi tylko tych uchodźców, którzy znajdują się w wyraźnym niebezpieczeństwie.

WNP CHCE DUŻO

Tylko w 1992 r. Zachód musi

udzielić byłym republikom sowieckim pomocy w wys. 44 miliardów dolarów - stwierdza raport przedstawiony przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy podczas międzynarodowej konferencji w sprawie pomocy państwom WNP. Uczestnicy konferencji uznali jednak, że choć pomoc finansowa z zagranicy jest niezbędna, to jednak decydować będą własne wysiłki reformatorskie krajów Wspólnoty.

W liżbońskich obradach uczestniczyli przedstawiciele 60 krajów i 12 organizacji międzynarodowych. Obecni byli również ministrowie spraw zagranicznych krajów członkowskich WNP i Gruzji. Uczestnicy konferencji byli zgodni, że nie bezpośrednia pomoc humanitarna, ale średnio- i długoterminowe koncepcje będą miały największe znaczenie dla przemian w dawnym Związku Sowieckim. Tej zimy będzie jednak wciąż niezbędna pomoc żywnościowa.

KORPUS EUROPEJSKI

Już 1 lipca Francja i Niemcy rozpoczną tworzenie sztabu Korpusu Europejskiego, zarodka tego co ma się w przyszłości stać "ramieniem zbrojnym" Wspólnoty Europejskiej. Taką decyzję podjęli prezydent Francois Mitterrand i kanclerz Helmut Kohl podczas kolejnego szczytu francusko-niemieckiego.

Podjęli mimo niechętnych uwag ambasadora USA przy NATO, który tuż przed spotkaniem Mitterranda z Kohlem starał się zapobiec tej decyzji, żądając - faktycznie, choć nieformalnie - uprzedniego powrotu Francji do zintegrowanego dowództwa wojskowego NATO.

Korpus ma w 1995 roku być gotów do działania i liczyć 35 tys. żołnierzy. Od 1990 działa już brygada francusko-niemiecka. Trwają przygotowania do przekształcenia jej w dywizję. Jakkolwiek do Korpusu weszliby tylko żołnierze francuscy i niemieccy, byłby on otwarty dla pozostałych 7 państw tworzących Unię Zachodnioeuropejską, czyli żyjącą dotychczas zyciem utajonym organizację wojskową Europy Zachodniej.

Mitterrand i Kohl, którzy spotkali się w La Rochelle na atlantyckim wybrzeżu Francji, wezwali pozostałe kraje Unii, by przyczyniły się do tworzenia korpusu. Zapowiedzieli, że Paryż i Bonn będą konsekwentnie dążyć do budowy zjednoczonej Europy, nawet jeśli któryś z krajów nie ratyfikuje podpisanego w grudniu układu z Maastricht o powołaniu Wspólnoty Europejskiej.

GEHENNA BOŚNIACKICH UCHODźCÓW

Coraz dramatyczniejszy staje się problem uchodźców z Bośni i Hercegowiny i innych rejonów byłej Jugosławii. Ostatnie walki spowodowały, iż Bośnię i Hercegowinę opuściło już ponad 700 tys. osób. Chorwacja oświadczyła, że nie może poradzić sobie z napływem uchodźców i zaapelowała o pomoc krajów europejskich. Czerwony Krzyż Serbii podał, że na terenie tej republiki przebywa obecnie 278 tys. uchodźców, z czego 109 tys. pochodzi z Bośni i Hercegowiny.

APEL PAPIEŻA O MIŁOSIERDZIE

Papież Jan Paweł II zwrócił się z apelem, skierowanym do społeczności międzynarodowej, o pomoc dla uchodźców z Bośni-Hercegowiny:

"Radość dzisiejszego spotkania zakłócają niestety bolesne wiadomości o exodusie z Bośni-Hercegowiny ogromnej liczby uchodźców. Szukali oni schronienia w pobliskich republikach Chorwacji i Słowenii, teraz kierują się w stronę Italii, Austrii i innych przyjaznych krajów. To przerażający dramat, jakiego nie widziano w Europie od czasu II wojny światowej. Obliguje on wszystkich ludzi dobrej woli, przede wszystkim wierzących, do natychmiastowego okazania solidarności naszym braciom i siostram, doświadczonym przez zły los. Przed naszymi oczami mamy tyle przerażonych twarzy dzieci i starców, błagających o pomoc".

NOWE NUNCJATURY

Stolica Apostolska poinformowała o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych z Gruzją, Armenią, Azerbejdżanem i Mołdawią. Watykan nawiązał już stosunki dyplomatyczne z Federacją Rosyjską, Ukrainą, Litwą,

Lotwą, Estonią, choć nie uczynił tego jeszcze z Białorusią. Stolica Apostolska otworzy nuncjatury w czterech republikach kaukaskich, które będą reprezentowane w Watykanie na szczelbu ambasadorów.

CHINY ĆWICZĄ ATOMY

Rzecznik chińskiego MSZ potwierdził fakt przeprowadzenia przez ChRL "w ostatnim czasie" podziemnej próby jądrowej, ale odrzucił krytykę sformułowaną przez Waszyngton pod adresem Pekinu. Rzecznik stwierdził, że chiński program badań jądrowych prowadzony jest z "większą powściągliwością" niż podobne programy w zachodnich mocarstwach atomowych i w sumie dokonano tu mniejszej liczby wybuchów. Natomiast według źródeł zachodnich eksplozja przeprowadzona w zachodniej prowincji Xinjiang była największą z dotychczasowych chińskich eksperymentów z bronią "A". Miała siłę 1000 kiloton odpowiadającą wybuchom co najmniej 50 bomb atomowych rzucanych w 1945 r. na Hiroszimę. Eksperci z laboratorium sejsmologicznego w Uppsali ustalili, że wybuch w prowincji Xinjiang spowodował drgania skorupy ziemskiej o sile 7,3 stopnia.

• ZA 50 MLN DOL. WYJDA

Premier Litwy Gedyminas Vagnorius oświadczył, że stabilność krajów bałtyckich jest związana z wycofaniem armii byłego ZSSR z tych państw. Powiedział także, że przyznanie Litwie sumy 50 mln dolarów byłoby jednym z najskuteczniejszych sposobów rozwiązania problemu wycofania tych wojsk. Pieniądze zostałyby wykorzystane na zapewnienie mieszkań rodzinom wojskowych w Rosji. "Działalność oddziałów, które łamią litewskie prawo, powoduje niestabilność i stanowi zagrożenie dla miejscowej ludności" - powiedział na zakończenie premier Vagnorius.

KRYM WYSTRASZYŁ SIĘ

Parlament Krymu zmienił swą wcześniejszą decyzję o ogłoszeniu niepodległości Półwyspu Krymskiego. Anulowania decyzji zażądały władze Ukrainy, w której granicach znajduje się półwysep.

OGIEŃ BRATNI

Rząd brytyjski studiuje werdykt komisji śledczej stwierdzający, iż amerykańscy piloci zastrzelili dziewięciu brytyjskich żołnierzy podczas konfliktu w Zatoce Perskiej. Adwokaci rodzin zabitych przez "bratni ogień" domagają się, by piloci stanęli przed sądem - przynajmniej dla wyjaśnienia sprawy. Zdaniem komisji piloci popełnili "oczywiste błędy i nie przestrzegali obowiązującej procedury". Pentagon twierdzi natomiast, iż ich błąd spowodowany był mgłą. Obaj piloci złożyli pisemne oświadczenie i zdecydowali się nie występować w sądzie. Opozycyjna brytyjska Partia Pracy domaga się wydania lotników angielskiemu wymiarowi sprawiedliwości.

CIA WIDZI I WIE

Dyrektor CIA Robert Gates oświadczył, że wywiad amerykański przypuszczał, iż Związek Sowiecki był słabszy ekonomicznie, niż myślano. Błędne oceny wynikały m.in. z niewłaściwego przeliczania rubli na dolary. Stwierdził zarazem, że - pomimo błędnych statystyk - CIA prawidłowo przewidziała rozpad ZSSR i to już dwa lata temu. Od 1989 r. CIA powtarzała wielokrotnie, iż istnieje "wzrastająca możliwość upadku starego porządku". Dzień przed nieudanym moskiewskim puczem CIA przekazała amerykańskim politykom informację o ewentualności przewrotu konserwatystów w Moskwie. Podano w nim szczegóły przygotowań, choć nie zdołano ustalić możliwej daty.

KOMUNISCI NIE DO RZĄDU

Rywalizujące ze sobą o władzę w Afganistanie grupy mudżahedinów zawarły pakt pokojowy. Umowa wynegocjowana przez nie zaangażowaną w konflikt partię Dżalaludina Haqqaniego zakłada wycofanie wojsk z Kabulu oraz utworzenie tymczasowych sił pokojowych. Strony uzgodniły ponadto, że w nowym mużulmańskim rządzie nie będzie miejsca dla działaczy obalonego reżymu komunistycznego.

ŚWIĘCĄ OD 12 LAT

12 rocznicę powstania peruwiańskiej lewackiej organizacji terrorys-

tycznej Świetlisty Szlak jej członkowie uczcili mordując w stanie Cero de Pasco osiem osób, w tym 5 wieśniaków, burmistrza oraz 2 innych przedstawicieli lokalnych władz. Przed czymś w rodzaju załprowizowanego sądu ludowego ofiary oskarżono o okradanie ludności, a następnie wydano wyrok skazujący i rozstrzelano na głównym placu.

SIEDEM PLAG KANTONU

Ponad 12 tys. osób zostało aresztowanych od początku br. w Kantonie - poinformował przedstawiciel władz sądowych tego chińskiego miasta, w którym ostatnio stwierdzono znaczny wzrost przestępczości. W kwietniu w Kantonie ogłoszono trzymiesięczną kampanię zwalczania "siedmiu plag". Sześć z nich - prostytutka, handel kobietami i dziećmi, pornografia, narkotyki, gry hazardowe na pieniądze oraz praktyki magiczne - ściąganych jest w skali całego kraju, w Kantonie dodaje się do tej listy jeszcze przynależność do tajnych stowarzyszeń.

EPIDEMIA AIDS W UGANDZIE

Co najmniej 226 tysięcy Ugandyjczyków jest zarażonych AIDS, a 60 tysięcy umrze prawdopodobnie na tę chorobę w tym roku - ogłosił dyrektor generalny Ugandyjskiej Komisji ds. AIDS. W Ugandzie co dwunasty mieszkaniec jest nosicielem wirusa HIV.

MAFIA MŚCI SIĘ

Zamordowanie na Sycylii znanego z walki z mafią sędziego Giovanni Falcone zaszokowało Włochy.

Sędzia Falcone był we Włoszech symbolem walki ze zorganizowaną przestępczością. Zginął wskutek eksplozji jednonowej bomby, która wybuchła na autostradzie w pobliżu Palermo w momencie, gdy przejeżdżał tam opancerzony samochód sędziego. Potężna eksplozja utworzyła ogromny lej i zniszczyła nawierzchnię autostrady na odcinku ok. 500 m. Materiał wybuchowy prawdopodobnie umieszczony był pod mostem na autostradzie Palermo-Trapani. Eksplozja nastąpiła na sygnał radiowy. Biały fiat sędziego został w polowie przysypany ziemią. Razem z nim zginęła żona i trzech ochroniarzy.

PROJEKTY MINISTRA IMIGRACJI

Minister Imigracji Bernard Valcourt przedstawił rządowi swój projekt zmian w kanadyjskim prawie imigracyjnym. Proponowane zmiany z rządowymi poprawkami mają być podane do wiadomości publicznej w przyszłym miesiącu. Ostatnio Valcourt udzielił wywiadu dziennikarzom na temat swego projektu. Wiadomo więc czego się spodziewać.

Valcourt uważa, że Kanada powinna zachować swą pozycję kraju imigracyjnego. Nie należy jednak kreować nadmiernych nadziei na pozostanie w nim każdego kto tego pragnie. Kanada będzie przyjmować uchodźców politycznych obawiających się prześladowań. Natomiast bardziej surowo mają być traktowani wszyscy jak to określili "oportunisty", którzy podszycją się pod uchodźców. Według jego kalkulacji 5000 osób, które w tym roku prosiły o status uchodźcy należą do tej kategorii. Valcourt proponuje, by zakazać liniom pasażerskim latającym do Kanady przyjmowanie na pokład samolotów osób nie posiadających akceptowanych przez Kanadę dokumentów podróży. Jego projekty przewidują również ograniczenie programu łączenia rodzin. Utrzymanie łączenia małżeństw i niedorośliwych dzieci, natomiast zmniejszenie napływu dziadków, wujków, cioci, kuzynów i dorosłych, niezależnych dzieci. Zdaniem ministra sprrowadzanie tych osób pochłania znacznie energię urzędu, a tym samym przedłuża czas oczekiwania na imigrację osób, które mogłyby się przyczynić do rozwoju Kanady poprzez inwestycje. Kanada wybrała w ub.

roku zaledwie 16% imigrantów. Cała reszta została jej narzucona. Valcourt dopuszcza tworzenie programów imigracyjnych dla specjalnych grup (wymienił m.in. Żydów z Rosji). Generalnie jednak nie chciałby zmieniać kwoty imigracyjnej, wynoszącej 250 000 osób rocznie do roku 1995. W przyszłości widzi możliwość przyjmowania od pół miliona do 700 tysięcy imigrantów rocznie. Uważa też, że należy powrócić do tradycji dobrowolnego zatrudnienia kontraktowego nowych imigrantów na 2-3 lata w regionach szczególnie zaniebanych w ramach robót publicznych, takich jak prace dla rolnictwa, leśnictwa, itp.

Proponowane zmiany mają na celu rozładowanie kilkudziesięcioletniej kolejki, której spory koszt ponosi kanadyjski podatnik.

MULRONEY ZA ROZSZERZENIEM UPRAWNIEŃ ONZ

Premier Kanady Brian Mulroney wystąpił w Montrealu na konferencji młodych liderów na rzecz rozszerzenia uprawnień Organizacji Narodów Zjednoczonych. Mulroney stwierdził, że wraz z zakończeniem Zimnej Wojny USA, kraje byłych Sowietów, Niemcy i Japonia powinny mieć większy udział w pokojowych misjach ONZ. Zauważył, że tego typu akcje są bardzo kosztowne. Przykładowo, misja w Jugosławii kosztowała w tym roku 650 milionów dolarów. Kolejne etniczne konflikty mogą wymagać interwencji z zewnątrz, zwłaszcza w południowej Azji, Kaukazie Bałkanach i Bliskim Wschodzie. Mulroney powiedział, że raz uruchomiony konflikt etniczny, jak to miało miejsce w Jugosławii, trudny jest do zatrzymania. Kanada domagała się interwencji UN w tym kraju już we wrześniu ub. roku. Niestety dla wielu pomoc przyszła za późno. Mulroney sugeruje, żeby UN stworzyła podstawy prawne i organizacyjne dla szybszej interwencji w utrzymaniu pokoju.

Po miesiącach ciężkiego przelewu krwi w Jugosławii rząd Kanady zdecydował się nieformalnie zawie-

ść stosunki dyplomatyczne z Belgradem, żądając od serbskich dyplomatów z Toronto opuszczenia kraju i odwołując "na konsultacje" ambasadora kanadyjskiego z Belgradu Jamesa Bisseta. Brian Mulroney wezwał Narody Zjednoczone do wprowadzenia wobec Serbów sankcji gospodarczych, paliwowych i handlowych. Kanada sporo zrobiła jak dotąd dla pokoju w Jugosławii. Wbrew protestom Belgradu uznała kolejno Słowenię, Chorwację, Bośnię-Herzegovinę i wysłała 1300 żołnierzy sił pokojowych. Kontyngent ten został jednak wycofany z Sarajewa w wyniku złamania rozejmu.

REFERENDUM ZA 3 MIESIĄCE

Jean Pierre Kingsley, główny urzędnik do spraw wyborów i referendum, poinformował prasę, że w myśl decyzji Sądu Najwyższego w referendum konstytucyjnym nie będą mogli brać udziału Kanadyjczycy, zamieszkujący stale za granicą, z wyjątkiem personelu placówek dyplomatycznych i wojskowych. Natomiast zgodnie z tą decyzją mogą brać udział w referendum więźniowie oraz upośledzeni umysłowo. Kingsley przygotowuje głosowanie, jak twierdzi, w 3 miesiące po wprowadzeniu ustawy parlamentarnej, które przewiduje się w przyszłym tygodniu.

ŻYDZI CHCĄ POMOCY DLA SWYCH SZKÓŁ

John Laskin, prawnik, występujący w imieniu pięciu rodzin, uczniów szkół żydowskich, wystąpił do sędziego sądu Ontario Williama Andersona z żądaniem rozszerzenia funduszy prowincjonalnych, służących szkołom katolickim. Laskin będzie zabiegał o prawo do funduszy na podstawie karty praw, gwarantującej wolności religijne. Jeśli Sąd Najwyższy Ontario uzna żądania grupy żydowskiej, otworzy furtkę dla innych grup etnicznych, domagających się własnych systemów oświatowych. Laskin przyznał z żalem, że nie zdola podważyć prawa katolików do własnych szkół ze

względu na decyzję Sądu Najwyższego Kanady.

ZAKUPY W NIEDZIELĘ JUŻ NIEDŁUGO

Otto Jellinek, minister of Revenue na dobre już naciska premiera Ontario Boba Rae, by wprowadził w Ontario prawo zezwalające na otwarcie sklepów w niedzielę. Podobnie opozycja w parlamencie prowincji Lynn McLeod i Mike Harris popierają niedzielny biznes. Ponad 79 procent mieszkańców wg badań opinii publicznej, nie ma nic przeciwko otwarciu sklepów w niedzielę. Politycy argumentują, że biznes ucieka do USA, bowiem przygraniczne zakupy weekendowe weszły już ontaryjczykom w krew. Inną grupą bardzo zainteresowaną w otwarciu sklepów w niedzielę jest grupa żydowska, która od lat prowadzi w tym kierunku intensywne lobby. Żydzi nie tylko ortodoksyjni zamykają sklepy w sobotę ze względu na szabas i chcą odrobić biznes w niedzielę. Katolicy, którzy swego czasu argumentowali przeciw prowadzeniu interesów w dzień święty, stracili impakt. Wygląda na to, że Bob Rae wnieśli ustawę o otwarciu sklepów pod obrady parlamentu prowincji w najbliższych dniach.

MARSZ SEPARATYSTÓW

Według różnych źródeł, od 10 tysięcy do 25 tysięcy mieszkańców Quebecu przeszło ulicami Montrealu pod biało-niebieskimi flagami domagając się od premiera Bourassy jak najszybszego referendum na rzecz suwerenności prowincji. Demonstranci potępili premiera za niewywiązanie się z obietnic referendum. Separatyści są oburzeni, że Bourassa proponuje zmianę tematu referendum z niepodległości na konstytucję. Demonstrację organizowały zarówno separatystyczne partie i ugrupowania (w tym PQ), jak również związki zawodowe. Jacques Parizeau przywódca separatystów wystąpił z hasłem "Quebec dla Quebecyków". Ostatnie badania opinii

publicznej wykazały, że 47% mieszkańców prowincji popiera suwerenność Quebecu, a 41% jest przeciw, 45% domaga się referendum w sprawie suwerenności, a 39% w sprawie konstytucji.

KULISY KONSTYTUCYJNYCH ROZMÓW

Podczas rozmów konstytucyjnych w Montrealu zarysowała się strategia 5 prowincji w sprawie nowego Senatu. Alberta, Nowa Fundlandia, Manitoba, Saskatchewan i Nowa Szkocja domagają się większej reprezentacji w Senacie Kanady, która tradycyjnie pochodziła z Ontario. Plan proponuje 84-osobowy Senat złożony z: po 8 senatorów z każdej prowincji, po 2 z Terytoriów. Zakres władzy Senatu miałby być uzależniony od rodzaju dziedziny. Przykładowo, sprawy surowców naturalnych, rybołówstwa, rolnictwa, leśnictwa i systemu podatkowego leżałyby w gestii senackiej. Ontario proponuje reprezentację regionalną, która utrzymałaby jego władzę.

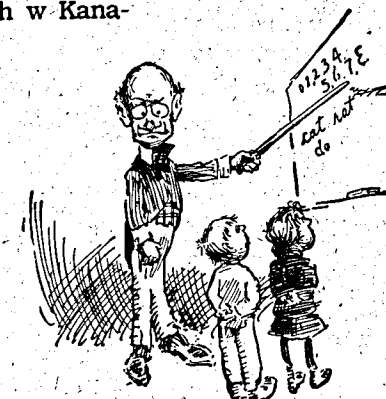
Ottawa skłonna jest oddać więcej władzy prowincjom w dziedzinach dotąd legislacyjnie im podległych, ale w których miała dotąd pewien udział. Chodzi o budownictwo mieszkaniowe, kopalnie, leśnictwo, rekreację i sprawy miejskie. Sporną sprawą jest kontrola prowincji nad kulturą. Kontrola oznacza bowiem przyznawanie środków finansowych, przeciwko czemu protestują artyści.

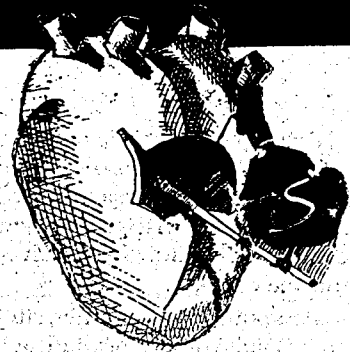
NAUCZYCIEL DO KĄTA

Ostatnio lansowaną filozofią w systemach edukacyjnych w Kana-

dzie jest wymuszony przez kuratorów na nauczycielach system, w którym nie nauczyciel, lecz grupy dziecięce są ośrodkiem nauczania. Koncepcja "child centred learning" jak dotąd nie spotkała się z należyтым odporem, choć nikt nie zbadał efektywności takiego nauczania. Wielu rodziców nie zdaje sobie sprawy w trwającej w szkołach rewolucji ani płynących z tego konsekwencji.

Znalazła się jednak przynajmniej jedna przytomna matka pani Malkin Dare z Waterloo, która wraz z grupą rodziców założyła grupę "Parents for Learning", która otwarcie krytykuje eksperymenty pedagogiczne, prowadzące do obniżenia poziomu nauczania i autorytetu nauczyciela. Rodzice z grupy uważają, że dzieci w kanadyjskich szkołach nie opanowują w dostatecznym stopniu podstaw matematyki i języka, a nowy system nie sprzyja rozwojowi podstawowych umiejętności. Z tej wielkiej grupy wyrosła obecnie spora organizacja na rzecz jakości nauczania. Organizacja stwierdza w swym manifestie, że kanadyjskie dzieci opanowują obecnie znacznie mniej podstawowych wiadomości z różnych dziedzin. Domaga się wprowadzenia testów kwalifikacyjnych dla każdej klasy, systematycznego studiowania w miejsce wybranych tematów, rzetelnego informowania nauczycieli o skuteczności metod nauczania oraz większego udziału rodziców w zarządzaniu szkołą. Wielu nauczycieli skarży się, że eksperymenty edukacyjne i odejście od tradycyjnych metod nauczania prowadzi do załamania poziomu nauczania i dyscypliny. ECHO zdecydowanie popiera tradycjonalistów.

POLITYKA

Prezydent wycofał poparcie dla rządu Olszewskiego

Prezydent Lech Wałęsa skierował 26 maja do marszałka Sejmu list, w którym stwierdził, że wycofuje poparcie dla rządu, gdyż stracił do niego zaufanie. Według Wałęsy, współpraca rządu z prezydentem - tak istotna dla władzy wykonawczej - weszła w ostry konflikt. Prezydent zaproponował podjęcie rozwiązań zmierzających do wyłonienia nowego gabinetu mającego oparcie w parlamencie. List prezydenta przekazał wicemarszałkowi Sejmu Józefowi Zychowi (marszałek W. Chrzanowski przebywa za granicą) minister stariu Mieczysław Wachowski.

W związku z listem prezydenta wicemarszałek Zych zwołał posiedzenie Prezydium Sejmu. W posiedzeniu uczestniczył premier Jan Olszewski. Premier spotkał się także z klubami parlamentarnymi koalicji rządowej oraz z członkami gabinetu. Powszechnie uważa się, że szale w konflikcie rząd-Belweder na rzecz wycofania przez prezydenta poparcia dla rządu przeważał ostry sprzeciw rządu wobec niektórych paragrafów traktatu, o wycofaniu wojsk rosyjskich z Polski (piszemy o tym na str.).

Unia Demokratyczna szturmuje

Wyprzedzając o 2 dni list prezydenta, Rada Unii opowiedziała się w niedzielę za odwołaniem gabinetu Jana Olszewskiego, bo nie daje on "żadnych gwarancji przywrócenia

slabnącego autorytetu państwa, nie zapewnia kontynuowania reform gospodarczych i politycznych". Celem partii Mazowieckiego, jak głosi przyjęte oświadczenie, jest stworzenie zdolnej do działania i trwałej większości parlamentarnej. Decyzje w sprawie terminu zgłoszenia wotum nieufności i osoby kandydata na premiera podejmie wspólnie Rada koalicji trzech (UD, KLD, PPG) najprawdopodobniej w najbliższym czasie.

Tadeusz Mazowiecki, lider Unii Demokratycznej, jest jedynym kandydatem tej partii na premiera nowego rządu. Sam zainteresowany zastrzega jednak, że "nie należy dzielić skóry na niedźwiedziu".

"Gabinet Jana Olszewskiego nie jest rządem nadziei, raczej dekompozycji i bezruchu. Ten rząd wyczerpał swoje możliwości i powinien ustąpić" - stwierdził Mazowiecki. Uznał, że konflikt między rządem i prezydentem zmierza do "frontalnego starcia". Pogorszyła się współpraca z parlamentem, spory wewnątrz Rady Ministrów dezorganizują jej pracę, następuje rozkład rządowej koalicji.

Zdaniem lidera Unii, należy rozmawiać ze wszystkimi, aby stworzyć rządową alternatywę. Nie chodzi bowiem o jakąś grę polityczną, ale o trwałą większość w parlamencie. Unia proponuje negocjacje z tymi, którzy nie liczą na przedterminowe wybory parlamentarne, uznają nieodczowność współpracy rządu i prezydenta, uważają, że różnice światopoglądowe i ideologiczne nie uniemożliwią kompromisu w sprawach politycznych i gospodarczych. Mazowiecki, zapytany w kulisach, czy ta oferta dotyczy także Sojuszu Lewicy Demokratycznej, odparł: "w sensie koalicji rządowej nie".

Kto za, kto przeciw rządowi?

Unia Demokratyczna chce zgłosić wotum nieufności dla rządu Jana Olszewskiego i stworzyć nowy gabinet, który miałby poparcie parlamentarnej większości oraz prezydenta.

Jak głosowałyby kluby nad wnioskiem o wotum nieufności wobec rządu?

Jacek Mazlarski,

Porozumienie Centrum:

Głosowalibyśmy przeciwko wotum nieufności, ponieważ popieramy ten rząd.

Kandydatura Tadeusza Mazowieckiego na premiera jest dla nas nie do przyjęcia. Mazowiecki był już premierem i jego polityka została skrytykowana. Poparcie PC dla niego byłoby więc niezrozumiałe dla naszej bazy wyborczej. Nie chodzi tu o występowanie przeciw Unii Demokratycznej, ale o tę osobę, która dla nas nie jest kontrowersyjna.

Stefan Niesiołowski - lider ZChN

Propozycja ta jest bardzo mało konkretna. Pomysł obalenia rządu Olszewskiego, kiedy się nie ma alternatywy politycznej, kiedy się nie ma większości w Sejmie, sprzyja destabilizacji państwa i tego ZChN na pewno nie poprze.

Jeśli Unia proponuje nam udział w rządzie, w którym nie będzie J. Olszewskiego, to my tego też nie poprzemy. ZChN nie weźmie udziału w żadnych działaniach, które de facto oznaczają obalenie rządu Olszewskiego.

Antoni Furtak, Porozumienie Ludowe:

Na pewno mój klub głosowałby przeciw wotum nieufności dla Olszewskiego, co byłoby wyrazem poparcia dla tego rządu. Nasze ugrupowanie wie, co zrobiły poprzednie dwie ekipy i gabinet Olszewskiego oceniamy jako lepszy.

Głosowalibyśmy też przeciwko kandydaturze Mazowieckiego. On już był premierem i wiadomo, co zrobił jego rząd.

Aleksander Łuczak, PSL:

Ze zrozumieniem przyjmujemy fakt, że Unia podejmuje działania, których celem jest wyjście z rządowego kryzysu. Inicjatywę wotum nieufności można jednak podjąć dopiero wtedy, gdy sytuacja do tego dojrzeje, żebyśmy następnie pół roku nie klecili nowego rządu.

Leszek Miller - sekretarz generalny RdrP

Oczywiście, będziemy za odwołaniem rządu premiera Olszewskiego - powiedział Leszek Miller - przede wszystkim dlatego, że byliśmy przeciwni powołaniu tego rządu jako jedyne ugrupowanie, które w całości głosowało przeciw. Zarówno skład Rady Ministrów, proponowany przez premiera, jak i program nie uwzględniał naszych oczekiwań. Czy byliśmy skłonni poprzeć rząd, tworzony przez UD, KLD i PPG? Trudno mi powiedzieć, bo nie znam podstaw programowych takiego rządu. Jesteśmy jednak skłonni z każdym prowadzić dyskusję. Nie o fotelach, lecz o wspomnianym programie.

Nie rozmawiałem na ten temat ani z prezesem, ani z innymi posłami - stwierdził sekretarz generalny UPR, Stanisław Michalkiewicz. Nie chciałbym wybiegać przed orkiestrę. Z paru względów rząd pana Olszewskiego się nam nie podoba. Z innych - chcielibyśmy, aby jeszcze trochę porządził.

Rządu "trójki" raczej nie poparliśmy. Nietylko z tych przyczyn, o których wyżej. Po prostu - już mieliśmy okazję przekonać się o talentach politycznych pana Bieleckiego czy Mazowieckiego. Te osoby i ich partie nie rokują najlepszych nadziei...

"Solidarność" rolnicza murem za Olszewskim

Z udziałem premiera Jana Olszewskiego w Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady Krajowej NSZZ RI "Solidarność". W kwietniu - powiedział premier - dały się już zauważyć pierwsze objawy ożywienia gospodarki. Inflacja jest niższa od ubiegłorocznej, a także od założonej na ten rok, pojawiły się oznaki zwalczania recesji, a w handlu zagranicznym zaczęła narastać nadwyżka bilansowa. Są to skutki konsekwentnych działań rządu, którego sukces spowodowałby dużą nerwowość. I właśnie teraz atak na nas nastąpił.

Jesteśmy otwarci na ściślejszą współpracę z tymi partiami (zwłaszcza z Porozumieniem Ludowym), które mogłyby się stać - w ramach nowej koalicji - przeciwwagą dla Unii i Kongresu, a to ze względu na nasze doświadczenia z tymi partiami w przeszłości. Uważam, że trudno będzie znaleźć kandydata na premiera. Zgłoszenie kandydatury Mazowieckiego traktuję raczej jako działanie sondażowe.

Leszek Moczulski - przewodniczący KPN

Jest to kolejna próba, spośród wielu podejmowanych od kilku miesięcy, by stworzyć większość w Sejmie. Rzecz sama w sobie jest pozytywna, ale jeśli będzie robiona z równym zapalem i równą energią jak poprzednie, to skończy się tak samo.

My nikogo nie poprzemy w ciemno. Natomiast jesteśmy gotowi zawsze wejść do koalicji rządowej, która by była zdolna do rządzenia. To jest podstawowy warunek, bo w cmentarzu politycznym uczestniczyć nie chcemy. Nowa koalicja musiałaby zainicjować kilka programów: program ostrej walki z recesją, nowy program polityki zagranicznej nastawiony przede wszystkim na współdziałanie krajów międzyrzecza i nowy program polityki wewnętrznej.

Warunkiem poparcia będzie oczywiście udział w rządzie. Konfederacja musi mieć wpływ na rząd - także personalny - na niektóre resorty, zwłaszcza o charakterze politycznym.

Alojzy Pietrzyk, NSZZ "Solidarność"

Mój klub głosowałby nad takim wnioskiem tylko wówczas, gdyby powstała w Sejmie większość zdolna wyłonić nowy gabinet. W przeciwnym razie mielibyśmy do czynienia z taką samą sytuacją jak dziś. Dymisja tego rządu i powierzenie mu dalszego pełnienia obowiązków nie jest - naszym zdaniem - żadnym rozwiązaniem.

Nie chcę się wypowiadać o kandydaturze Mazowieckiego, bo jestem przeciwnikiem "grubej kreski".

Działajmy wspólnie - zaapelował premier Olszewski - bo wspólny jest nasz interes. Produkcja rolna to jedna ze sfer bezpieczeństwa narodowego i od takiego traktowania tych spraw rząd nie odstąpi.

Po spotkaniu z premierem rolnicza "Solidarność" oświadczyła, że podtrzymuje poparcie dla rządu Jana

Olszewskiego. Jeśli miałoby dojść do przejęcia władzy przez tzw. małą koalicję, a zwłaszcza Unię Demokratyczną i Kongres Liberalno-Demokratyczny. Związek wezwie do strajku powszechnego.

Sejm odwołał Parysa

Sejm przyjął sprawozdanie Komisji do zbadania tzw. sprawy Parysa i odwołał dotychczasowego ministra obrony narodowej z zajmowanego stanowiska. Za odwołaniem głosowało 235 posłów, przeciw - 18, wstrzymało się od głosu - 58 (PC i "Solidarność").

Komisja uznała oświadczenie min. Parysa z 6 kwietnia br. za bezzasadne i szkodliwe dla interesów państwa. Zdaniem komisji współpraca MON z Biurem Bezpieczeństwa Narodowego była nieprawidłowa, a min. Parys nie gwarantuje jej polepszenia w przyszłości. Obowiązki szefa resortu obrony narodowej pełni obecnie Romuald Szeremietiew.

Występując w Sejmie premier Jan Olszewski stwierdził, iż jego wniosek o dymisję min. Parysa był spowodowany rezygnacją samego zainteresowanego, którego zdaniem komisja sejmowa, w przeciwieństwie do rządowej, uznała nadrzędność BBN w stosunku do MON. Wysoko oceniając pracę min. Parysa i wyrażając żal z takiego zakończenia jego misji, premier powiedział, że problem, który leży u podstaw tej sprawy będzie problemem każdego następnego ministra obrony narodowej i powinien być rozstrzygnięty w trybie jasnego uregulowania kompetencji resortu obrony, Sztabu Generalnego i BBN.

Min. Parys w swoim przemówieniu oświadczył, że nie naruszył zad-

nych zasad prawa, a jego wypowiedź miała jedynie charakter ostrzegawczy. Stwierdził, iż spotkanie Jerzego Milewskiego i Mieczysława Wachowskiego z gen. Tadeuszem Wileckim było natomiast naruszeniem prawa, gdyż sekretarze stanu zgodnie z konstytucją nie mogą występować w imieniu prezydenta, a stanowisko szefa sztabu obsadzane jest na wniosek ministra obrony. Min. Parys zarzucił komisji sejmowej, że oceniła ona całą sprawę jeszcze przed dokładnym jej rozpoznaniem. Z jej komunikatu, zdaniem J. Parysa, wynika, że "minister obrony nie może liczyć na poparcie parlamentu, gdyż zaczyna zgodzić z prawem bronić autonomii resortu wobec politycznych nacisków". Decyzja Sejmu ma charakter nie personalny, lecz polityczno-ustrojowy, gdyż rozstrzyga o tym, "czy kontrolę nad armią sprawuje parlament czy urzędnicy BBN" - stwierdził.

Wystąpienie min. Parysa wprowadziło nerwową atmosferę na sali. Niektórzy posłowie domagali się przeprowadzenia debaty w tej sprawie. Poseł Aleksander Hall z UD stwierdził podczas jednej z licznych przerw w obradach, że "nie mamy prawa dopuścić, by min. Parys odszedł w nimble bohatera, męczennika sprawy przywracania niezależności wojsku". Sejm, przestając na wysłuchaniu opinii i sprostowań członków komisji, postanowił debaty nie przeprowadzać.

Wyniki głosowania zostały skwitowane dramatycznym okrzykiem jednej z posłanek: "Hańba!".

Być albo nie być polskiej demokracji

"Rozumiem, że sprawa Parysa jest niewygodna szczególnie dla Pana Prezydenta, bo ujawniono spisek przeciwko państwu w Jego Kancelarii": - powiedział Kazimierz Świtoń podczas sejmowego wystąpienia.

Podkreślił również, że - wbrew stanowisku niektórych organizacji politycznych, które usiłują zbagatelizować sprawę Parysa nazywając ją burzą w szklance wody - "jest to nie

tylko problem dotyczący ministra obrony narodowej, lecz również być albo nie być polskiej demokracji".

Wezwał również posłów, by powołać Nadzwyczajną Komisję do zbadania działalności Biura Bezpieczeństwa Narodowego w kontekście wypowiedzi ministra obrony narodowej. Prezydentowi zarzucił świadomą lub nieświadomą pomoc komunistom, którzy nadal hamują wszelkie reformy.

"Aby uchronić państwo przed odradzającym się komunizmem należy tworzyć Obywatelskie Komitety Obrony Państwa, a tutaj w parlamencie należy powołać Ponadpartyjny Parlamentarny Blok Obrony Demokracji, którego zadaniem będzie niedopuszczenie do rozgrywek personalnych i partyjnych walk o fotele ministerialne" - powiedział Kazimierz Świtoń.

Premier ma zaufanie do Szeremietiewa

Dziennikarz "Polski Zbrojnej" zapytał Jana Olszewskiego:

- Czym się pan kierował, powierając ważne obowiązki dotychczasowemu wiceministrowi Romualdowi Szeremietiewowi?

- Moja znajomość pana Romualda Szeremietiewa sięga znacznie wcześniejszych czasów. Wiem wiele o jego wiedzy, zainteresowaniach, a nade wszystko znam jego postawę i charakter. I dlatego z zaufaniem powierzam sprawę resortu obrony narodowej w jego ręce.

Romaszewski prezesem radia i telewizji

Senator Zbigniew Romaszewski powołany został przez premiera Jana Olszewskiego na stanowisko prezesa Komitetu ds. Radia i Telewizji.

- Ostatnio ręczne sterowanie w telewizji, które odbywało się z przeróżnych ośrodków władzy, było czymś co budziło mój protest. Nie o to nam chodziło, gdy walczyliśmy o wolne media - powiedział prezes Romaszewski. - Będę się starał realizować program jak najbardziej zbliżony do telewizji publicznej. Telewizja nie po-

winna być partyjna, rządowa czy prezydencka, ale publiczna. Nie neguję prawa dziennikarzy do posiadania poglądów, ale istotne jest rozdzielenie informacji od komentarza.

Zbigniew Romaszewski ma 52 lata, jest doktorem fizyki. Był członkiem KSS KOR oraz członkiem Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność". W stanie wojennym zakładał "Radio Solidarność", za co był więziony przez kilka lat. Dwukrotnie, bezskutecznie kandydował na stanowisko szefa NIK.

Czy przekażą Art-B?

Prokuratura Generalna wysłała do Izraela wnioski o ekstradycję Bogusława Bagsika i Andrzeja Gąsiorowskiego. Polska i Izrael nie mają podpisanej umowy o ekstradycję, ale nasze władze liczą na to, że w tym przypadku zostanie poszanowana zasada wzajemności.

Bagsik i Gąsiorowski wyjechali z Polski w bliżej nieznanych okolicznościach w sierpniu ub. roku. Oceniają się, że straty z tytułu działalności Art-B kosztują nasz system bankowy ok. 600 mln dolarów. Oskarżenia skierowane wobec nich przez prokuraturę dotyczy jedynie części tej sumy ok. 4 bln złotych, które Bagsik i Gąsiorowski mieli wyłudzić od naszego państwa. Oskarża się ich także o wręczenie łapówki w wysokości 5 tysięcy dolarów w zamian za wystawienie fałszywego dokumentu.

Solidarność '80 ostrzega

"Solidarność '80' widząc biologiczne i moralne wyniszczenie narodu polskiego, podejmuje obronę tych wartości, które służą odbudowie godziwej egzystencji naszego społeczeństwa. Dotychczasowe nasze ostrzeżenia, które były kierowane do władz (...) nie przyniosły żadnych rezultatów. W związku z tym przystępujemy w dniu dzisiejszym do protestu. Protest ten ma formę manifestacji ulicznych w kilkunastu miastach Polski" - powiedział Marian Jurczyk do zebranych w Szczecinie członków związku, KPN, Partii Wolność i Solidarności Walczącej.

Lider "osiemdziesiątki" oznaj-

mił następnie, że jeżeli rząd nie weźmie tego protestu pod uwagę, to "następnym naszym krokiem będzie strajk ostrzegawczy". Jeżeli on zostanie zlekceważony przez władze, to "Solidarność '80" przystąpi do strajku powszechnego.

Protest "osiemdziesiątki" zakończono wręczeniem wojewodzie listu otwartego do prezesa Rady Ministrów.

Żąda się w nim, aby rząd sformułował nareszcie program gospodarczy likwidujący bezrobocie i niezwłocznie przystąpił do jego realizacji.

Prezydent Izraela w Polsce

"Nasze korzenie są splecione od tysiącleci" - powiedział prezydent Lech Wałęsa, witając w Belwederze gościa z Izraela. Prezydent Chaim Herzog przebywający z oficjalną wizytą w naszym kraju spotkał się w Belwederze z polskim prezydentem. Rozmowa trwała prawie półtorej

godziny i - jak powiedział pan Herzog szefowi państwa polskiego - "ta wizyta stanowi kontynuację procesu, który został rozpoczęty Pana wizytą w Izraelu".

Lech Wałęsa po spotkaniu powiedział izraelskim dziennikarzom, że "nasza przeszłość nie powinna nas dzielić, ale łączyć". Dodał też, że współpraca między Polską a Izraelem jest zbyt mała, chociaż - jak powiedział - "Politycy, włącznie ze mną, zrobili wszystko co możliwe. Teraz należy to wypełnić treścią".

Chaim Herzog spotkał się także z premierem Janem Olszewskim. Rozmawiano głównie o stosunkach dwustronnych. Następnym gościem prezydenta Izraela był minister Krzysztof Skubiszewski. - Było trochę wspomnień historycznych, mówiliśmy o pamięci o tragicznych wydarzeniach jako źródle myślenia o sprawach współczesnych i przyszłych. Jeśli chodzi o dialog polityczny między naszymi państwami, to wskazałem, że jest tu miejsce nie tylko na

sprawy dwustronne, ale także problemy międzynarodowe - powiedział po spotkaniu Skubiszewski.

Major w Warszawie

Premier W. Brytanii John Major złożył krótką wizytę roboczą w Warszawie. Brytyjski gość spotkał się z premierem Olszewskim, ministrem Skubiszewskim oraz marszałkami Sejmu i Senatu. John Major złożył również gościnną wizytę prezydentowi Wałęsie w Belwederze. Późnym popołudniem premier W. Brytanii odleci do Pragi, która będzie drugim punktem (następnym jest Budapeszt) jego podróży po nowych demokracjach środkowoeuropejskich.

GOSPODARKA

Pierwsza ropa z Bałtyku

Jak się okazuje, złoża ropy naftowej w polskiej strefie Bałtyku są znacznie większe niż przypuszczano. Właściwa eksploatacja pozwoli czterokrotnie zwiększyć całe krajowe wydobycie. Wiele wskazuje, że na większej głębokości istnieją bardzo bogate złoża doskonałej jakości ropy, których przemysłowa eksploatacja pozwoliłaby na wydobycie około 20 milionów ton tego surowca, co równa się półtorarocznemu zapotrzebowaniu naszego kraju na ropę. Przy okazji wierceń prowadzonych na Bałtyku odkryto trzy nie znane dotąd złoża gazu ziemnego.

Do zbiorników tankowca "Tarnobrzeg", zakotwiczonego w pobliżu platformy wiertniczej Petrobalticu ok. 70 km na północ od Rozewia, popłynęły pierwsze tony czystej ropy naftowej wydobywanej z morskiego dna na polskim szelfie. Rozpoczął się tzw. wydłużony test produkcyjny, mający na celu precyzyjne określenie zasobów złoża znajdującego się na głębokości ponad 1400 m, panującego w nim ciśnienia oraz warunków eksploatacji. Test potrwa 4 - 6 miesięcy. W tym czasie wydobywanych będzie dziennie 200 - 220 ton ropy, która specjalnym, elastycznym rurociągiem pompowana jest do zbiornik-

ków statku. Nad bezpieczeństwem całej operacji czuwa holownik Polskiego Ratownictwa Okrętowego "Posejdon" wyposażony w urządzenia do zwalczania rozlewów olejowych na morzu. Za ok. trzy tygodnie "Tarnobrzeg" popłynie do Gdańska z pierwszą partią 4,5 tys. ton ropy, która następnie zostanie przesłana do przeróbki. Wykonane wcześniej analizy laboratoryjne wykazały, że jest ona bardzo wysokiej jakości i swymi parametrami przewyższa ropę pochodzącą z Morza Północnego.

Inwestycje żółwie

Z planowanych do zakończenia w minionym roku 23 inwestycji centralnych zakończone zostały tylko 4. Są to: stacja rozdzielcza Trębaczew - Zakładu Energetycznego Łódź, dwa elewatory zbożowe - w Bielsku Podlaskim o pojemności 25,5 tys. ton i Strzelcach Krajeńskich o pojemności 50 tys. ton oraz rozbudowa zaplecza dla potrzeb Państwowego Dozoru Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej. Z tym, że ta ostatnia inwestycja miała znacznie ograniczony zakres tzw. rzeczowy.

Z informacji uzyskanych w Centralnym Urzędzie Planowania wynika, iż podstawową przyczyną opóźnień w realizacji inwestycji centralnych był brak środków finansowych oraz nierytmiczne ich przekazywanie do dyspozycji inwestorów.

Fiat sypnął dolarami

Z udziałem J. Olszewskiego i A. Olechowskiego, a także kierownictwa włoskiego koncernu FIAT podpisano protokół uzgodnień, czyli umowę wstępną między FIATEM a rządem polskim. Włosi wejdą w spółkę z FSM, deklarując na początek 2 mld dolarów. Będą mieć w polsko-włoskim przedsiębiorstwie 90 proc. udziałów. FIAT gwarantuje aż do chwili wniesienia odpowiednich wpłat utrzymanie zatrudnienia w FSM 18 tys. polskich robotników. W nowej spółce, w którą Włosi już zainwestowali ok. 1 mld dolarów, produkowany będzie przede wszystkim Cinquecento w liczbie co najmniej

240 tys. sztuk rocznie. Strona włoska nie wyklucza dalszego wypuszczania na rynek polski - i to przez być może nawet 4 lata - polskiego fiata.

"To jest chwila pełna radości, ponieważ podpisaliśmy porozumienie o największej inwestycji zagranicznej w Polsce" - powiedział korespondentowi Reutersa premier Jan Olszewski.

Strefy wolnocłowe niewypałem

Ponad dwa lata temu rozporządzeniem Rady Ministrów wyznaczone zostały tereny dla szesnastu stref wolnocłowych. Najwięcej, osiem - na Pomorzu Zachodnim. Do dziś nie funkcjonuje ani jedna.

Zdaniem prezesa Głównego Urzędu Ceł Mirosława Zielińskiego, powstały zbyt żywiołowo, bez rzetelnej analizy ekonomicznej, ale także bez preferencji podatkowych. Niektóre z nich zaplanowano w głębi kraju. Natomiast tylko po jednej na granicy południowej (Cieszyn) i wschodniej (Terespol-Malaszewice). W Austrii są na przykład tylko 4 Wolne Obszary Celne.

Prezes zarządu Wolnego Obszaru Celnego Szczecin-Swionoujście Marek Koćmiel uważa, że jedną z przyczyn, że WOC nie powstały, było to, iż do dziś nie ukazały się przepisy wykonawcze do rządowego rozporządzenia.

Po nowelizacji przepisów w ub. r. wyłonily się kolejne problemy. Okazało się, że WOC zaplanowano na terenach bez wcześniejszych prób wyjaśnienia stosunków własnościowych. Dotychczas tylko 5 spółek zgłosiło wnioski spełniające wymóg posiadania własności terenu lub dzierżawy wieczystej, w tym tylko dwie spośród pierwszej 16.

Nie jest przy tym tajemnicą, że organizatorzy WOC po prostu nie mają pieniędzy nie tylko na statutową działalność, ale nawet na wymagane (metry wysokości plus drut kolczasty) ogrodzenie. Najbogatszy z nich, szczeciński-swinoujski, dysponuje kapitałem 4,5 mld złotych, wniesionym przez wojewodę szczecińskiego, Zarząd Portu, Hartwiga i

Zeglugę Polską S.A. Wolny Obszar Celny w Wiedniu zakładano mając w kasie kwotę równoważną dzisiejszym 600 mld zł.

Groźny konkurent ubezpieczeniowy

24 polskim firmom ubezpieczeniowym przybył groźny konkurent zagraniczny. Międzynarodowa organizacja ubezpieczeniowa o amerykańskim rodowodzie A.I.G. inauguruje swą działalność w Polsce. Jest to największe i najbardziej rentowne towarzystwo ubezpieczeniowe na świecie, świadczące swoje usługi w 130 krajach od ponad 70 lat.

W Polsce występować będzie w dwojakiej postaci: jako AMPLICO i AMPLICO LIFE A. w spółkach z bankiem Polska Kasa Opieki S.A. To rozdwojenie wynika z polskich przepisów, oddzielających ubezpieczenia majątkowe od ubezpieczeń na życie.

Niezwykłość naszej oferty - powiedział prezes Georges Dourte - polega na tym, że polska Amplico Life daje korzyści nie tylko w przypadku nieszczęść, ale również wtedy, gdy wszystko układa się dobrze: wysoka premia, jeśli przeżyjesz czas określony w polisie; odszkodowanie z tytułu śmierci lub kalectwa i dużą wypłatę dla bliskich w przypadku przedwczesnej śmierci. Zabezpieczeniem naszej wiarygodności są aktywa A.I.G. o wartości ponad 58 mld \$.

Big Mac w stolicy

W połowie czerwca w stolicy zostanie otwarta pierwsza w kraju restauracja McDonalda. W "Sezanie" przy ul. Marszałkowskiej trwają ostatnie prace. Niedawno firma uruchomiła bary w Czecho-Słowacji i w Chinach.

Warszawski McDonald ma działać w systemie korporacji światowej. Zakład prowadzić będzie Andrzej Konopski wraz z żoną. Jest pierwszą osobą w Polsce, która otrzymała licencję na tę działalność. Musi spełniać wszelkie warunki, tak by stołeczna restauracja niczym się nie różniła od zachodnich, znanych w całym świecie.

Podstawowymi daniami będą hamburgery, cheesburgery, Big Mac, frytki, napoje bezalkoholowe i koktajle. Dla klientów będą przygotowane miejsca, aby można było zjeść dania przy stolikach. Restauracja obsłuży ok. 300 osób jednocześnie. Będzie samoobsługa, do zamawiania dań przewiduje się 9 kolejek. Część surowców będzie sprowadzana z zagranicy, ponieważ w Polsce nie ma fabryki półproduktów. Nasze ziemniaki nie nadają się do robienia mcdonaldowskich frytek. Mięso - głównie wołowina - ma być krajowe, podobnie jak pieczywo. Personel - ok. 500 osób - jest już skompletowany.

PAMIĘĆ NARODOWA

1000 rocznica śmierci Mieszka I

Na Ostrowie Lednickim, niedaleko Poznania i Gniezna, odbyły się w niedzielę uroczystości upamiętniające 1000 rocznicę śmierci historycznego twórcy państwa polskiego Mieszka I. Uroczystą mszę świętą celebrował prymas Polski kardynał Józef Glemp.

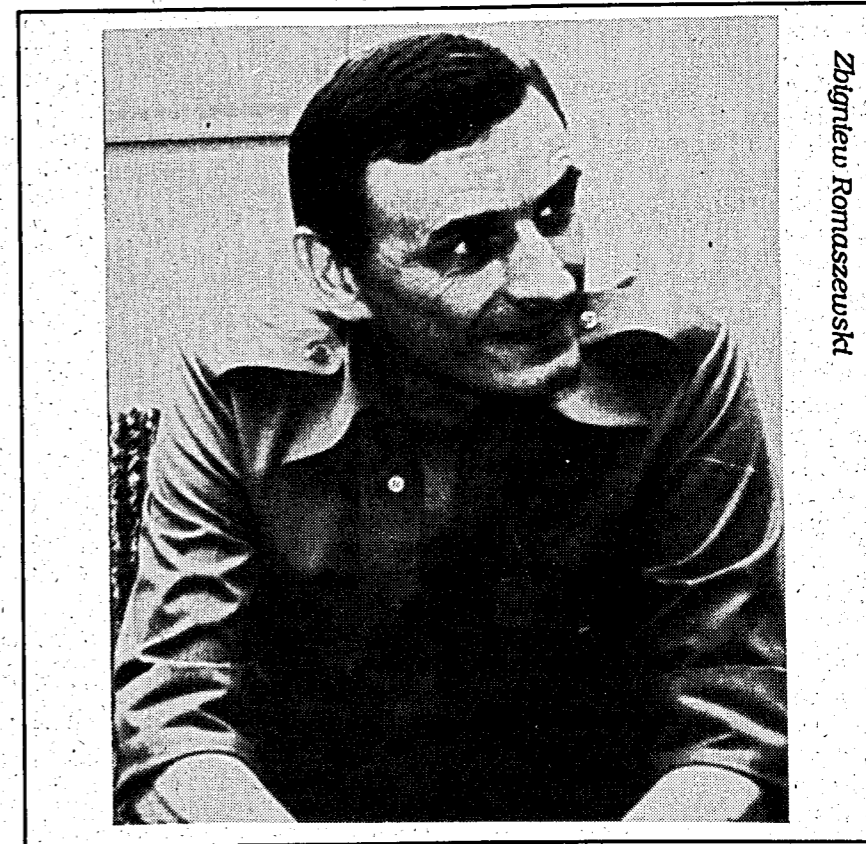
"To miejsce jest święte pod względem narodowym i pod względem religijnym. Jest święte dla Ojczyzny, bo mogliśmy tu spod warstw ziemi odsłonić szczątki sprzed tysiąca lat, które są jakże drogą kolebką ukazującą początki naszego narodu" - powiedział prymas Glemp.

Jaruzelski spowiada się

Wspomnienia Wojciecha Jaruzelskiego "Stan wojenny. Dlaczego..." stały się sensacją.

Jak poinformował wydawca książki, prezes Polskiej Oficyny Wydawniczej BGW, Roman Górski, 200-tysięczny nakład jest już dzisiaj historią.

Na oficjalnej promocji książki w salach recepcyjnych hotelu "Victoria" stawiły się tłumy. Zapytany, czy spodziewał się takiego sukcesu, gen. Jaruzelski odowiedział: "Po raz pierwszy uczestniczę w takiej imprezie,

Zbigniew Romaszewski

wszystko jest więc dla mnie zaskoczeniem. Było mi przyjemnie, że aż tak wiele osób było zainteresowanych uzyskaniem autografu i krótką rozmową.

Książka jest zapisem wspomnień generała z lat 1980-81. Na pytanie, czy napisał wszystko, generał odrzekł: "Napisałem wszystko, co wiem. W sprawach wątpliwych muszę zachować wstrzeźliwość".

Generał nadal podtrzymuje, że za wszystko, co zdarzyło się w grudniu 1981 roku bierze odpowiedzialność na swoje barki. Prosi jednak, by nie przykładając dzisiejszej miary do tego, co zdarzyło się w przeszłości.

Zapytany, co zrobi z honorarium za książkę, wskazał żonę.

Barbara Jaruzelska powiedziała: "Albo kupimy wreszcie cinquette, albo przeznaczymy je na remont domu".

ZDROWIE

Żyjemy krócej - chorujemy częściej

Stan zdrowia naszego społeczeń-

stwa ulega ciągle pogorszeniu - poinformował na konferencji prasowej prof. dr med. R. Jacek Zochowski. Dowodzą tego rozmaite wskaźniki. Umieralność niemowląt wynosi w Polsce 19,1 promille, podczas gdy w większości krajów rozwiniętych nie przekracza 10 promille. Średni czas życia mężczyźni (67,2 lat) i kobiet (75,1 lat) plasuje nas na szarym końcu Europy, jest o 2-3 lata krótszy niż w innych krajach.

Głównymi przyczynami zgonów są choroby układu krążenia, nowotwory złośliwe, urazy itp. Mamy też niezwykle wysoką liczbę emerytów i rencistów. Tuż po wojnie, co 46 obywatel był emerytem lub rencistą, obecnie co czwarty!

Do złego stanu zdrowia społeczeństwa przyczyniają się m.in. niskie zarobki, złe warunki mieszkaniowe, a także nieodpowiednia dieta, palenie tytoniu i picie alkoholu. Ludzie nie mają nawyków zdrowego stylu życia. Dotyczy to również młodzieży - szkoły nie podejmują działań, żeby wychować ją w duchu prozdrowot-

nym, a rząd nie wykazuje troski o sport i turystykę.

Poseł Zochowski poruszył też problemy związane z funkcjonowaniem służby zdrowia. Uważa, że władze powinny jasno określić jakie usługi medyczne w obecnej sytuacji mają być płatne, a jakie nie.

EDUKACJA

Uczni odrzucają

Spoleczność akademicka nie akceptuje zaproponowanej przez MEN nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym. Projekt ten bowiem:

- ogranicza autonomię uczelni, którą zyskały zaledwie przed półtora rokiem;
- rozszerza kompetencje ministra;
- nie rozwiązuje wielu problemów środowiska;
- rodzi poczucie prowizoryczności i koniunkturalizmu rozwiązań prawnych.

Znowelizowana ustawa odebrałaby m.in. prawo swobodnego decydowania o okresie zatrudnienia adiunktów. Proponuje się jego ograniczenie do 9 lat, co oznacza powrót do zapisów starej ustawy z 1982 r.

Wszyscy zgodnie sprzeciwiają się, aby minister określał minimalny wymiar pracy, tzw. pensum. Związki zawodowe np. są zdania, że w ustawie należy określić maksymalną granicę pensum. Część zainteresowanych uważa, że decyzje o pensum swoich pracowników powinny podejmować senaty.

Wobec takich wyników dyskusji, Rada Główna Szkolnictwa Wyższego uchwaliła, że nowelizacja zaproponowana przez MEN jest niewskazana.

W Sejmie złożony został projekt premiera - o zmianie ustawy Karty Nauczyciela i o szkolnictwie wyższym. Nie został on przedstawiony Radzie do zaopiniowania. Przeciwno takiemu postępowaniu Rada wyraziła zdecydowany sprzeciw. Ocenila też negatywnie zawarte w nim rozwiązania dotyczące m.in. minimalnej wysokości pensum i sposobu rozwiązywania stosunku pracy. Pro-

pozycje te zostały zresztą wcześniej odrzucone przez komisję sejmową.

Rada Główna wystąpiła do ministra edukacji z wnioskiem o powołanie niezależnego od MEN komitetu ekspertów w celu opracowania nowej całościowej ustawy o szkolnictwie wyższym.

OCHRONA ŚRODOWISKA

44 czyste plaże

Państwowa Inspekcja sanitarna zbadała plaże Bałtyku i jeziora północnej Polski. Sytuacja jest optymistyczna. Mamy więcej miejsc, gdzie można kąpać się bez obawy o zdrowie. W spisie kąpielisk morskich, w których woda nie zawiera bakterii widnieją 44 miejscowości.

Najlepsza sytuacja panuje na Wybrzeżu Szczecińskim, gdzie jest najwięcej miejsc o klasie wody I i II. Najczystsze są: Międzywodzie, Dziwnów, Łukęcin, Niechorze i Wiselka. Warunkowo dopuszczono kąpieliska w Swinoujściu i w Rewalu, a nieczynne będzie jedynie Mrzeżyno.

W woj. koszalińskim warunkowo dopuszczono do użytku 11 kąpielisk, choć jeszcze w marcu 6 z nich oceniono jako nie nadające się do rekreacji. Obecnie można się kąpać we wszystkich miejscowościach tego województwa, choć Kołobrzeg, Sarninowo, Wicie, Grzybów, Dźwirzyno, Chłopy, Podczele, Ustronie i Sianozęta dopuszczono tylko warunkowo.

Na terenie woj. słupskiego wyłączone z kąpeli tylko kąpielisko w Uście i Orzechowie, a najlepsza woda jest w Lebie i Poddębju.

Najgorsza sytuacja pod względem czystości wody panuje w województwie gdańskim, gdzie dopuszczono do użytku 8 kąpielisk (m.in. na Helu, w Juracie, Jastarni, Chalupach) nad otwartym morzem, a zamkniętych pozostaje 13 kąpielisk od strony Zatoki Gdańskiej i Puckiej, głównie w Gdańsku, Gdyni, Rewle. W sumie na tym terenie będzie zamkniętych 15 kąpielisk, chociaż 4 z nich przeznaczono do dalszego badania. Być może po raz pierwszy od 16 lat będzie

otwarte kąpielisko w Brzeźnie i Jelitkowie.

W woj. elbląskim zamknięte będą: Sztutowo, Mikoszewo, Jantar, Stegna, Suchacz, Tolkmicko i Nowa Pasteka, warunkowo dopuszczono Kąty Rybackie, a bez przeszkód będzie można kąpać się w Krynicy Morskiej i Piaskach.

Umowa ekologiczna z Białorusią

W Warszawie podpisane zostało porozumienie między Ministerstwem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa a Państwowym Komitetem Republiki Białorusi ds. Ekologii. Jest to pierwsza tego typu umowa zawarta z naszym wschodnim sąsiadem.

Porozumienie przewiduje uruchomienie dla żeglugi śródlądowej do Grodna Kanału Augustowskiego oraz ochronę lasów Puszczy Białowieskiej. Przy współpracy specjalistów białoruskich utworzone zostaną po obu stronach granicy strefy przyrody chronionej.

Polska i Białoruś razem z Ukrainą podejmą wspólne prace nad ochroną wód Bugu, poważnie zanieczyszczonego przez stronę ukraińską. Umowa otwiera także drogę do otwarcia współpracy ekologicznej między nadgranicznymi województwami.

Jednocześnie polski Bank Ochrony Środowiska i białoruski Akcyjny Bank Handlowy "PRIORANK" rozpoczną finansowanie wspólnych przedsięwzięć ekologicznych.

Kanadyjskie firmy ochrony środowiska szukają partnerów

Biuro Handlowe ambasady kanadyjskiej w Warszawie zorganizowało w hotelu Marriott prezentację ośmiu wiodących na rynku kanadyjskim firm zainteresowanych współpracą z Polską w ochronie środowiska. Była to pierwsza na taką skalę prezentacja Kanadyjczyków, którzy poprzez promocję szukają kontaktów z przemysłem polskim specjalizującym się w produkcji na rzecz

ochrony środowiska. Kanadyjski sondaż miał na celu wyszukanie polskich partnerów, stworzenie podstaw do wymiany technicznej i wspólnych przedsięwzięć handlowych i inwestycyjnych.

Trzy firmy kanadyjskie ADI Systems, Environmental Technologies Inc. oraz TAI Energy Resources Corp. zajmują się odzyskiem metanu ze śmieci komunalnych, oczyszczalni ścieków i pokładów węgla kamiennego. TAI zamierza własną technologią eksploatować zakłady odzysku metanu na Śląsku.

Chem-Security poszukuje w Polsce partnerów do budowy i eksploatacji indywidualnych systemów oczyszczania odpadów toksycznych. Western Research oferuje sprzęt do pomiarów zanieczyszczenia. Ofertę przetwarzania używanych opon w użyteczny granulat przedstawiła firma Recovery Technologies Inc. W przemyśle elektronicznym i elektroprzemysłowym firma Toxic Recovery Systems Inc. upatruje partnerów z polski do założenia joint venture dla produkcji i sprzedaży technologii oczyszczania i odzysku odpadów toksycznych. Mabarex Inc. specjalizuje się z kolei w produkcji urządzeń do oczyszczania ścieków i wody.

TO I OWO Z CAŁEGO ŚWIATA:

Na winobranie do Francji

Podpisana została umowa między Polską a Francją, dotycząca zatrudniania pracowników sezonowych. Na jej podstawie Polacy (pracujący najczęściej we francuskich winnicach) będą mieli prawa i obowiązki pracowników francuskich. Te same warunki pracy, płacy oraz ubezpieczenia. Podatki od uzyskanego dochodu będą płacone w Polsce i naliczane według naszego prawa. Ambasador Republiki Francuskiej, który w imieniu swego rządu podpisywał umowę, stwierdził, że w tym roku zgodnie z jej zasadami podejmie pracę ok. 8 tys. obywateli polskich. O zatrudnienie będzie można się starać za pośrednictwem Biura ds. Imigracji

Międzynarodowej, które powstanie w Warszawie. Do pracy wyjedzie tylko tyle osób, ile ofert od pracodawców francuskich wpłynie do biura. Czas zatrudnienia nie będzie mógł być dłuższy niż 6 miesięcy.

Ostatni szczyt Rutkiewicz?

Zaginęła najslawniejsza w świecie himalaistka, zdobywczyni 8 ośmiotysięczników, Polka - Wanda Rutkiewicz - podała ze stolicy Nepalu, Katmandu, agencja Reutersa.

W składzie meksykańskiej wyprawy, prowadzonej przez Carlosa Carsolio, próbowała zdobyć szczyt Kangczendzengi (8586 m n.p.m.). Po raz ostatni widziano ją wieczorem 12 maja. Czuli się dobrze, rozmawiała z Carsolio. To było 300. metrów od szczytu. Wanda poinformowała kierownika wyprawy, że zamierza przenocować w najbliższym obozie i następnego dnia podjąć atak szczytowy. Później już nikt jej nie widział. Minęły prawie dwa tygodnie...

Minister turystyki Nepalu twierdzi, że jakakolwiek skuteczna akcja ratunkowa na tak dużej wysokości jest niemal niemożliwa. I niewielka jest nadzieja na to, by 49-letnią Wandę Rutkiewicz udało się odnaleźć żywą.

Separacja

Przygotowany w resorcie sprawiedliwości projekt nowelizacji kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zakłada m.in. wprowadzenie instytucji separacji orzekanej przez sąd, jeżeli "między małżonkami nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia". Separacja powodowałaby takie same skutki jak rozwód, ale małżonek pozostający w separacji nie mógłby zawrzeć nowego związku małżeńskiego. Byłaby orzekana na czas nieoznaczony, a jej orzeczenie nie stałoby na przeszkodzie późniejszemu orzeczeniu rozwodu. Separacja mogłaby zostać uchylona wyrokiem sądowym na żądanie małżonków, "jeżeli wrócili do wspólnoty małżeńskiej".

"Czyni to zadość postulatowi wysuwanym przez środowiska i osoby, które uznają nierozzerwalność

związku małżeńskiego - zwraca uwagę uzasadnienie projektowanych zmian. Autorzy separacji przypominają, że instytucja separacji była znana w Polsce międzywojennej i przewidują ją ustawodawstwa współczesnych państw.

Kanada pierwsza, Polska - 32

W biuletynie UNDP (Programu Rozwoju ONZ) przedstawiono poziom zaspokojenia potrzeb ludzkich w 160 państwach świata.

W tej statystyce Polska znalazła się na 32 miejscu, ale mimo wszystko w grupie krajów umożliwiających najlepiej rozwój swoim mieszkańcom. Do tej "najwyższej" grupy weszło 47 krajów. Pierwsze 5 miejsc zajmują Kanada, Japonia, Norwegia, Szwajcaria i Szwecja.

Przeprowadzając ów ranking autorzy raportu na 1992 rok uwzględnili następujące warunki, od których zależy rozwój materialny i duchowy mieszkańców: długość życia, procent analfabetów, czas nauki w szkole, dochód narodowy na jednego mieszkańca. Lepsze od Polski są prawie wszystkie rozwinięte kraje Zachodu, a także Czechosłowacja i Węgry. Bezpośrednio za nami uplasowała się Wspólnota Niepodległych Państw, Korea, Bułgaria, Chile, Jugosławia, a nawet Portugalia, Argentyna, Wenezuela, Kuwejt i Meksyk. Jest się z czego cieszyć, ale zarazem mamy kogo gonić.

Polscy "boat people"

Dwunastu Polaków, których odkryła na maleńskiej wysepce australijska straż graniczna najprawdopodobniej usiłowało nielegalnie wyemigrować do Australii - ustaliła policja po trzech dniach śledztwa. Dziesięciu polskich uchodźców znajduje się obecnie w obozie dla uchodźców w Port Heiland. Kobieta w ósmym miesiącu ciąży i jej mąż w Cairns - pierwszym mieście Australii, do którego cała grupa została przetransportowana z tropikalnej wyspy Saibai. Przez najbliższe 2 miesiące - tyle potrwa rozpatrzenie złożonych przez Polaków wniosków o azyl - 5 mężczyzn, 2 kobiety (w tym 1 w ciąży) oraz 5 dzieci pozostanie na utrzymaniu australijskiego rządu.

PREZYDENT W ROSJI

Prezydent RP Lech Wałęsa złożył trzydniową wizytę w Rosji. Spotkał się m.in. w Moskwie z prezydentem Rosji Jelcynem, byłym szefem ZSSR Gorbaczowem oraz z Polonią (przed kościołem na Małej Gruzjińskiej). W sobotę delegacja polska odwiedziła Katyni.

W Katyniu prezydent Lech Wałęsa wydał oświadczenie następującej treści: "Prezydent Jelcyn i ja wydaliliśmy wczoraj, 22 maja, wspólne oświadczenie potępiające zbrodnię stalinowską. W Katyniu szczególnie wspominamy wszystkie tragedie, jakie spadły na Polskę i Polaków na skutek dominacji ZSSR. Dzisiejsze pojednanie Polaków i Rosjan widzie przez oddanie czci ofiarom, pamięć o nich i zadośćuczynienie krzywdom".

Stronie polskiej przekazano pierwszych 18 z 200 tomów akt sprawy katyńskiej. Nadal brak najważniejszego dokumentu: rozkazu wymordowania polskich jeńców. Komisja Prokuratury Wojskowej w Moskwie, która prowadzi sprawę, nie otrzymała jednak zezwolenia na prowadzenie poszukiwań w archiwum kremlońskim. Jak powiedział członek grupy śledczej, płk Stefan Rodziejcz, zgoda na przebadanie archiwum może wydać tylko Borys Jelcyn.

Po południu delegacja wyjechała ze Smoleńska do Petersburga. Wieczorem w konsulacie polskim nastąpiło spotkanie z miejscową Polonią, a potem powrót do Gdańska.

Najważniejszym punktem wizyty prezydenta RP w Rosji było podpisanie traktatu dwustronnego oraz bezpośrednie rozmowy z Borysem Jelcynem.

Lech Wałęsa określił spotkanie z Borysem Jelcynem jako "twardą, męską rozmowę". Nie doszło do umieszczenia w układzie dwustronnym artykułu potępiającego pakt Ribbentrop-Mołotow, a także masakrę tysięcy polskich oficerów w Katyniu, Starobielsku i Ostaszkowie. Zamiast tego prezydenci zdecydowali się na wydanie wspólnego oświadczenia, potępiającego ówczesne totalitarne rządy, których polityka przyczyniła się do cierpień narodów polskiego i rosyjskiego.

Podpisując niniejszy traktat, strony wyrażają dążenie do stworzenia sprzyjających warunków dla dobrosąsiedzkiej współpracy i przyjaznych stosunków obecnych i przyszłych pokoleń Polaków i Rosjan.

Strony mają świadomość, że reżim stalinowski wyrządził ogrom cierpień oraz nieodwracalne krzywdy moralne narodom Polski i Rosji.

Pamięć o ofiarach totalitaryzmu jest rzeczą świętą.

Polska i Rosja, potępiając antyhumanitarną istotę totalitaryzmu we wszystkich jego przejawach, oświadczają swe zdecydowanie do przewzięcia negatywnych następstw przeszłości i tworzenia jakościowo nowych stosunków dwustronnych w przyszłości na podstawie pozytywnych wartości w historii obu narodów i państw, a także prawa międzynarodowego, demokracji i przestrzegania praw człowieka.

Co podpisano w Moskwie?

Strony kształtują swoje stosunki w duchu przyjaźni, dobrosąsiedz-

kiego partnerstwa, równouprawnienia, zaufania i wzajemnego szacunku, opierając się na primacie prawa międzynarodowego i na zasadach poszanowania suwerenności, nienaruszalności granic, integralności terytorialnej, nieingerencji w sprawy wewnętrzne oraz prawa narodów do samostanowienia" - głosi pierwszy artykuł podpisanego 22 maja w Moskwie traktatu polsko-rosyjskiego.

Składający się z 21 artykułów traktat zapowiada rozwiązywanie sporów między stronami wyłącznie na drodze pokojowej, poświęcenie szczególnej uwagi umocnieniu bezpieczeństwa w rejonie Bałtyku, współdziałanie w zapobieganiu rozprzestrzeniania broni jądrowej, przeprowadzanie stosownych konsultacji szczególnie w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa jednej ze stron. Sygnatariusze układu stwierdzają, iż nie mają wobec żadnych roszczeń terytorialnych.

Odrębnymi umowami strony uregulują zasady współpracy w rejonach przygranicznych, powołana też zostanie wspólna komisja do spraw współpracy międzyregionalnej. Traktat przewiduje spotkania szefów państw i rządów raz do roku, a także w każdym przypadku, kiedy strony uznają je za celowe.

Układ zapowiada sprzyjanie rozwojowi kontaktów między obywatelami, współpracy gospodarczej, kulturalnej, naukowej i technicznej, zapewniającej trwałe bezpieczeństwo ekologiczne, poszanowanie odrębności narodowej i religijnej obywateli RP pochodzących z Rosji i obywateli Federacji Rosyjskiej pochodzenia polskiego. Zapowiada zapewnienie dostępu obywateli jednej strony do miejsc pochówku i pamięci rodaków, znajdujących się na terytorium drugiej strony.

Traktat został zawarty na okres 15 lat i zostaje automatycznie przedłużony, jeśli żadna ze stron nie zawiadomi drugiej o zamiarze jego wypowiedzenia na sześć miesięcy przed upływem tego okresu.

Drugim istotnym dokumentem, z dziesięciu podpisanych w Moskwie umów międzynarodowych, jest układ w sprawie wycofania wojsk Federacji

Rosyjskiej z terytorium Polski. W myśl tego porozumienia do 15 listopada br. bojowe jednostki wojsk Federacji Rosyjskiej będą wycofane z terytorium naszego kraju. Ostatni żołnierz b. armii sowieckiej opuści Polskę do końca 1993 roku. Dodatkowo strony porozumienia rozpatrzą "możliwość skrócenia terminów wycofania wojsk". Nad prawidłowym przebiegiem akcji mają czuwać pełnomocnicy, wyznaczeni przez rządy obu stron.

Nieodłączną częścią zawartego układu jest protokół o uregulowaniu majątkowych, finansowych i innych spraw związanych z wycofywaniem wojsk. Z dniem podpisania protokołu obie strony uznają za uregulowane wszystkie wzajemne roszczenia związane z przekazywanymi obiektami, w tym roszczenia odnoszące się do szkód ekologicznych", co było formułą bardzo trudną do osiągnięcia w negocjacjach. Mienie nieruchome użytkowane przez wycofujące się wojska, w tym wybudowane przez b. armię sowiecką, przekazuje się stronie polskiej, zaś o zasadach sprzedaży mienia ruchomego zdecydował

odrębny dokument podpisany wcześniej. Strona rosyjska zobowiązała się od zaraz udostępnić polskim ekspertom i rzeczoznawcom użytkowane obiekty, w tym poligony, by mogli dokonać ich finansowego oszacowania oraz oceny rozmiarów szkód ekologicznych. Te dane wejdą w skład wspólnych protokołów o aktualnym stanie opuszczanych obiektów, zaś pełnomocnicy obu rządów mają zadbać, by w wyniku wycofywania szkody nie powiększyły się.

Wstęp dokumentu stwierdza, że obie strony odpowiadają za finansową i majątkową stronę procesu wycofania wojsk Federacji Rosyjskiej. Intencje stron precyzuje zapis, że Polska i Rosja "będą podejmować działania na rzecz rozwoju współpracy i będą poszukiwać sposobów tej współpracy" i w tym celu powołają wspólną komisję.

Spór o traktat polsko-rosyjski

14 maja podczas spotkania z premierem Janem Olszewskim Lech Wałęsa nalegał, by rząd zaakcepto-

wał traktat polsko-rosyjski przed planowaną jego wizytą w Moskwie (pierwotny termin: 22-23 maja br.). Prezydent wiedział, iż wcześniej kilku członków rządu zgłosiło szereg zastrzeżeń do tego dokumentu. **Domagano się m.in., by w traktacie znalazł się zapis potępiający zbrodnię stalinowską. Zastrzeżenia budziła także możliwość powoływania polsko-rosyjskich spółek zarządzających nieruchomościami po b. Armii Sowieckiej.**

• 16 maja gazety poinformowały o parafoowaniu (15 maja) podstawowych dokumentów Traktatu między Rzeczypospolitą Polską a Federacją Rosyjską o Przyjaznej, Dobrosąsiedzkiej Współpracy omawiającej treść układu.

"Nowy Świat" z 18 maja zamieścił wywiad z Jackiem Trznadłem z Niezależnego Komitetu Historycznego Badania Zbrodni Katyńskiej pod tytułem: "MSZ wyszykowało nam traktat. Ribbentrop-Mołotow nadal straszą. Mówi on m.in.: W Ministerstwie Spraw Zagranicznych, które niewątpliwie ten traktat musiało przygotować i za niego, jak każde takie ministerstwo musi odpowiadać, usłyszałem, że taki a nie inny kształt traktatu wynika z woli Belwederu. Zarzucił brak w traktacie klauzuli mówiącej o odpowiedzialności Rosji jako sukcesora prawdziwego Związku Sowieckiego za skutki agresji na Polskę w r. 1939 w wyniku paktu Ribbentrop-Mołotow. Uznał, iż podpisanie przygotowywanego Traktatu byłoby hańbą polskiej demokracji.

W tym samym dniu odbył się w Warszawie protest ponad 100 osób - przedstawicieli Federacji Rodzin Katyńskich - przeciwko pominięciu zbrodni katyńskiej w dokumentach podpisywanych między Polską a Rosją. Z delegacją protestujących spotkał się szef URM Wojciech Włodarczyk. Obiecal przekazać sprawę premierowi.

"Gazeta Wyborcza" 20 maja na pierwszej stronie, pod tytułem "Upokorzyć Rosję?" publikuje relację z Moskwy Leona Bójko "o politycznej rozgrywce wokół traktatu polsko-rosyjskiego i wizyty Wałęsy w Mosk-

Fot. Grzegorz Press

wie". Uzasadnia tęzę, iż: "Rosja nie jest jedynym sukcesorem Związku Sowieckiego. Zasady, prawo, racje i względy moralne są w grze o traktat hasłami, które maskują rzeczywiste cele polityków. Przeciwnicy polityczni prezydenta nie chcą dopuścić, aby stał się on autorem rzeczywistego i znaczącego sukcesu politycznego. (...) Chodzi o zgromadzenie kapitału użytecznego w dalszej walce politycznej (...)

W tej walce jednym z głównych oręży będzie problem stosunków Polski z Rosją jeden z najważniejszych problemów naszego kraju, wokół którego należałoby się już dawno dopracować konsensusu, ogólnonarodowego, takiego jak niegdyś w kwestii naszej granicy zachodniej. (...)

Zerwanie prób nielatego porozumienia polsko-rosyjskiego będzie potężnym ciosem również dla rosyjskiej demokracji. (...) Ludzą się jednak najgłębiej ci, którzy sądzą, że uda się Rosję upokorzyć, rzucić ją na kolana, nie pokonawszy uprzednio armii rosyjskiej w polu".

Zdzisław Najder, najbliższy doradca premiera, przedstawił swoje zastrzeżenia wobec traktatu. Jego zdaniem, jest on zbyt ważny, by nie był poddany publicznej dyskusji, zwłaszcza jeżeli ma otwierać nowy rozdział w stosunkach polsko-rosyjskich. Poza tym dokument ten nie odnosi się do bolesnej przeszłości oraz nie wspomina o liczącej ok. 100 tys. osób mniejszości polskiej w Rosji.

Drzycimski odpowiadał dziennikarzom po spotkaniu Lecha Wałęsy z premierem, marszałkami Sejmu i Senatu oraz ministrem spraw zagranicznych. Przyznał, że prezydent z "zaniepokojeniem przyjmuje zastrzeżenia zgłaszane przez rząd do założeń swojej wizyty w Rosji i dodał - nie jest to dobra atmosfera do tej wizyty".

Klub parlamentarny PC chciał na krótko przed wyjazdem prezydenta do Rosji rozszerzyć porządek obrad w Sejmie o projekt uchwały stwierdzającej, że traktatowi polsko-rosyjskiemu powinna towarzyszyć

wspólna deklaracja prezydentów obu państw, potępiająca stalinizm.

Tekst uchwały został dostarczony posłom w dniu posiedzenia Sejmu i zdaniem wielu parlamentarzystów właśnie to stało się powodem negatywnej decyzji izby. Na zwołanej w przerwie posiedzenia konferencji prasowej lider PC Jarosław Kaczyński wyraził zaniepokojenie i zdziwienie z powodu takiej postawy Sejmu. Stwierdził, że istnieje w Polsce lobby polityczne, które interesy obcego mocarstwa przedkłada nad interesy Polski. W skład tego lobby, jego zdaniem, wchodził m.in. "Gazeta Wyborcza". Na istnienie tego lobby wskazują także, jak stwierdził J. Kaczyński, niektóre działania lidera SLD Aleksandra Kwaśniewskiego.

"Przygotowany przez stronę polską traktat w wysokim stopniu uwzględnia interes państwowy Rosji" - powiedział przewodniczący Konfederacji Polski Niepodległej Leszek Moczulski. - "Podczas wtorkowego spotkania w Belwederze, minister Skubiszewski z góry zaznaczył, że traktat ma wiele błędów, na co prezydent powiedział: "będziemy musieli ten błąd podpisać".

"Złe się stało, że jedynie od decyzji Moskwy zależeć będzie czy Rosja poczuwa się do sukcesu prawnej Unii Sowieckiej".

Według przewodniczącego KPN, nierozstrzygnięcie tych wszystkich wątpliwości spowoduje, iż stosunki polsko-rosyjskie będą "równie zabazgrane jak teraz, a ich normalizacja będzie w przyszłości znacznie trudniejsza".

"Powiedziałem Skubiszewskiemu, że prędzej czy później Sejm będzie musiał ratyfikować podpisaną przez prezydenta umowę, a wtedy niczego nie przepuścimy. Każde słowo, każdy przecinek obejrzymy ze wszystkich stron".

Posłowie PC nazwali traktat "nie-dobrym i nie do naprawienia" oraz oświadczyli, że zastrzeżenia zgłaszali do niego prezydent i Sejm, a także sam rząd.

Powstaje pytanie komu podlega MSZ, który dokument opracował w ścisłej tajemnicy. Zdaniem posła Jacka Mazlarskiego jest to sygnał alarmowy, wskazujący na to, jak

łatwo w Polsce obecnie produkować najistotniejsze dla państwa dokumenty poza strukturami demokratycznymi.

Tajny szyfrogram z Warszawy do prezydenta

W piątek rano, 2 godziny przed spotkaniem Wałęsa - Jelcyn, prezydencka ekipa otrzymała szyfrowkę od premiera Olszewskiego z informacją, iż rząd nie może zaakceptować 7 artykułu protokołu o regulacjach finansowych związanych z wycofaniem wojsk rosyjskich z Polski.

- Prezydent nie chciał być negocjatorem, ale musiał nim być - powiedział min. Drzycimski, informując w Belwederze dziennikarzy o całej sprawie. Jego zdaniem prezydentowi pozostały w tej sytuacji dwa wyjścia - przerwać wizytę, dowodząc, że strona polska nie jest do niej przygotowana, lub też negocjować z Jelcynem w ostatnim momencie. Wałęsa doszedł do porozumienia z rosyjskim prezydentem, dzięki czemu w piątek wieczorem, ratując całą sytuację, po przerehabrowaniu 7 artykułu, na co zgodziła się strona rosyjska minister Skubiszewski i jego rosyjski partner mogli złożyć podpisy pod nową wersją protokołu.

Andrzej Drzycimski uchylił się od odpowiedzi na pytanie, czy była to celowa akcja rządu, obliczona na storpedowanie wizyty Wałęsy w Rosji. Powiedział jedynie, iż prezydent z niepokojem obserwuje niektóre poczynania i że nasze kwestie wewnętrzne nie mogą wpływać na sprawy zagraniczne Polski. Dodał, iż Belweder zapozna marszałków Sejmu i Senatu oraz przewodniczących z treścią piątkowej szyfrowki, aby mogli oni należycie ocenić sprawę.

Obecnie 7 artykuł protokołu finansowego brzmi: "Rzeczpospolita Polska i Federacja Rosyjska będą podejmować działania na rzecz rozwoju współpracy i będą poszukiwać sposobów tej współpracy. W tym celu powołają wspólną komisję polsko-rosyjską". Andrzej Asanicz, dyr. Departamentu Europy MSZ (odmówił pokazania pierwotnej wersji doku-

mentu, zasłaniając się tajemnicą służbową), omówił poprzednie brzmienie 7 artykułu. Według jego słów sens zakwestionowanego w ostatniej chwili przez rząd ustępu można byłoby podać w sposób następujący: "Strony będą stwarzać sprzyjające warunki dla tworzenia w części obiektów wspólnych polsko-rosyjskich przedsięwzięć gospodarczych".

Zapytany o ocenę zaprezentowaną przez pana Drzycimskiego w Belwederze, szef doradców premiera Zdzisław Najder powiedział, że "przed wizytą pan Drzycimski twierdził, iż zastrzeżenia rządu zostały wycofane. Nie była to prawda. Stąd konieczność wysłania depechy do Moskwy".

Marcin Gugulski powiedział "Rzeczpospolitej", że dziwi go stanowisko Belwederu, gdyż rząd miał cały czas zastrzeżenia do podpisywanych w Moskwie umów (sprawy finansowe) i prezydent o tym dobrze wiedział.

Wydany wieczorem komunikat Biura Prasowego Rządu stwierdza, że stanowisko rządu pozostaje niezmiennie od 10 maja. Znało było min. K. Skubiszewskiemu i znalazło formalny wyraz w protokole obrad rządu przesłanym do Moskwy 21 maja. "Dzień wcześniej o stanowisku rządu premier poinformował prezydenta osobiście" - głosi komunikat. "Jedynym rozwiązaniem - zaznaczył prezydent Wałęsa, komentując fakt wysłania przez premiera szyf-

rogramu do Moskwy podczas poniedziałkowego spotkania w Belwederze z ministrem Skubiszewskim - było przerwanie oficjalnej wizyty i powrót do kraju. Jak wiadomo, wizyta zakończyła się sukcesem, ale nieodpowiedzialność rządu mogła doprowadzić do całkowitego załamania rozmów".

Następnego dnia we wtorek, 26 maja, prezydent Wałęsa przesłał marszałkowi Sejmu list, w którym wycofał swe poparcie dla rządu Olszewskiego i zaproponował podjęcie rozwiązań zmierzających do wyłonienia nowego gabinetu (szerzej piszemy o tym w wiadomościach z Polski).

Fot. Andrzej Iwańczuk

Jan Olszewski z doradcami

PRZESILENIE

Demokracja w Polsce weszła w ostry zakręt. Całym ciałem. W pół roku po wyborach parlamentarnych doszło do powszechnej kontestacji parlamentu. Ludziska podchodzą do mnie z wyrazami otwartej krytyki. 24.05. ponad pięćdziesiąt tysięcy demonstrantów wyrażało się zgola nieparlamentarnie pod siedzibą na Wiejskiej. Gorsze od wyzwania "polskie zoo" był przebieg całej demonstracji, negujący skuteczność bądź dobrą opinię wszystkich ośrodków władzy w Polsce. Trudno nie przejmować się tymi słowami, zwłaszcza że padają z własnego ogniska. Nie sposób w ogóle przejść milczeniem nad gniewnymi okrzykami, mając na uwadze fakt, że sytuacja może się powtórzyć i wszyscy będziemy skazani na wybory, niekoniecznie parlamentarne. Mniemam, że nie będą to wybory sytuacyjne, ale przeprowadzone z głębokim namysłem i uświadomionym kierunkiem. Nie chcąc być stróżem obecnego muszę swemu elektoratowi wskazać alternatywy bądź ograniczenia jakimi mogą być poddani.

Ograniczę się do parlamentu. Nie dlatego, że jest to moja obecna firma, ale że na mapie demokracji europejskiej stanowi największą. Wszak Sejm to nie tylko stanowienie praw, ale powoływanie władzy, jej kontrola, a obecny skazany jest również na projektowanie ustroju w postaci konstytucji. Tak to prawda, że w obecnym kształcie politycznym nie najlepiej jest przygotowany do odpowiedzialności na polskie problemy dnia codziennego i te długofalowe. Największy jednak defekt polega bynajmniej nie na nadmiernym rozczłonkowaniu (pojawiły się już trwalsze ośrodki koalicyjne: mała koalicja i centro-

prawica), ale na martwocie kilku innych. KPN należąca do partii nowego porządku politycznego nie ukrywa swego ostracyzmu wobec związków z MFV. Demonstruje i głosi jawnie hasła skierowane na przyszłego wyborcę. Najlepiej aby wybory miały się odbyć jesienią. Stąd próba zawłaszczenia demonstracji i innych populistycznych wystąpień. Z tych powodów zdolność koalicyjna jej, w chwili obecnej, równa jest zeru.

Podobną wartość reprezentuje SLD, która poprzez stałą kontestację wszystkich pociągając władzy sierpniowej, zwłaszcza przez politykę podlizywania się społeczeństwu usiłuje zdyskredytować przemiany w Polsce. Robi to dyskretniej i skuteczniej niż KPN-owcy, ale nie ukrywa, że ew. powodzenie reform stanowiąc może śmiertelny wyrok antenatów dla starego ustroju.

Te powody zresztą powodują, że zdolność tej licznej grupy parlamentarnej zarówno w opozycji jak i rządzie równa się zeru.

Zupełnie z innych powodów niska zdolność koalicyjną posiada skromniejszy klub parlamentarny - NSZZ "Solidarność". Uwiązany do fundamentów związkowych nie może uczestniczyć w inicjatywach rządowych nadto w kontaktach musi się wystrzegać wyraźnych sympatii politycznych. Jesteśmy tam, żeby być, wiedzieć, kontrolować. Tak zdaje się, że brzmi doktryna klubu. Nie jesteśmy samotni w tym względzie. Podobną taktykę wykazuje Solidarność Pracy, niektórzy chadacy i "Małe Piwo".

Tak więc w rozdrobnionym parlamencie przeszło 1/3 nie uczestniczy w sposób oczywisty we wszystkich działaniach. W ten sposób nie

można stworzyć silnej większości rządowej i podobnie opozycji. Czy to oznacza, że należy się poddać krytyce, i doprowadzić do rozwiązania Sejmu? Jakże istnieją alternatywy?

I. Rozwiązać parlament

Nie w obecnej chwili! Uzasadniam to następująco, abstrahując od względów osobistych, które wbrew pozorom nie są usłane różami.

Przed wszystkim nie ma żadnych przesłanek by sądzić, że nowy parlament będzie jakościowo lepszy. Brakuje ordynacji innej niż proporcjonalna, pozwalającej na pożądaną jakościową zmianę. Rozwiązanie parlamentu oznaczałoby wstrzymanie minimum o 6-8 miesięcy aktualnych i pilnych prac ustawodawczych od podatku od wartości dodanej począwszy, a na reformie ubezpieczeń skończywszy. Powszechna krytyka wszelkich partii wskazuje, że mandatariuszami staliby się zupełnie nowi ludzie. Być może lepsi, lecz sejmowi debutanci, których nauczanie kosztowałoby społeczeństwo niemało czasu i pieniędzy. Zarzut ten wyprowadzam ze swoich dzieł poselskich i mam nadzieję, że zostanie przyjęty z dobrą wolą. Parlamentarny niewypał znaczy wiele w oczach opinii publicznej, sponsorującej przemiany w Polsce, w tym naszych wierzycieli. Być może niektórzy z nich poczuli by się zmęczeni polskimi eksperymentami i przeczuciami okrucy szczodrobliwości na naszych sąsiadów. Nie do twarzy chyba by nam było gdyby na granicach wschodnich, w Rosji, powstało rynkowe mocarstwo, uzupełnione atomową siłą. Dlatego w przemianach

rynkowych musimy być pierwsi. Jak do tej pory zresztą jesteśmy. W przeciwnym wypadku my będziemy wymieniać złotówki na ruble. Nie trzeba również ukrywać, że wśród wielu parlamentarzystów zauważa się silnie rozwiniętą motywację społeczną i patriotyczną. Wbrew oskarżeniom prasowej gawiedzi swoje funkcje rozumieją jako służba narodowi, względnie społeczeństwu. "Wypranie" ich z rzeczywistości politycznej może oznaczać wiele. Podkreślam to ponownie ze szczerością, tym razem związkowca, który wiele trudu włożył w poszukiwanie kandydatów do drugiego kroku "Solidarność". Trzeba też pamiętać, że ludzie ci coś znaczą nie tylko na polskiej mapie politycznej, a ich kwalifikacje moralne i polityczne zostały już wielokrotnie sprawdzone.

II. Rządy autorytarne

W związku z tym, a niektórzy już wcześniej, stawiali pytanie o rządy autorytarne, powiem wprost - prezydenta i jego kamaryli?

Odpowiedź nie jest trudna, z uwagi na jakość oferty, ale może się wyrodzić w trakcie desperackich wybuchów społecznych. Wreszcie sam prezydent może skorzystać ze swych nieprecyzyjnych prerogatyw i przejąć kontrolę w III Rzeczypospolitej. Zasadniczą przeszkodą na dziś, jest brak aktu prawnego (małej konstytucji), która w sposób prawny sankcjonowałaby ten rodzaj uproszczonej demokracji. Warto jednak przestrzec przed złudzeniami jakie niesie pokusa uproszczeń bądź drogi na skróty. Demokracja zredukowana ma to do siebie, że odpowiedzialność wprawdzie się koncentruje precyzyjnie na jednej osobie, ale rozliczanie przeprowadza historia, czyli nikt. Jeśli chodzi o jej obecną jakość mierzoną paroma aktami (projekty małej konstytucji o odznaczeniach) i inicjatywach (prywatyzacja, kontrola społeczna, demokracja na dwóch nogach) to okazuje się, że żadna z nich nie doczekała się realizacji z uwagi na błędy lub niedorzeczności. Poza tym ew. władzę nie sprawuje się z Belwederu, czy za pośrednictwem telewizji, lecz poprzez parotysięczną

armię oddanych i rozsądnych zwolenników, a tego najbardziej brakuje memu sławnemu koledze. Wyraźnie wyczuwa się zbyt przyspieszenie w wymianie "zderzaków" prezydenckiej limuzyny.

III. Rządy dekretów

Pozostaje wreszcie trzecie rozwiązanie, będące sumą szybkich i skutecznych decyzji rządowych z mocą ustawy, dekretu przy zaledwie kontrolnej funkcji parlamentu. W głównej mierze parlament zajmowałby się jednak sprawami ustawodawstwa dalekiego zasięgu (konstytucja, plany stabilizacji, integracja europejska). Koncepcja ta wymagająca opracowania w formie ustawowej ma duże szanse powodzenia, zwłaszcza w chwili, gdy erozji ulega obóz centroprawicy, a dziejowa misja J. Olszewskiego bliska jest wróżby pewnej cyganki z Bydgoszczy. Osobiście do niedawna byłem gorącym zwolennikiem tej myśli politycznej. Dodam, że towarzyszyły jej zapewnienia premiera o stopniowym posuwaniu się "do przodu" przy pomocy ciągle aktualizowanych umów społecznych. Jednak po paru rządowych przedbiegach wyrażam pewne wątpliwości, czy obecny rząd jest w stanie zaprojektować doniosłe sprawy, nie mówiąc już o inicjatywach w zakresie nowej polityki gospodarczej, bądź społecznej?

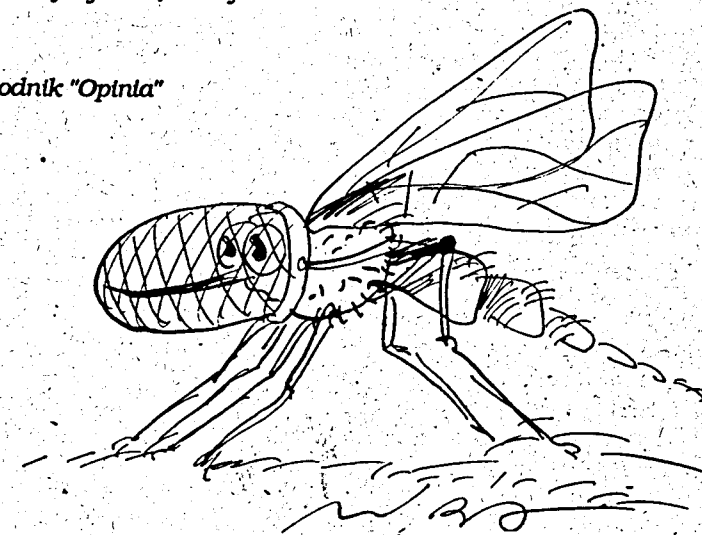
Te schody czekają zresztą każdego mieszkańca URM-u, jeśli skonfrontuje zamiary z jałową rzeczywistością

kadrową elit rządzących. Zresztą do tego wszyscy się przyczyniliśmy, budując wizerunek siermiężnej władzy obdarzonej geniuszem ekonomicznym i organizacyjnym. Pomysł ten (rządy dekretu) ma rację bytu w warunkach poszerzenia politycznej bazy władzy rządu. Takie tendencje w Sejmie nabierają realnych cech.

Przedstawiłem z grubsza kierunki rozstrzygnięć na najbliższy okres, myślę, że wszyscy ci z lewa i prawa, a nawet z "Solidarność", którzy domagają się przyspieszenia w gospodarce, polityce i portfelu wezmą pod uwagę ograniczenia politycznych rozwiązań. Sądzę też, że w kalkulacjach pojawi się element, którego nie można przeceniać - zależności gospodarczej od Zachodu. Wszak to my jesteśmy im winni ponad 40 mld dolarów, także obietnicę spełnienia warunków państwa demokratycznego, z wymienną walutą, konstytucją i gospodarką rynkową. Zaprzeczenie temu, to zaprzeczenie integracji z Europą, której towary i dobra tak chętnie kupujemy.

Artykuł, niezależnie od swej treści informacyjnej, może być uznany jako straszak przed zmianami. Nie jest to jego intencją, ale zauważam w postawie molch rodaków obszary niewiedzy, które czynią z demokracji pajdokrację. Nie jesteśmy w tym jednak samotni. Tyle, że przegrywamy atuty, których nie posiadają nasi dalsi i bliżsi sąsiedzi. Bądźmy od nich dalej.

Rys. Tygodnik "Optnia"

W KARATE BIJEMY INNYCH

Cztery medale zdobyli polscy karatecy w Łodzi podczas mistrzostw Europy. Największy sukces odniósł Krzysztof Neugabauer zwyciężając w kumite.

W finale Polak pokonał Włocha Carlo Bianchi 4:0. W kumite zespołowo polska drużyna wywalczyła srebrny medal ulegając Włochom po dramatycznym pojedynku. Spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym 4:4 i o losach złotego medalu zdecydowała dodatkowa walka.

W konkurencji kata indywidualnie zwyciężyli reprezentanci Włoch. Wśród kobiet mistrzowski tytuł wywalczyła Cristina Restelli. Monika Wierzbńska była piątą, a Katarzyna Motylewicz - szóstą. Wśród mężczyzn zwyciężył Dario Marchini. Piątą był Andrzej Żaręczny. W konkurencji kata drużynowo końcowa klasyfikacja wśród kobiet i mężczyzn była identyczna: złote medale zdobyły drużyny Włoch, srebrne - Jugosławii, a Polacy wywalczyli brązowe medale.

Finały w Pałacu Sportowym w Łodzi obserwowało kilka tysięcy osób. Mistrzostwa, w których udział brali zawodnicy z 14 państw, zdominowali reprezentanci Włoch. Zdobyli cztery złote i dwa srebrne medale. Drugie miejsce w nieoficjalnej klasyfikacji zajęła Polska.

Finały w poszczególnych konkurencjach przerywane były pokazami walk wschodnich m.in. na ostre miecze.

DZIESIĘCIU WSPANIAŁYCH

W czterech miastach europejskich odbyły się turnieje rundy kwalifikacyjnej indywidualnych mistrzostw świata na żużlu. Awans do dalszych rozgrywek wywalczyło ogółem 10 polskich zawodników. Oto meldunki z tych imprez:

Zielona Góra. Awans uzyskali Andrzej Huszcza (2 miejsce), Sławo-

mir Drabik (6), Piotr Swist (7) i Piotr Paluch (8). Imprezę wygrał Węgier Zoltan Aderjan - 15 pkt., wyprzedzając Huszczę o 2 pkt.

Zarnowica. Awans Tomasza Golloba (2 lokata), Jacka Krzyżaniaka (5) i Jarosława Olszewskiego (6). Wygrał Bohumil Behel (CSRF).

Neustadt. Awans Mirosława Kowalika (6) i Roberta Sawiny (7). Wygrał Gerd Rins (Niemcy).

Stralsund. Awans Jarosława Woźniaka (6). Wygrał Węgier Sandor Thanyi.

WYNIKI XXIX kolejki I LIGI:

Lech Poz.	-	Zagłębie Sosn.	5:1
Górniki Z.	-	Legia W-wa	1:0
Widzew Łódź	-	Stal St.W.	1:0
GKS Kat.	-	LKS Łódź	2:1
Motor L.	-	Śląsk Wrocław	3:0
Stal Mielec	-	Hutnik Kr.	1:1
Pegrotour D.	-	Olimpia P.	1:2
Zagłębie L.	-	Zawisza Bydg.	1:1
Wisła Kr.	-	Ruch Chorzów	3:0

TABELA I LIGI:

1. Lech	42	50-31
2. Górnik	36	38-23
3. GKS	36	38-24
4. Widzew	35	40-24
5. Śląsk	33	38-30
6. Ruch	32	36-36
7. Wisła	30	36-31
8. Zawisza	30	34-31
9. Zagłębie L.	30	27-27
10. LKS	30	22-24
11. Stal M.	27	22-24
12. Legia	26	25-29
13. Olimpia	26	29-34
14. Motor	26	26-31
15. Hutnik	25	43-39
16. Stal. St.W.	24	18-27
17. Zagłębie S.	21	24-38
18. Pegrotour	11	10-60

Pięć kolejek przed zakończeniem rozgrywek, pierwszoligową tabelę można podzielić z grubsza tak: pięć czołowych drużyn (Lech, Górnik, GKS, Widzew i Śląsk) walczy o trzy miejsca premiowane udziałem w europejskich pucharach; pięć kolejnych (Ruch, LKS, Zawisza, Zagłębie Lubin i Wisła), to średniacy - pucharowe marzenia są dla nich równie odległe, jak obawy przed spadkiem

do II ligi: Stal Mielec, Legia, Hutnik, Olimpia, Motor, Stal Stalowa Wola i Zagłębie Sosnowiec, to niepewni - w tym gronie należy szukać trzech zespołów, które podzielią los już zdegradowanego Pegrotouru. Dla tej "siódemki", podobnie jak dla drużyn ścisłej czołówki, każdy z pozostałych meczów jest niezwykle ważny.

W II lidze po 30 kolejkach w grupie I prowadzi Szombierki - 41 pkt. przed Miedzią i Pogonią - po 37 pkt. Następny w tabeli - Stilon, ma już tylko 31 pkt. W grupie II prowadzi: Siarka - 41 pkt. przed Borutą - 39, Jagiellonią - 37 oraz Stalą i Polonią - po 36 pkt.

CHWAŁĄ POLSKICH PIŁKARZY

W obecności 17 tys. widzów na kameralnym stadionie w Salzburgu reprezentacja Polski wygrała wreszcie mecz międzypaństwowy, pokonując Austrię 4:2. Bramki dla Polski zdobyli: Roman Kosecki w 70 i 33 min. oraz Krzysztof Warzycha i Wojciech Kowalczyk. Był to jeden z bardziej udanych występów naszej drużyny. Po szwedzkim lanu (0:5) to zwycięstwo częściowo zatarło niemile wspomnienia.

Wygrana z będącą "na fall" reprezentacją Austrii to niewątpliwym sukcesem naszych piłkarzy. Dodajmy, sukces tyleż oczekiwany, co i niespodziewany.

Na mecz w Salzburgu trener Andrzeja Strzela dokonał istnej "rewolucji" pozostawiając tylko pięciu piłkarzy z poprzedniego składu. Z nowych najlepiej zaprezentowali się Krzysztof Warzycha i Wojciech Kowalczyk. Bardzo dobre spotkanie rozegrał tym razem Roman Kosecki - strzelec dwóch bramek.

POLSKA: Wandzik, Lesiak, Szewczyk, Adamczuk, Czachowski, B. Warzycha, K. Warzycha (89, Grzesik) Brzęczek (67, Pisz), Kowalczyk, Kosecki (73, Wdowczyk), Ziobier.

"Karykatura narodowej jedenastki austriackiej, którą Polacy rozłożyli na części składowe, aż rozpadła się na kawałki, wystawiona została w

Salzburgu na pośmiewisko" - napisał czołowy dziennik wiedeński "Die Presse". Autor określa austriacką drużynę mianem "piłkarskich alfabetów, jeśli porównać ją z przeciwnikiem. Publiczność rozczarowana Austriakami zdezerterowała. Zachwyceni zagraniami Polaków salzburscy kibice skandowali: gola, gola, gola, gdy ci grali pokazową piłkę nożną - całkowity kontrast do austriackich prób gry. Była to dla austriackiej drużyny katastrofa, lekcja, dowód różnicy o całą klasę".

Wielonakładowy "Kurier" pisze o "niespodziewanej, ale sprawiedliwej porażce austriackiej drużyny. Już pierwszy mądry i niebezpieczny atak Polaków, którzy niedawno przegrali w Sztokholmie ze Szwedami 0:5, zdecydowanie rozbił austriacką obronę. Sprawozdawca "Kurier" pisze o "szybkich jak strzała polskich piłkarzach" i cytuje opinię Beckenbauera, iż austriacka obrona nie dotrzymała kroku Polakom.

MIESZANKA AGENCYJNA:

Po ostatnich meczach wiele wskazuje, że do ostatecznej rozgrywki o Puchar Polski przystąpią piłkarze Górnika Zabrze i Miedzi Legnica. Tak przynajmniej można sądzić po rezultatach pierwszych meczów półfinałowych - Górnik zremisował w Łodzi z LKS 1:1, a w spotkaniu drugoligowców - Miedź wysoko pokonała Stilon Gorzów - 3:0. I choć nie powinno się dzielić skóry na niedźwiedziu - piłkarze z Zabrze i Legnicy, zapewne nie wypuszczą z rąk szansy, jaka pojawiła się przed nimi. Spotkania rewanżowe - 16 czerwca.

Piłkarze Barcelony wreszcie wywalczyli Puchar Europy. W finale, na stadionie Wembley w Londynie, pokonali w dogrywce Sampdorię Genua 1:2, a "złotą" bramkę strzelił w 112 minucie Ronald Koeman.

W dogrywce niektórzy zawodnicy mieli już wyraźnie dosyć. Dawalo o sobie znać zmęczenie szybkim tempem i zniechęcającym, blisko 30-stopniowym upałem. Wydawało się już, że wszyscy czekają na rzuty karne, gdy nadeszła 112 minuta spotkania.

Rzut wolny z odległości ok. 29 metrów wykonywał arcy mistrz tego stałego fragmentu gry, Holender Ronald Koeman. Strzał był piekielnie silny i precyzyjny, Pagliuca nie miał szans. Na wyrównanie zabrakło Włochom czasu i sił.

Federacja piłkarska RPA zwróciła się do FIFA z prośbą o umożliwienie reprezentacji tego kraju udziału w eliminacjach najbliższych mistrzostw świata. RPA zamierza zastąpić reprezentację Burkina Faso, która zrezygnowała ze startu w eliminacjach.

Europejska Unia Piłkarska (UEFA) podjęła w Londynie decyzję o dopuszczeniu do rozgrywek o europejskie puchary drużyn z krajów powstałych po rozpadzie ZSSR i Jugosławii. I tak do udziału w rywalizacji o Puchar Mistrzów, Puchar Zdobywców Pucharów i Puchar UEFA zaproszone zostały zespoły klubowe z Łotwy, Litwy, Estonii, Ukrainy, Gruzji, Chorwacji i Słowenii. Identyfikacyjne zaproszenie uzyskały kluby z Wysp Owczych. Jednocześnie do rozgrywek o Puchar Mistrzów i PZP dopuszczone zostały drużyny z Izraela. W PZP będą już mogły startować zespoły z Liechtensteinu i Wallii. Walijczycy ponadto będą mogli uczestniczyć w rozgrywkach o Puchar Mistrzów oraz o Puchar UEFA od sezonu 1993/94.

Eliza Białkowska (Energetyk Poznań) została mistrzynią Polski w wieloboju, w gimnastyce artystycznej. Drugie miejsce przypadło we Wrocławiu Joannie Bodak (MDK Gdynia), a trzecie Ewie Zawalińskiej (WKS Śląsk Wrocław). Bodak wywalczyła wszystkie złote medale w finałach z poszczególnymi przybiorami.

W ostatnim dniu zawodów o Puchar Świata w strzelectwie, w Suhl, znakomicie spisał się Krzysztof Kucharczyk (Śląsk Wrocław), który zajął pierwsze miejsce w strzelaniu z pistoletu szybkostrzelnego, wyprzedzając Węgra Sandora Kacska i fa-

woryta gospodarzy, jednego z najlepszych zawodników ostatnich lat, Ralfa Sohamanna.

Po zwycięstwie w Denver w USA (1:0) Szkocja pokonała w Toronto Kanadę 3:1 (1:1). Bramki: dla Kanady John Catliff (42), dla Szkocji McCoist 2 (68, 85 k) i Gary McAllister (22). Widzów 10 tys. Kanadyjczycy też zadolowali, bowiem w historii dotychczasowych spotkań ze Szkocją zdobyli pierwszego gola.

Hokeiści Chicago Blackhawks i Pittsburgh Penguins zmierzą się w finale rozgrywek o Puchar Stanleya. Obie drużyny przeszły przez półfinały nadspodziewanie łatwo zwyciężając swych rywali 4:0. W czwartych z kolei meczach półfinałowych "Jastrzębie" z Chicago wygrały z Edmonton Oilers 5:1, a "Pingwiny" z Pittsburgha pokonały Boston Bruins także 5:1.

Zwycięstwo Chicago Blackhawks nad Edmonton Oilers to 11 zwycięstwo pod rząd w meczach play-off.

44-letni Dave Kling, od 9 lat prowadzący reprezentację Kanady, podpisał trzyletni kontrakt z zespołem "Calgary Flames", drużyną, która w 1989 r. wywalczyła Puchar Stanleya. W tym sezonie drużyna z Calgary nie zdołała zakwalifikować się do tych rozgrywek.

Michael Jordan (Chicago Bulls) został uznany najwartościowszym graczem (most valuable player) w sezonie 1991/92. Już po raz trzeci, a po raz drugi z rzędu. W plebiscycie z 96 dziennikarzy prasy, radia i telewizji, 80 umieściło jego nazwisko na pierwszym miejscu. Ogółem otrzymał 900 pkt. i wyprzedził Clyde'a Drexlera (Portland Trail Blazers) - 361 pkt. oraz Davida Robinsona (San Antonio Spurs), Karla Malone (Utah Jazz) oraz kolegę z drużyny - Scottie Pippesa. Najskuteczniejszym strzelcem sezonu został Jordan szósty raz z rzędu, zdobywając średnio 30,1 pkt. w meczu, zaliczając 6,4 zbiórki z tablic oraz 6,1 osyst.

POSTKOMUNIZM - NOWA NORIMBERGA CZY PRINCE CHARMING

Recytowanie okrucieństw Stalina jest jak potępienie zbrodni Nerona i Hitlera. Oczywiście to i niepodważalne. Paradoksalnie, może oznaczać też próbę odwrócenia uwagi. Od spuścizny skompromitowanego socjalizmu rozpadających się na naszych oczach rajów robotniczych. A także od kryptosocjalizmu Nowej Lewicy. Na całym świecie, w tym tu, na Zachodzie.

Celebруемy gehennę II wojny światowej jako ofiarę złożoną na ołtarzu ratowania tego, co ludzkie. Równocześnie nie jesteśmy jeszcze gotowi stosować tej samej miary wobec ostatniej, również światowej - Zimnej Wojny. W parlamencie, na uniwersytetach i w programach partii politycznych. A przede wszystkim w słowniku politycznym tutejszej zachodniej lewicy. Odnosi się wrażenie jakby wielu z niej pozazdrościło niedźwiedziom i folgując sobie oddało się słodkiej hibernacji. Przy padkowo, właśnie w latach 1989-1991.

Tymczasem to co przytrafiło się komunizmowi Wschodniej Europy jest tak samo fascynujące jak to czego on uniknął. Żadna z jego zbrodni nie została jak dotąd ukarana. Tylko w takiej Czechosłowacji - liczącej sobie jeszcze nie tak dawno ćwierć miliona więźniów politycznych - ponad dziesięć tysięcy ludzi zginęło od tortur w

więzieniach. Zaś 253 procesy polityczne zakończyły się egzekucją.

Centralnie planowana, "naukowa" ekonomia socjalistyczna została po sobie w spadku, wszędzie i bez wyjątku, garb walącej się gospodarki i zdewastowanego środowiska naturalnego. Oraz te niewymierne, a zakorzenione w umysłach przyzwyczajenia i nalogi. Zdawanie się na łaskę państwa, opory przed inicjatywą, nieumiejętność osiągnięcia *consensus* i brak odpowiedzialności.

Nic tak jednak może nie być zgubne w skutkach jak odziedziczona, po latach otarbiańca się w kokon samoobrony, antyteza demokracji. Filozofia: oni - my. Znajdująca swoje odbicie w niemożności włączenia się w proces zarządzania własnym krajem. Filozofia ulegająca ostatnio metamorfozie w "nie chcemy być tacy jak oni". I jako taka, niedopuszczająca myśli o rozrachunku z niedawnymi upiorami. W postaci "polowań na czarownice" czy "odpowiedzialności za przeszłość".

Czterdzieści lat panowania "sprawiedliwości klasowej" we Wschodniej Europie zrobiło swoje. Uprzedni poddani reagują teraz alergicznie na jakiegokolwiek kryminalne oskarżenie pachnące polityką. Społeczeństwo postkomunistyczne brzydzi się samej koncepcji kary za grzechy i

zbrodnie przeszłości. W lęku, że kara spostrzegana będzie jako zemsta lub rewanż, a tym samym niechrześcijańska z natury, bo przebaczać wrogom należy. Rozmawianie to wykorzystują polscy neosocjaliści, używając argumentu: "nie traćmy czasu na wewnętrzne swary i rozrachunki, gdy gospodarka w gruzach".

Idea wschodnioeuropejskiej Norimbergi ginie więc jak dotąd w euforii odkrywania wolności i w lawinie ciągle "ważniejszych i niezalutwionych zadań". A także w eryście zamydlenia oczu sloganami: przekreślimy przeszłość i budujemy przyszłość. Co jednak robić gdy, tak jak w Czecho-Słowacji, sama zapowiedź publicznego ogłoszenia listy specjalistów od tortur czy trenowania terrorystów spotyka się z groźbą powołania rządu do sądu? Z oskarżeniem o "naruszanie praw ludzkich". Cóż, trzeba mieć nadzieję, że z przestępstwem nie stanie się tak jak z kłamstwem. Bo kłamstwo powtórzone sto razy staje się w końcu prawdą. Czy zmaterializują się obawy, że przestępstwo praktykowane w glorii dobra ludu, na skalę państwa i z "naukowym" rozmachem nie rozmięknie się na drobne? I zredukowane zostanie do historii.

Ostatnio w krajach postkomunistycznych jesteśmy, świadkami

burleski. Kiedy dawny komunistyczny sekretarz staje się z dnia na dzień nowym kapitalistycznym bosem. Uzyskującym od swojego byłego towarzysza, obecnie dyrektora banku, niskoprocentowaną pożyczkę na prowadzenie swej odziedziczonej od socjalizmu firmy. Przy jednoczesnym zablokowaniu pieniędzy dla nowej, zasługującej na bodźce kompanii. Nie trzeba już dużej fantazji, aby wyobrazić sobie czas kiedy ta nowa klasa "kapitalistów" będzie w stanie manipulować polityką nowego państwa. Bo wartości, w które się wierzy, nie zmieniają się jak rękawiczki. Zmieniają się tylko zachowania. Jak prawa mimikrii i oportunistów nakazują.

Zdźbło w oczach postkomunistycznej Europy Wschodniej łatwo zauważyć. I dobrymi radami szermować. Slepym pozostając jednocześnie na neolewicową belkę w oku Zachodu. Gdzie tak zwani "liberalni" intelektualści przechodzą mękę i katusze, nie mogąc zrozumieć co się stało z potęgą zawartą w umiłowanym im słowie "socjalizm". Jak też z innymi słówkami opisującymi tę rzekomo jedyną możliwą dla kapitalizmu alternatywę.

Czeka tych apostołów New Jerusalem raczej niewdzięczne zadanie. Zaprzestania używania pejoratywnego znaczenia "kapitalistycznej ekonomii". Wiemy wszak jak wygląda ta niekapitalistyczna. Oraz zarzucenia terminu "burżuazyjnej kultury". A to z tej prostej przyczyny, że znamy dobrze w jakim stanie, nie tylko ducha, znajdują się tamte, świeżo upieczone na burżuazyjne, kultury postkomunistyczne.

Na razie Nowa Lewica znajduje się w stanie marzeń. Że ktoś wymyśli sposób na socjalizm bez *nomenklatury*. Lub w najgorszym przypadku poda receptę jak tu zachować pełnosprawny kapitalizm, opłacając za jego pomocą system ubezpieczeń społecznych państwa socjalistycznego. Po drodze ci kryptosocjaliści muszą jeszcze zbierać dowody von Hayka, że socjalizm jest nie do pogodzenia z demokracją. Ale zanim je zbiją, swobodnie sobie w takiej Kanadzie eksperymentują za pieniądze podatnika. W Ontario, Kolumbii

Brytyjskiej i Saskatchewan. A że eksperyment - na razie tylko w Ontario, bo najdłużej trwa - się nie udał (pacjent umiera), nic nie szkodzi. Liczą się dobre intencje.

Jako nagrodę pocieszenia ma ta Nowa Lewica ostatniego wiernego komunistę Gorbaczowa. Który, jak sam ostatnio przyznał, tylko przez pomyłkę zdemontował komunizm. I fetuje go lewica oraz jej afiliaci ściśle królewsko. Tu w Ameryce. Ale po co sięgać do zaplecza ideologicznego, kiedy konserwatysta George Bush o mało nie popełnił gaffę przyjęcia eksprezidenta byłego państwa sowieckiego jako głowy istniejącego państwa oficjalnym obiadem. Zaś na liście komitetu goszczącego znajdowali się Reagan, Kissinger i oczywiście le-

wicujący gwałtownie ekonomista John Kenneth Galbraith.

Wszystko to dla aparaczyka, który nigdy nie zaparł się komunizmu. Nigdy nie przyznał się do nawrócenia na demokrację i nigdy nie wyraził wiary we własność prywatną i w wolny rynek. Który błędząc po omacku jak ślepiec stracił niechcący z piedestału popiersie Lenina. A na pozbiieranie rozbitych kawałków już mu nie pozwolono. We własnym kraju. Bo Zachód kocha swojego *Prince Charming* niezachwianie. I nie będzie się martwił, że ta cała gloryfikująca czerwonego księcia feta może poważnie narazić na szwank Jelcyna. Jedynego demokratycznie wybranego przywódcę w historii Rosji.

DEMOKRACJA BEZ PRAWDY PROWADZI DO TOTALITARYZMU

Rolę i znaczenie "polskiego" Papieża w walce z totalitaryzmem XX wieku można zrozumieć tylko znając jego oficjalne stanowisko w sprawach społeczno-politycznych, gnębiących dzisiejszy świat. Tym stanowiskiem jest najnowsza encyklika "Centesimus Annus" ("Stulecie"). Poglądy tam wyłożone (awansujące przez to do rangi oficjalnych poglądów Kościoła) stały się niechybnie przedmiotem kontrowersji, nie tylko w samym Kościele, lecz także w kręgach politycznych. Prawica zarzuciła Papieżowi, że nie ocenił entuzjastycznie systemu wolnorynkowego, lewica natomiast - że rozprawił się z wszelkimi odmianami walki klasowej. Krytycy zapomnieli, że Papież nie jest jeszcze jednym mężem stanu. Ocenia współczesne systemy społeczne w kategoriach moralnych - i taka jest jego misja.

Wychodząc z założenia, że nie sposób ocenić Jana Pawła II bez przytoczenia jego poglądów (a tak robi się, niestety), przytaczamy fragment jego "Stulecia". W tym przypadku istotną rzeczą jest precyzyjność poglądów, dlatego przekład jest dosłowny, a nie literacki.

PRAWA OSOBY LUDZKIEJ. W dobie współczesnej tej idei sprzeciwiły się totalitaryzmy, które w swej formie marksistowsko-leninowskiej utrzymują, że niektórzy ludzie - przez lepszą znajomość praw rozwoju społecznego lub też przez członkostwo w określonej klasie społecznej albo przez kontakt z głębszymi pokładami świadomości zbiorowej - są wolni od błędów, przez co są predysponowani do realizowania władzy absolutnej.

Należy dodać, że totalitaryzm wyrasta z odrzucenia prawdy w sensie obiektywnym. Gdy nie ma prawdy transcendentalnej, w posłuszeństwie której człowiek osiąga swą pełną tożsamość, to nie ma pewnego wyznacznika gwarantującego sprawiedliwe stosunki między ludźmi. Ich własny interes jako klasy, grupy czy narodu niechybnie stawia ludzi w opozycji do innych. Jeśli nie uzna się prawdy transcendentalnej, wtedy przeważa siła władzy i każda osoba

czyni pełny użytek ze środków będących w jej dyspozycji, aby narzucić własne interesy lub własne zdanie, bez uwzględnienia praw należnych innym. Wtedy ludzie są szanowani tylko w stopniu, w którym można ich eksploatować dla samolubnych celów.

Wobec tego korzenie nowoczesnego totalitaryzmu znajdujemy w odrzuceniu transcendentalnej godności osoby ludzkiej, która będąc widzialnym obrazem Boga jest z samej swej natury podmiotem praw, jakich nikt nie może gwałcić - żadna osoba, grupa, klasa, naród czy państwo.

Kultura i praktyka totalitaryzmu obejmuje także odrzucenie Kościoła. Państwo lub partia, która uważa, że jest w stanie prowadzić historię w kierunku doskonałego dobra, i która ustawia się ponad wszelkimi wartościami, nie może tolerować afirmacji obiektywnego kryterium dobra i zła - będącego poza wolą władzy - skoro takie kryterium w danych

okolicznościach może służyć do osądu działań osób będących u władzy. To tłumaczy dlaczego totalitaryzm dąży do zniszczenia Kościoła lub przynajmniej do ograniczenia jego nauki, czyniąc go narzędziem swego własnego aparatu ideologicznego.

Co więcej - państwo totalitarne dąży do wchłonięcia w siebie narodu, społeczeństwa, rodziny, grup wyznaniowych i samych osób indywidualnych. Broniąc swej własnej wolności, Kościół także broni osoby ludzkiej, która musi bardziej słuchać Boga niż ludzi (D.A. 5:29), jak również broni rodziny, różnych organizacji społecznych i narodowości - które wszystkie mogą cieszyć się własnym zakresem autonomii i suwerenności.

Kościół docenia system demokratyczny w takim zakresie, kiedy system ten zapewnia udział obywateli w dokonywaniu wyborów politycznych, gwarantuje rządzącym

zarówno wybieranie jak i ocenianie tych co nimi rządzą, a także wymianę ich środkami pokojowymi we właściwy sposób.

Autentyczna demokracja jest możliwa tylko w państwie rządonym przez prawo i na bazie prawidłowego traktowania osoby ludzkiej. Wymaga to obecności warunków niezbędnych dla zarówno rozwoju osoby indywidualnej poprzez edukację i formację w prawdziwych ideałach, jak i dla "podmiotowości" społeczeństwa przez utworzenie struktur wspólnej odpowiedzialności.

Współcześnie jest tendencja do twierdzenia, że agnostycyzm i sceptyczny relatywizm jest filozofią i podstawowym podejściem do działania, które koresponduje z demokratycznymi formami życia politycznego. Ci, którzy są przekonani, że znają prawdę i mocno są do niej przywiązani, uważani są za niewiarygodnych z demokratycznego punktu widzenia, skoro nie uznają zasady, że prawda jest ustalana przez większość lub też, że jest ona przedmiotem zróżnicowania według odmiennych trendów politycznych.

Należy w tym względzie zauważyć, że jeśli nie ma poszukiwania prawdy do wyznaczenia i kierowania aktywności politycznej, to ideami i przekonaniem łatwo jest manipulować dla celów władzy. Jak pokazuje historia, demokracja bez wartości łatwo przechodzi w otwarty lub cienko zamaskowany totalitaryzm.

Równocześnie Kościół nie zamyka oczu na niebezpieczeństwo fanatyzmu lub fundamentalizmu pomiędzy tymi, którzy w imię ideologii naukowej lub religijnej, roszczą sobie prawo narzucenia innym własnego konceptu tego, co jest prawdziwe i dobre.

Prawda chrześcijańska nie jest tego rodzaju. Skoro nie jest ona ideologią, wiara chrześcijańska nie ośmiela się zmienić rzeczywistości społeczno-politycznej uwłżyć w sztywnym schemacie, uznając że życie ludzkie jest realizowane w historii w warunkach, które są zróżnicowane i niedoskonałe. Co więcej, ciągle afirmując na nowo transcendentalną godność osoby, Kościół

przybiera taką metodę, aby była zawsze z szacunkiem dla wolności.

Lecz wolność osiąga swój pełny rozwój jedynie przez akceptację prawdy. W świetle bez prawdy wolność traci swój fundament i człowiek jest wystawiony na gwałtowną przemoc oraz na manipulację - czy to otwartą czy ukrytą. Chrześcijanin popiera wolność i służy jej, ciągle oferując innym prawdę, którą poznał (Jn 8:31-32), według misyjnej natury swego powołania.

Po upadku totalitaryzmu komunistycznego i wielu innych reżymów totalitarnych i "bezpieczeństwa narodowego", jesteśmy dziś świadkami przewagi - nie bez sygnałów oporu - ideałów demokratycznych wśród żywą uwagę i zainteresowanie dla praw człowieka. Lecz z tej samej przyczyny koniecznym jest dla narodów w procesie reformowania ich systemów, aby dać demokracji autentyczny i silny fundament poprzez jasne uznanie tych praw.

Pośród najważniejszych z tych praw, wspomnieć należy o prawie do

życia: integralną częścią czego jest prawo dziecka do rozwoju w łonie matki od momentu poczęcia; prawo do życia w zjednoczonej rodzinie i w środowisku moralnym ukierunkowanym na rozwój osobowości dziecka; prawo do rozwoju inteligencji i do wolności w poszukiwaniu i poznaniu prawdy; prawo do współudziału w pracy, co daje mądre wykorzystanie ziemskich surowców materialnych, jak też do uzyskiwania z tej pracy środków utrzymania dla zatrudnionego i będących na jego utrzymaniu; wreszcie prawo swobodnego założenia rodziny oraz posiadania i wychowywania dzieci poprzez odpowiedzialne korzystanie z płodności.

W pewnym sensie, źródłem i syntezą tych praw jest wolność religijna, rozumiana jako prawo do życia w prawdzie wiary i w zgodzie z transcendentalną godnością osoby.

Przekład:
K.O. dla ECHA

III FESTIWAL PIOSENKI RELIGIJNEJ MISSISSAUGA '92

GDZIE? Kościół św. Maksymiliana
4260 Cawthra Rd. Mississauga

KIEDY? Niedziela, 31 maja
godz. 17:00

PROGRAM: 1) Koncert ośmiu zespołów polonijnych
2) Gościnnie występ zespołu "Charyzmaty" (z Polski)
3) Msza św. z udziałem młodzieży.
Homilia: O. Andrzej Madej O.M.I.,
duszpasterz młodych w Polsce

PRZYJDŹ I SPIEWAJ RAZEM Z NAMI

JAAS

HALINA BARANOWSKA

M.A. A.I.I.C.

**INWESTYCJE Z ZYSKIEM
12% PLUS**

oraz

- Ubezpieczenia na życie
- Ubezpieczenia chorobowe
- Ubezpieczenia hipoteki
- Planowanie finansowe
- Planowanie emerytalne
- RRSP, RRIF, renty dożywotnie
- Plany edukacyjne

Aby jutro było lepsze zaplanujmy je już dziś!

Po dodatkowe informacje proszę dzwonić:

TEL. (416) 629-8322 lub (416) 740-7463

Fax (416) 629-4767

5160 Explorer Dr., Suite 22, Mississauga, Ont. L4W 4T7

KAWALER lat 39, 173/83.
Inżynier pracujący zawodo-
wo. Pozna panią do lat 34
najchętniej z wyższym lub
średnim wykształceniem.
Dzieci do lat 5 mile widziane.
Fotooferty na adres redak-
cji.

229-232

Bioenergoterapia
OGUSLAW
RZEPECKI
radiestezja

(416) 633-4469

Dowsing —

Therapeutic touch

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

183 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT.

TEL. (416) 531-4647 Fax: 531-2396

 ZAPROSZENIA WIZY WYMIANA PASZPORTÓW UBEZPIECZENIA SZPITALNE

DLA ODWIEDZAJĄCYCH

 BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKIUBEZPIECZENIA NA:

DOMY

SAMOCHODY

KOMERCYJNE SKLEPY

HUMBERVIEW TRAVEL

183 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT.

TEL. (416) 588-0039 Fax: 531-2396

AUTHORIZED
DEALER

POLSKIE LINIE LOTNICZE POLSKA AIRLINES

PIENIĄDZ ROBI PIENIĄDZ

RRSP NA DOM

ZWRACANIE WYPŁACONYCH PIENIĘDZY

Splacanie raty musimy dokonać do 31 grudnia każdego roku i spłaty musimy rozpocząć w 1994 roku. Nie musimy spłacać rat do tego samego RRSP, z którego wyciągnęliśmy pieniądze. Wyjątkowo tylko, gdy odstąpiliśmy od zakupu domu spłacić je musimy do kompanii, w której wzięliśmy pożyczkę.

Kiedy splacamy ratę będziemy musieli poinformować, czy jest to regularna wpłata, czy też spłata pożyczki. Jeżeli jest to spłata pożyczki to wypełnić musimy formę T1037 Home Buyers' Plan - RRSP Repayment. Firma, w której mamy RRSP poinformuje Revenue Canada o spłacie.

Możemy spłacić RRSP w 15 rocznych ratach. Możemy też spłacać więcej lub mniej i jest to naszym wyborem. JEŻELI SPLACASZ MNIEJ NIŻ MINIMUM TO RÓŻNICĘ MIĘDZY TYM CO SPLACASZ A MINIMUM MUSISZ WŁĄCZYĆ DO SWOICH DOCHODÓW W DANYM ROKU.

Dla przykładu:

W maju 1992 wyciągamy \$15,000 z RRSP na zakup domu co oznacza, że roczna spłata w 1994 roku wyniesie \$1,000 (\$15,000 podzielone przez 15 lat) i, że musimy ją oddać do 1 grudnia 1994. Jeżeli spłata wyniesie tylko \$700 to \$300 musimy włączyć jako swój dochód w 1994 roku. Twój dług wynosić będzie \$14,000 i minimalna spłata w 1995 będzie ponownie \$1000. Jeżeli spłacać będziemy więcej niż minimum redukujemy szybciej dług i tym samym ratę w następnych latach.

Dla przykładu:

Jeżeli w 1994 roku spłacisz \$4,200

to Twój bilans wyniesie \$10,800. Minimalna rata w 1995 będzie \$771,40 (\$10,800/14).

Zaczynając od 1993 roku, Revenue Canada będzie wydawać "repayment statement", który zawierać będzie następujące informacje:

- ile pozostało do spłacenia,
- roczna minimalna spłata,
- podsumowanie spłat z przeszłości.

Nie ma możliwości odjąć od swoich dochodów sum wpłacanych przez osoby korzystające z HBP po 25 lutym 1992 aż do marca 1993. Revenue Canada nie chce, aby wysokie wpłaty na RRSP przyniosły wysokie zwroty podatkowe, a jednocześnie pieniądze wyciągnięte były prawie jednocześnie na zakup domu. "Phantom income rule" czyni tę możliwość bezużyteczną. Załóżmy, że limit wpłaty na RRSP wynosi \$11,500. Jednocześnie chcemy wyciągnąć \$8,000 na zakup domu. Instytucja finansowa wystawi poświadczenie na \$11,500 i będziemy mogli użyć ją, aby obniżyć płacone podatki w rozliczeniu podatkowym.

Wypłacając \$8,000 z RRSP na dom w tym samym roku musimy dodać tę sumę do swojego dochodu ("Phantom income rule") co oznacza, że ciągle można \$3,500 odjąć od swego dochodu. Jeżeli wyciągnęliśmy w tym roku \$8,000 i nie będziemy spłacać w ogóle, Revenue Canada automatycznie przeniesie \$11,500 niewykorzystanej wpłaty na rok 1993. Wtedy dopiero możemy wpłacić i wpłata taka będzie w pełni "deductable".

Przesuwając wpłatę na 1993 roku będziemy mogli wyciągnąć \$8,000 i jednocześnie nie tracąc bezużytecznie limitów RRSP. "Phantom rule" szczególnie dotyczy osób, które mają chęć wykorzystać pieniądze z RRSP na zakup domu, a jednocześnie należą do planów grupowych, gdzie po-

trącenia składki dokonuje pracodawca. To samo dotyczy osób, które wpłacają miesięcznie potrąceniem z kont bankowych.

Częste pytania w sprawie korektury RRSP i HBP to:

• Czy pieniądze na depozytach terminowych mogą być wyciągnięte?

Program nie gwarantuje dostępu do pieniędzy na GIC. W większości przypadków instytucje finansowe godzą się na to, szczególnie jeśli chcesz dzisiaj likwidować RRSP, które daje ci 11.75%, bo założyłeś je w 1989 roku.

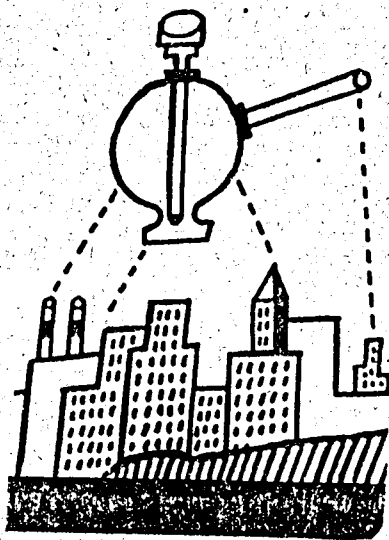
• Czy mogę wpłacać na RRSP przed spłatą pożyczki?

Te dwie rzeczy są niezależne. Jeżeli pominąć "Phantom rule", która działa do 1993 roku kontrybutor decyduje, ile ma wpłacać.

• Co się stanie jak nie kupię domu?

Zrezygnujesz z udziału w HBP. Wypełnisz odpowiednią część formy "withdrawal Application Form" i zwrócisz bądź nie, pożyczone pieniądze. Niezwrócona część wyciągniętych pieniędzy będzie **dotatkowym dochodem**, co pociągnie za sobą konsekwencje podatkowe.

**RYSZARD BIERYŁO
MAREK KAWKA**

**RYSZARD BIERYŁO MAREK KAWKA
UNIVERSE FINANCIAL**

**• PODATKI • MUTUAL FUNDS • RRSP
• UBEZPIECZENIA • SCHOLARSHIPS**

- współpracujemy z wieloma instytucjami finansowymi;
- nieustannie poszukujemy wartościowych produktów i nowych strategii inwestycyjnych;
- tylko te, które spełniają nasze wysokie wymagania uznajemy za godne polecenia naszym Klientom.

**PROFESJONALNA PORADA NIE KOSZTUJE, A POMOŻE CI
ZAOSZCZĘDZIĆ TYSIĄCE !!!**

TEL. 891 - 7710 Fax 891 - 7711

Osoby posiadające licencję "Mutual Funds" lub "Life Insurance" oraz osoby z wykształceniem ekonomicznym, zainteresowane karierą doradcy finansowego, proszone są o osobisty lub telefoniczny kontakt.
Nasz adres: 150 Lakeshore Rd. West, Mississauga, Ont. L5H 3R2
Tel. 891-7710, Fax 891-7711

**MAJOWE PIKNIKI
RADIA PIONIER
AM790 AM530**

**place
polonaise**

31 maja - gra zespół "Tamburyn"

otwarcie bramy 10 rano
zabawa 4:30 - 9 wieczorem
dyskoteka 9:00 - 1 nad ranem

• Bar obficie zaopatrzone, gorące i zimne dania
• konkursy dla dzieci i dorosłych
Wstęp - \$5 od osoby; dzieci do lat 12 - bezpłatnie

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Place Polonaise
w Grimsby,
ext 9.E.W. at Casablanca Blvd.

ANGIELSKI DLA AMBITNYCH

STRUCTURE AND WRITTEN EXPRESSION

Prawidłowa forma czasownika to, oprócz formy zgodnej z podmiotem, odpowiedni czas (Tense) oraz prawidłowa forma w przypadku czasowników nieregularnych użytych w Simple Past, stronie biernej oraz wszystkich prostych czasach Perfect. Dziś zajmijmy się prawidłowym użyciem czasu.

Jeśli zdanie wyrwane jest z kontekstu, o użyciu takiego, czy innego czasu decyduje określenie czasu. Poniżej - najważniejsze określenia czasu determinujące użycie poszczególnych Tenses.

PRESENT CONTINUOUS
at the moment, right now

PRESENT SIMPLE
every Sunday, day, week etc.,
always, usually, often, frequently,
generally, sometimes, from time to time, occasionally, seldom, rarely, never.

PRESENT PERFECT and PRESENT PERFECT CONTINUOUS
so far, up until now, since last Sunday, since 5 o'clock etc., for two days now, already, yet, ever, never, lately, this morning, week etc.

PAST SIMPLE and PAST CONT.
last week, Christmas etc.,
three weeks, years ago etc.,
always, sometimes, often, from time to time, seldom, never etc.

PAST PERFECT
Before + zdanie w czasie past,
by the time + zdanie w czasie past,
by last Sunday etc.

FUTURE and FUTURE CONT.
Next week, month etc.,
in two weeks, hours etc.

FUTURE PERFECT and FUTURE PERFECT CONT.
By next Sunday etc.,
by this time next year etc.

Cwiczenie

Proszę wybrać jedną z trzech możliwości:

1. Shethat pullover for the last twelve months.
a) is knitting
b) has knitted
c) has been knitting

2. The milk.....sour by this time tomorrow.
a) will have turned
b) is turning
c) will turn

3. He.....in that factory for 15 years before he retired.
a) had been working
b) has been working
c) was working

4. He always.....his patients carefully.
a) is examining
b) examines
c) had examined

5. The general political chaos.....intensified during the first two decades of the 16th century.
a) has become
b) had become
c) became

6. Hunger most frequently.....a deficit in caloric intake.
a) indicates
b) is indicating
c) has been indicating

7. Hurricanes generally.....in a path resembling the curve of a parabola.
a) are moving
b) move
c) have moved

8. In 1952, India, which.....the 1951 Japanese peace conference, signed a bilateral peace treaty with Japan.
a) boycotted
b) had boycotted
c) has boycotted

9. Since the middle of the 18th century the term "Insecta".....to denote only the single class.

- a) was used
b) is used
c) has been used

10. He.....to recover possession of the goods next month.

- a) will be entitled
b) has been entitled
c) is entitled

11. Present researches.....in order to determine whether or not other instincts may be caused by physiological stimulation.

- a) are conducted
b) were conducted
c) are being conducted

12. At present the authors.....a new edition in two volumes.

- a) compile
b) are compiling
c) were compiling

13. The new commission was confronted with the same problems that.....its predecessors.

- a) had faced
b) faced
c) have faced

14. All banks.....by the end of 1993.

- a) will be nationalized
b) will have been nationalized
c) have been nationalized

15. University education in Ireland.....with the founding of the University of Dublin, in 1591.

- a) has begun
b) had begun
c) began

Klucz

1c, 2a, 3a, 4b, 5c, 6a, 7b, 8b, 9c, 10a, 11c, 12b, 13a, 14b, 15c.

Opr.
DANUTA KUKULKA

LESZEK SZARUGA

CICHE ODEJŚCIE MARLENY

Śmierć Marleny Dietrich i okoliczności towarzyszące jej pogrzebowi w Berlinie zasługują na uwagę. Niemcy bowiem uczynili niemal wszystko, by uczcić odejście wielkiej gwiazdy filmowej i nie uczynili niemal nic, by złożyć hold wielkiej rodacze. Wszystko to wygląda jak kiczowaty film, nieudana przeróbka "Kabaretu". Już po śmierci artystki wiadomo było, że jej ostatnią wolą - była Berlinianką - jest być pochowaną na cmentarzu Friedenau, obok swej matki. Sprawa jednak stała się od razu skomplikowana.

Dietrich wyemigrowała z Niemiec hitlerowskich i brała czynny udział - podobnie jak inny wielki Niemiec, Tomasz Mann, który został uhonorowany przez ministra propagandy Rzeszy stwierdzeniem, że "nie jest godny, by nazwać go Niemcem" - w zwalczaniu nazizmu. I również podobnie jak Mann po wojnie osiedliła się poza granicami kraju - do swej śmierci mieszkała w Paryżu. Niemcy odwiedziła bodaj trzykrotnie. Pierwszy raz, zaraz po zakończeniu działań wojennych, zjawiała się w Berlinie w mundurze armii amerykańskiej. Następna wizyta przypadła na rok 1960 - jej przybycie do ówczesnej Republiki Federalnej miało posmak politycznego skandalu: aktorkę wręcz obrzucono błotem, publiczność ją wygwizdała, zaś prasa wprost pisała, że zdradziła ojczyznę. Kolejna wizyta nie wzbudzała już tak żywych emocji, niemniej "sprawa" Marleny Dietrich jakby pozostała.

Jej efekty można było obserwować w ostatnich dniach. Po uroczystościach pożegnalnych w Paryżu

trumna ze zwłokami Dietrich przetransportowana została - przykryta flagą amerykańską - do Berlina. Senat tego miasta początkowo zapowiedział zorganizowanie specjalnych uroczystości mających poprzedzić pogrzeb artystki. W kilka dni później zaczął się z tych zapowiedzi gwałtownie wycofywać. Nagle okazało się, że przeszkodę stanowi podeszły wiek i zły stan zdrowia większości żyjących jeszcze przyjaciół i bliskich aktorki. Bardziej prawdopodobną przyczyną było jednak niebezpieczeństwo poniesienia wysokich kosztów profesjonalnie zorganizowanej imprezy - musiałyby one wynieść ok. 1,5 miliona marek. Ale czy naprawdę o to tylko chodziło? Wielu komentatorów uznało zachowanie się berlińskiego Senatu za skandal. Jest niemal pewne, że nie ujawnianym powodem wycofania się z organizacji uroczystości była polityczna postawa Marleny Dietrich. Nie ulega bowiem wątpliwości, że ewentualna organizacja uroczystego pożegnania wielkiej śpiewaczki i aktorki byłoby adresowane przede wszystkim do szerszej publiczności, a nie do jej najbliższych przyjaciół.

Ze owa publiczność takiego pożegnania chciała, to zdaje się nie podlega dyskusji. W przeddzień pogrzebu Dietrich przed berlińskim panopticum, w którym woskowa figura artystki stoi obok figury prezydenta Kennedy'ego, uformowała się długa kolejka. Przed podobizną aktorki składano kwiaty. Trzeba otwarcie powiedzieć, że taka zastępcza demonstracja była efektem postępowania władz berlińskiego Sena-

tu, którego działania można - delikatniej rzecz określając - uznać za wstydlivy unik. Panopticum zamiast oficjalnych uroczystości - to może najbardziej widoczna miara tego, co się stało.

Oczywiście - wszystkie te braki starała się nadrobić zarówno prasa i telewizja. Nadano odpowiednie programy, wypisano całe metry wspomnień i omówień. Jednego jednak w tym wszystkim jakby zabrakło: właśnie przypomnienia postawy Marleny Dietrich z okresu nazizmu, jej emigracji oraz pozostawania - w końcu na swój sposób demonstracyjnego - poza krajem w okresie wojennym. Znamienne to przemilczenie.

Znamienne zwłaszcza dzisiaj, gdy Niemcy coraz wyraźniej przesuwają się na prawo. Coraz bardziej wzrasta popularność radykalnej partii prawicowej Republikanów. Jeśli jeszcze niedawno uzyskiwali oni w odpowiednich ankietach wyniki w granicach poniżej progów wyborczego (który w Niemczech wynosi 5%), to w chwili obecnej uzyskują ponad 8%. Charakterystyczne przy tym jest zjawisko przedtem zupełnie tu nieznanne. Otóż z szeregów partii socjaldemokratycznej - SPD - występuje coraz większa liczba członków. Wielu z nich deklaruje się obecnie właśnie po stronie Republikanów. Przypomina to gwałtowną zmianę frontu mas partii komunistycznej po roku 1933 - wówczas to oni właśnie zasilili szeregi hitlerowskiej NSDAP.

Te przemiany postaw są efektem zjednoczenia Niemiec i towarzyszącego temu procesowi obniżenia stopy

życiowej. Jeśli jeszcze przed trzema laty kanclerz Kohl beztrzęsio i głośno zapowiadał, że zjednoczenie nie będzie nic kosztować, to w tej chwili koszty zjednoczenia odczuwa się już przy codziennym robieniu zakupów. Przy czym charakterystyczne, że najwyższe koszty ponoszą właśnie rodziny pracownicze. Wzrost cen i wzrost podatków stają się nie do zniesienia. Oczywiście - i tak stopa życiowa przeciętnego Niemca jest nieosiągalnym ideałem większości obywateli świata, niemniej robotnik niemiecki ma w tej chwili dużo więcej do stracenia niż kajdany, o których pisali autorzy "Manifestu komunistycznego". I w żadnym wypadku nie zamierza tych strat ponosić, gdy tymczasem wzrost kosztów utrzymania stawia pod znakiem zapytania zaplanowane przed rokiem wczasy na Majorce.

Stąd przetaczająca się przez Niemcy fala strajków. Żądania są niebywale wysokie - w granicach 10% podwyżek. Pracodawcy próbują ze swej strony owe kwoty zaniżyć, co prowadzi do dalszego wzrostu nastrojów strajkowych. Uderza to rykoszetem także budżet państwa - wiele zakładów w byłej NRD nie poddanych zostało jeszcze procesowi prywatyzacji, ich właścicielem jest państwo, które też ponosić będzie koszty podwyżek płac wywalczonych przez związki zawodowe, które nagle nabrały wiatru w żagle. Polityka niemiecka znalazła się nagle na zakręcie. Z jednej strony musi sobie poradzić z narastającymi żądaniami związków zawodowych, z drugiej ze wzrostem popularności skrajnej prawicy. Jak z tego wyjdzie, nie wiadomo. Widać już jednak, że podejmując działania zmierzające do zneutralizowania punktów zapalnych. Takim właśnie działaniem jest unik w wypadku pogrzebu Marleny Dietrich, którą właśnie skrajna prawica oskarża o brak patriotyzmu i zdradę Niemiec.

Pogrzeb w związku z tym wypadki niespodziewanie skromnie. W pożegnaniu na cmentarzu udział wzięła wyłącznie najbliższa rodzina i kilku zaledwie oficjeli, w tym senator do spraw kultury w Berlinie. Rezydentury burmistrz miasta nie znalazł

czasu nawet na udział w organizowanym później przyjęciu żałobnym. Kilka osób odprowadzało trumnę aktorki do bram cmentarza - wśród niesionych tu transparentów na uwagę zasługuje jeden: "Więcej takich zdrajców ojczyzny jak Marlena". Odprawiający uroczystości cmentarne pastor luterski, jakby nawiązując do powstałej sytuacji, stwierdził, że Dietrich potrafiła spożytkować swój wielki talent w służbie milionów, podkreślił jednak fakt, że przez swoich rodaków była często źle rozumiana. Uroczystości - ze specjalnie dla nich wybudowanej trybuny - obserwowało kilkuset dziennikarzy z całego świata: było ich więcej niż odprowadzających aktorkę na wieczny spoczynek jej rodaków. Już ten takt ma wystarczająco silną wymowę.

Warto w tym kontekście przypomnieć, że Marlena Dietrich dwa razy po wojnie odwiedziła Warszawę występując w Sali Kongresowej. W czasie pierwszej ze swoich wizyt

odkupiła od młodego wówczas i niesłyszanie nieśmiałego kompozytora, członka zespołu "Niebiesko-Czarnych" towarzyszącego wielkiej artystce, Czesława Niemena, prawa do wykorzystania jego muzyki z płoski "Czy mnie jeszcze pamiętasz". Napisane do niej słowa niemieckie stały się jednym z przebojów piosenki.

Ten epizod nie ma, oczywiście, większego znaczenia. Jest ważny w życiu Niemena, i to wszystko. Polska była w końcu tylko jednym z wielu krajów, które Dietrich przed zakończeniem swej kariery w roku 1978 odwiedziła. Jej podróże jednak nie były zwyczajnymi podrózkami popularnej gwiazdy filmowej. Nie ulega wątpliwości, że młoda Marlena Dietrich był czymś więcej niż tylko mitem gwiazdy. Był też zarazem mitem pewnej osobowości odgrywającej rolę w życiu publicznym, potrafiącej otwarcie przeciwstawić się totalitar-

nemu terrorowi. Był mitem osoby, w której los wcieliło się doświadczenie całej Europy tego stulecia i która potrafiła sprostać moralnemu postulatowi "obywatelskiego niepostuszeństwa". W tym sensie należała ona do grupy ludzi tworzących dla nas wszystkich wzorce postępowania - takich jak Tomasz Mann czy Aleksander Solżenicyn. W niczym nie zmieniała to oceny - wysokiej - jej talentu. Zarazem jednak pozwalała na wyciąganie wniosków dotyczących społecznych postaw wielkich artystów, którzy, jako osoby publiczne, mogą demonstrować swój sprzeciw wobec politycznych nieprawości. I właśnie w tym sensie Maria Magdalena (takie były jej imiona) Dietrich właściwie spożytkowała swój talent. Nie tylko w służbie sztuce, co było jej oczywistą powinnością, lecz także w służbie prawdzie, co nie zawsze ludzie sztuki potrafią udźwignąć.

Złe się stało, że właśnie we współczesnych Niemczech nie potrafią oddać jej pełnej sprawiedliwości, złożyć hold zarówno artystyce i człowiekowi. Odeszła jako znana aktorka. Była symbolem moralnym. O tym, niestety, starano się zapomnieć.

"PIC"

COVERING THE ENTIRE FIELD OF ENTERTAINMENT

10¢ 22 CENTS IN CANADA
AUG. 19, 19 11

ARMY INTELLIGENCE TEST
CAN YOU PASS IT?
WORLD'S MOST DREAD DISEASE

PROGRESSIVE

PRINTING & VIDEO PRODUCTION LTD.

OPRACOWANIA GRAFICZNE • SKŁAD TEKSTÓW • PROJEKTY
KOMPUTEROWE PRZYGOTOWANIE DO DRUKU

DRUK OFFSETOWY

☐ bezkalkowe wieloczęściowe blankiety (faktury, bilanse, zlecenia zakupu)	☐ katalogi
☐ papier firmowy	☐ broszury
☐ koperty	☐ foldery reklamowe
☐ wizytówki od \$30	☐ ulotki
☐ sprawozdania	☐ termografia
☐ podręczniki i instrukcje	☐ pieczątki
	☐ laminowanie
	☐ nalepki samoprzylepne

BEZPŁATNE KONSULTACJE • PRZY KAŻDYM NASTĘPNYM ZAMÓWIENIU 5% ZNIŻKI • UŻYWAMY TAKŻE SUROWCÓW WTORNYCH • OGŁOSZENIE GRATIS W NASZYM KATALOGU KLIENTÓW • DOSTOSUJEMY SIĘ DO WASZYCH ŻYCZEŃ

ph/fax (416) 503-9994 • 3230 Lakeshore Blvd. W., Etobicoke, Ont. M8L 1M1

NIEZALEŻNA WDOVA. Starszy model najwyższej jakości, zadbany i pieczołowicie konserwowany. Karoseria i silnik w idealnym stanie. Średni przebieg - wszelki remont zbyteczny. Przegląd mile widziany. Poszukuje kierowcy, pana około lat 60, konesera, który zawsze marzył o żeńskiej odmianie "Rolls-Royce'a". W miejsce prawa jazdy wymagana kultura osobista, poczucie humoru, erudycja i nic więcej. Cel wycieczki: przejeżdżka w przyjaźń. Laskawe zgłoszenia do ECHA pod hasło: "Rolls-Royce".

LIST

Co kuleje?

czyli o ustroju prezydenckim w Rzeczypospolitej Polskiej

WECHU nr 230 z 14 maja Grażyna Farmus (Naczelną) kwestionuje zasadność propozycji wprowadzenia w Polsce modelu konstytucyjnego opartego na wzorach francuskich. A że z daleka (z Edmontonu, z Toronto, z Ameryki?) chyba faktycznie pewne rzeczy widać lepiej zauważyłem (niech mi Naczelną wybaczy) pewne braki w jej argumentacji - a może i w rozumowaniu.

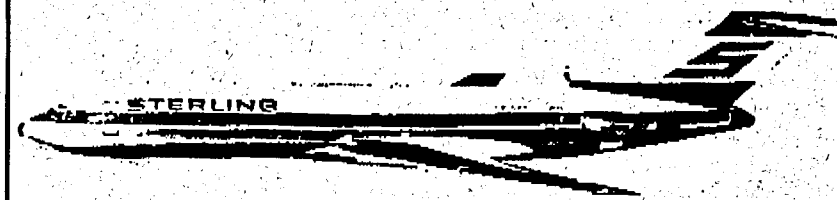
Otóż, choć prawdą jest, że w okresie kiedy rodził się obecny model sprawowania rządów we Francji, sytuacja zewnętrzna tego kraju była diametralnie różna od sytuacji Polski obecnie, to jednak istniały daleko idące analogie w sytuacji wewnętrznej: permanentny kryzys rządowy i administracyjny na wszystkich szczeblach, lekceważenie starych i brak nowych autorytetów, nihilizm społeczny we Francji objawiający się pacyfizmem, w Polsce skrajnym cynizmem.

Poza tym, Grażyna Farmus popełnia, moim zdaniem, niewybaczalny błąd sugerując, że reforma systemu politycznego winna być "robiona pod" aktualne postacie polityczne. Stąd dłuższe porównanie de Gaulle'a z Wałęsą, a przecież nie chodzi o to, aby ukształtować prezydenturę dla potrzeb Wałęsy (nb. moim zdaniem, mimo słabości najlepszego z możliwych kandydatów na prezydenta RP), a dla potrzeb Polski!

Uprawnienia prezydenta Francji gwarantują bezwzględną skuteczność władzy wykonawczej przy jednoczesnym zagwarantowaniu pełnej, demokratycznej swobody legislacyjnej. Czyż nie chodzi o to, aby podobną sytuację zagwarantować konstytucyjnie w Polsce?

MACIEJ OBARA

P.S. Działania poszczególnych polityków, partii i urzędów w kwietniu i maju dobitnie obrazują, kto chce, a kto nie chce stabilizacji konstytucyjnej w Polsce.

DO POLSKI PRZEZ KOPENHAGĘ

WYSPRZEDAŻ

ODLOT 4 czerwca

WARSZAWA	\$699.00 + tax	powrót 01 lipca
	\$849.00 + tax	powrót 08 lub 15 lipca
ŚWINOUJŚCIE	\$639.00 + tax	powrót 29 czerwca lub 01 lipca
	\$689.00 + tax	powrót 08 lub 15 lipca

Osobom jadącym do ŚWINOUJŚCIA lub pragnącym pozostać dłużej w KOPENHADZE firma nasza oferuje bezpłatne, nielimitowane wejścia do TIVOLI GARDENS.

W naszym biurze można również nabyć bilety na inne linie lotnicze, wykupić wycieczki na słoneczne południe, wykupić ubezpieczenia dla nowo przybyłych lub na podróż lub zarezerwować hotel, samochód i sanatorium..

PO BLIŻSZE INFORMACJE PROSIMY TELEFONOWAĆ

Park Place Corporate Centre
15 Wertheim Court Suite 402
Richmond Hill, (Toronto)
Ontario, Canada L4B 3H7

Phone: (416) 882-5475
Fax: (416) 882-5472
Telex: 06964538

UNITY TRAVEL

Travel
Expressions Ltd.

POLSKA OBSŁUGA • KANADYJSKIE DOŚWIADCZENIE
Weston Plaza 235 Dixon Road, Toronto (przy Islington Ave.)

JEDYNE BIURO PODRÓŻY W PŁN. ETOBICOKE SŁUŻĄCE POLONII

- BEZKONKURENCYJNE BILETY DO POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT
 - WAKACJE • WYCIECZKI
 - Wynajęcie samochodu w Paryżu na 5 tygodni \$550 (ubezpieczenie i tax wliczony)
 - Sanatoria w Polsce od \$25 za dzień pobytu
 - Paszporty • Wizy • Usługi notarialne
- dzwonić **241 - 4654** prosić Zbyszka

Yariv Aloni, Paul Pulford, Jerzy Kaplanek, Piotr Buczek.

Photo: Dudley Whitney

PENDERECKI

String Quartet

Wilfrid Laurier University w Waterloo

oraz
Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Kameralnej w Kitchener-Waterloo (K-W Chamber Music Society)

zapraszają do wzięcia udziału w koncertach, które odbędą się podczas Festiwalu Kwartetów. W festiwalu, który jest pierwszą tego typu imprezą zorganizowaną w Kanadzie, wystąpią: Kwartet im. Krzysztofa Pendereckiego (Wilfrid Laurier University), Kwartet Smyczkowy "Lafayette" (University of Victoria, B.C.) oraz Kwartet Smyczkowy "St. Lawrence." Koncerty odbędą się:

- 3 czerwca, - godz.20:00 Kwartet Smyczkowy im. K. Pendereckiego wraz z Kwartetem Smyczkowym "Lafayette".
W programie: K. Szymanowski, K. Penderecki, J. Estacio, F. Mendelssohn.
Aird Centre, Wilfrid Laurier University, 75 University Ave. West, Waterloo.
- 5 czerwca, - godz.20:00 Kwartet Smyczkowy "Lafayette" wraz z Kwartetem Smyczkowym im. K. Pendereckiego.
W programie: E. Gottlieb, A. Hood, D. Shostakovich, F. Schubert.
Aird Centre, Wilfrid Laurier University.
- 7 czerwca, - godz.20:00 Kwartet Smyczkowy "St. Lawrence" wraz z Sylviane Deferne (fortepian).
W programie: R. Schumann.
Music Room, K-W Chamber Music Society, 57 Young Street, Waterloo.
- 9 czerwca, - godz.20:00 Kwartet Smyczkowy im. K. Pendereckiego.
W programie: D. Shostakovich, L. van Beethoven, B. Bartok.
Aird Centre, Wilfrid Laurier University.
- 12 czerwca, - Koncert w wykonaniu studentów - uczestników intensywnego kursu muzyki kameralnej, który poprzedza Festiwal Kwartetów.
Aird Centre, Wilfrid Laurier University.

Bilety (\$15) oraz karnety (\$50 za wszystkie 5 - wraz z koncertem studentów, 12 czerwca; \$35 za 3 koncerty - wyłączając koncert, który odbędzie się 7 czerwca) są do nabycia w Departamencie Muzycznym, Wilfrid Laurier University - (519)884-1970 ext.2432 oraz w K-W Chamber Music Society - (519)886-1673.

ARTEX INTERNATIONAL

PROUDLY PRESENTS
UNDER THE DISTINGUISHED PATRONAGE OF
Hon. ANDRZEJ SICINSKI
Minister of Culture of the Republic of Poland

The Stars of
the Ester Rachel Kaminska
**JEWISH THEATRE
FROM WARSAW**

THE JOYS OF IDDISH

A MUSICAL NOSTALGIA

STARRING:

**SZYMON SZURMIJ
GOLDA TENCER
HENRYK RAJFER
ALINA SWIDOWSKA
and
JULIUSZ BERGER
with
TERESA WRONSKA
KLEZMER TRIO**

**5
PERFORMANCES
ONLY**

AT THE
Leah Posluns Theatre
4588 BATHURST STREET

- SATURDAY, JUNE 13th, 1992, 9:00 P.M.
- SUNDAY, JUNE 14th, 1992, 2:30 & 8:00 P.M.
- TUESDAY, JUNE 16th, 1992, 8:00 P.M.
- WEDNESDAY, JUNE 17th, 1992, 8:00 P.M.

FOR TICKETS AND INFORMATION
CALL THE BOX OFFICE AT

630-6752
OR TICKETMASTER AT
870-8000

D. ROKOWSKI '92

zmiana winiety

Szczątkową pozostałością po dawnych tradycjach "Głosu Polskiego" jest coraz mniejszy emblemat w winiecie tytułowej "Bóg, Honor, Ojczyzna". Coraz mniej bowiem zwraca się uwagę na te trzy wartości, stawszy się karykaturą dawnego organu Związku Narodowego Polskiego w Kanadzie.

Od pewnego już czasu "Głos" poławia lamenty nad rzekomym antysemityzmem Polaków. Na tej antypolskiej fali w wydaniu z 22 maja br. W. Markiewicz zamieszcza na pierwszej stronie artykuł pt. "Polski antysemityzm", w którym udowadnia, że "antysemityzm będzie zawsze istniał tam, gdzie Żydzi są lub nie, gdzie byli lub gdzie nigdy ich nie było" (1). W związku z tym, p. Markiewicz zaleca Żydom udoskonalenie "sztuki samoobrony". Nie precyzuje, co ma na myśli. Oczywiście woda na młyn dla tych ośrodków, które w naszym narodzie nie widzą żadnej cechy pozytywnej, jeno "antysemityzm wyspany z piersi matki". Gdyby nie małe nadruki na winietce, nikt by się nie domyślił, że ma to być pismo... Związku Narodowego Polskiego (sic!). To, co uchodziłoby może jeszcze w innych gazetach, zakrawa na całkowitą kpinę z tradycji myśli narodowej - z tradycji, od której wywodzi się związek będący formalnym wydawcą tego organu. Co do pozycji, na których stoi ratujący się od upadku "Głos", nie można mieć wątpliwości, czytając w tym samym numerze (str. 9), jak to stabilności Wojska Polskiego **zagroza** "prawica", rozwijająca oficerną organizację "Viritim", stawiającą sobie za cel "odnowę etyczno-moralną w duchu tradycji chrześcijańskiej". O przejęcie kontroli nad armią stara się jakiś bliżej nieokreślony "ośrodek Olszew-

skiego". Co to za "ośrodek"? I co to za określenie?

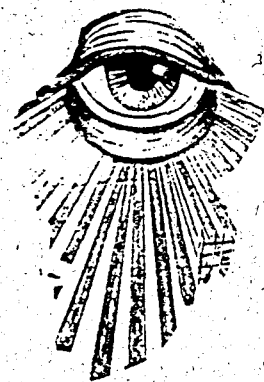
Obszerny artykuł w ostatnim numerze zakrawa na zerwanie z hasłem "Bóg". Przynajmniej w sensie zrozumiałym dla ogółu Polaków. Autor niepodpisany, więc jego dywagacje według obyczajów prasowych są artykułem redakcyjnym. A może autor wstydił się swojego dzieła, jeżeli nawet nie wystąpił pod pseudonimem? Nie śmiemy naturalnie tym razem sugerować, że ponownie zerżnięto bez podania źródła...

Mowa o sporym elaboracie, za którego pośrednictwem redakcja "Głosu Polskiego" prowadził szkolenie dla Polonii na temat dobrodziejstw, jakie przyniosło światu istnienie wolnomularstwa, czyli inaczej masonerii. Mieszanka prawdy historycznej z kłamstwem, czyli papka werbunkowa. Rewolucja światowa jako pole do popisu dla każdego chrześcijanina, a zwłaszcza dla każdego endeka ze Związku Narodowego Polskiego... Autor nie zadaje sobie trudu, żeby rozróżnić pomiędzy poszczególnymi nurtami, wśród których oprócz pokojowej z zasady masonerii angielskiej, nie brakuje także - a raczej przede wszystkim - odłamów wojującego atelzmu ("Wielki Wschód") i najróżniejszych odcie-

ni kabały, czarnej magii czy nawet satanizmu. Następuje za to pochwała "nobliwych" łoż pruskich z cesarzem Fryderykiem II na czele. Że ten ostatni był polakożercą, to oczywiście bez znaczenia. Wśród galerii znanych polityków, artystów i myślicieli autor przez drobne zapomnienie nie umieścił tak wielkich dobrodziejów ludzkości jak Karol Marks, Lew Trocki czy chociażby Roosevelt, któremu Polacy zawdzięczają pół wieku szczęścia w Archipelagu Gułag. Autor przez roztargnienie zapomniał też nadmienić, że nadal obowiązuje papieska ekskomunika wszystkich katolików będących członkami łoż wolnomularskich. Autor jest najwyraźniej wtajemniczony, więc musi mu być rzeczą znaną, że Watykan potwierdził swe stanowisko w tej kwestii po raz kolejny w roku 1983.

Czy już nie czas, aby w winietce "Głosu" pojawiła się nareszcie jakaś porządna gwiazda lub oko? Może wtedy Polacy zaczną interesować się czym to organ.

Krzysztof Ostrowski
Autor opublikował w ECHU szereg tekstów na temat historii i funkcjonowania współczesnych tajnych stowarzyszeń

RADIO POLONIA
ZAPRASZAMY POLONIĘ Z TORONTO I OKOLIC NA

W NIEDZIELĘ, 31 MAJA
W PARKU M. IGNACEGO PADEREWSKIEGO
W RIVER VALLEY, przy Hwy Nr 27

PROGRAM: ATRAKCJE:
GODZ. 12.00 MSZA ŚW. POŁOWA
GRY I ZABAWY Z NAGRODAMI (DZIECI I DOROŚLI)
"FARIDA"
TAŃCE EGZOTYCZNE
ZABAWA TANECZNA PRZY DŹWIĘKACH DOSKONAŁEJ
ORKIESTRY "REFLEX"
DOJAZD: z południa Hwy 427 na północ, która przechodzi w Hwy 27 N. minąć Hwy 7 i 6 km. na północ po lewej stronie znajduje się Park POLSKA KUCHNIA I BAR OBFICIE ZAOPATRZONY

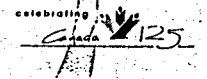
Celebrate the Diversity
of Canadian Culture

with Canada's Own
SHEVCHENKO MUSICAL ENSEMBLE
UKRAINIAN SONG, MUSIC & DANCE ENSEMBLE
with Guest Artist from Ukraine:
Marian Shynevich, tenor soloist with Lviv Philharmonic

MacMillan Theatre Sunday, May 31 2:00 pm

Tickets:
Mezz: \$15
Seniors: \$12.50
Students: \$7.50
Balcony: \$12
Seniors: \$10
Students: \$6

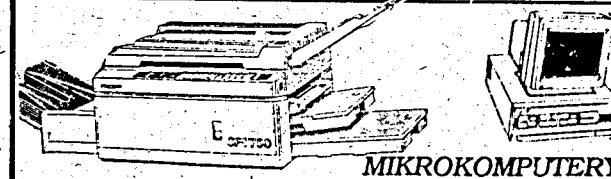
TO ORDER TICKETS CALL: 533-2725
VISA accepted

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

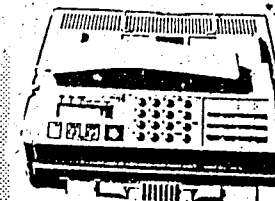
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

SHARP FAXY

The W. Reymont Foundation
TORONTO

Credo: "Polskie dziedzictwo kulturowe, naszą dumą i powinnością"

ORGANIZUJE

LATO '92 W POLSCE

KOLONIE: 4.07. - 29.07.92
wiek dzieci: 11-15 lat Mielno k/Gniezna, woj. poznańskie

OBOZY: 7.07. - 28.07.92
wiek młodzieży: 10 - 18 lat
- Jeździecki dla początkujących - Legia W-wa
- Jeździecki dla zaawansowanych - Legia W-wa
- Językowo-sportowy - AWF W-wa
- Żeglarski - Giżycko
- Wypoczynkowo-turystyczny - Piwniczna

STUDIA LETNIE:
wiek: młodzież akademicka
• Katolicki Uniwersytet Lubelski
• WSP - Kraków
• Szkoła w Sopocie

Zgłoszenia:

P.A.C. TRAVEL
1640 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 4A8
TEL. 537-4111

ZAPRASZAMY

Prezes Fundacji
Stanisław Hawryszko

Horoskop tygodnia

28 maja - 3 czerwca

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Najbliższe dni przebiegną pod znakiem nowych spraw. Nowych, ale ogólnie znanych Ci od dawna, tylko ich obecny kształt i kierunek wymagać będą bliższego zapoznania się z nimi. W innym wypadku trudno Ci będzie pokierować nimi we właściwy sposób. Pieniądzy wystarczy, chęci do działań różnych również. Miły znak - Lew, unikaj Wagi. Dzień - piątek, liczba - 5.
BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Mimo niezłych perspektyw na ten najbliższy tydzień Twoje podejście do wających spraw będzie cechowała jakaś niepewność, brak wiary we własne możliwości. Trudno się będzie dopatrzeć konkretnych przyczyn takiej postawy. Warto bez szukania rady samemu spróbować wyjść z tej sytuacji, czy nastroju. Znak przyjazny - Panna, unikaj Koziorożca. Dzień - środa, liczba - 4.
BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Brak dokładnej wiedzy o sprawach w tej chwili najbardziej Cię interesujących może stać się powodem do nieporozumień i napięć w bliskim kręgu zawodowym. Szczere i otwarte postawienie sprawy, nielatwe w swym założeniu, okaże się jednak najlepszym wyjściem z sytuacji i uzdrowi atmosferę. Znak miły - Ryby, unikaj Wagi. Dzień - wtorek, liczba - 8.
RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Przed Tobą dobre dni. Warto je wykorzystać na sprawy trudne i skomplikowane. Teraz bowiem jest szansa na powodzenie w sytuacjach pozornie przegranych. Nic, oczywiście, nie pójdziesz od razu jak z płatka: trzeba się będzie przyłożyć i wysilić, ale efekt końcowy - gwarantowany! Nie zrażaj się więc początkowymi niepowodzeniami - sprawa musi się udać! Znak sprzyjający Skorpion, unikaj Wodnika. Dzień - środa, liczba - 2.
LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Wprawdzie nie zabraknie napięć, ale to, co teraz uda Ci się przeprowadzić, okaże się korzystne i podniesie Cię na duchu. Dobrze byłoby pokazać otoczeniu, jak wiele wkładasz dobrej woli w swoje postępowanie, jak bardzo zależy Ci nie tylko na własnej chwale przy załatwianiu bieżących spraw. Znak życzliwy - Strzelec, unikaj Panny. Dzień miły - piątek, liczba - 6.
PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Twoja życzliwość i chęć przyjścia komuś z pomocą może być źle zrozumiana, jako zamach na czyjąś pozycję. Trzeba więc natychmiast wyjaśnić sytuację, nie zostawiać jej bez niedomówień! Warto też wytłumaczyć swoje intencje, bo druga strona nigdy z taką postawą jak Twoja nie miała okazji się zetknąć. Znak miły - Lew, unikaj Raka. Dzień - sobota, liczba - 3.

WAGA: 23 września - 23 października
Uroczystość z okazji czyjegoś święta powinna być dla Ciebie okazją do pokazania się z jak najlepszej strony. Każda przesada, nadmiar towarzyskich urozmańceń nie są wskazane. Zbędnym wyskokiem możesz popsuć całe dobre wrażenie, osłabnięte przedtem! Skontaktuj się z daleko mieszkającą rodziną. Znak miły - Bliźnięta, unikaj Ryb. Dzień - środa, liczba - 4.
SKORPION: 24 października - 22 listopada
Masz przed sobą kilka dobrych szans. Trzeba umieć je dostrzec i w odpowiedni sposób wykorzystać! Staraj się postępować według własnego rozeznania. Nagle kłopoty materialne, gdyż nie potrafiłeś się ostatnio skupić na zarabianiu pieniędzy wyłącznie. Znak przychylny - Baran, unikaj Wagi. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 4.
STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Rozejrzyj się bacznie dookoła. Warto sprawdzić, co otoczenie o Tobie myśli, jak przyjmuje Twoje działania. W tygodniu czeka Cię rozmowa z kimś, kto zechce Ci wskazać na niektóre Twoje błędy, a może po prostu pomoc w zmianie stanowiska, które w jakiejś sprawie nie jest utrafione. Znak przychylny - Koziorożec, unikaj Raka. Dzień - sobota, liczba - 7.
KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Tydzień ważnych decyzji, dotyczących przede wszystkim Twojej osoby. Czekaj Cię w tych dniach kilka spraw do rozwiązania. W jednym z nich będzie jedynym ważnym decyzją, w innych zmiana dotychczasowego postępowania. A wszystko to kosztować Cię będzie sporo nerwów i sporów. Znak życzliwy - Waga, unikaj Byka. Dzień miły - wtorek, liczba - 5.
WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Perspektywy zmian. Zaskoczą Cię. Ustosunkuj się do nich z miejsca negatywnie. I to będzie pierwszy błąd, który zechcesz popełnić w tym tygodniu. A to dlatego, że te ewentualne zmiany nie są jeszcze przesądzone, a mogą nawet okazać się korzystne. Nowa znajomość. Wzbudzi Twój zachwyty. I to będzie drugi błąd, bo nowo poznana osoba nie przedstawia sobą obiektu Twoich uwielbień. Znak miły - Bliźnięta, unikaj Ryb. Dzień - wtorek, liczba - 5.
RYBY: 19 lutego - 20 marca
Uda Ci się korzystnie rozwiązać nękające Cię ostatnio problemy. Niemniej staraj się najbliższe swoje plany ułożyć tak, by nie były wstrząsem dla dnia codziennego ani katastrofą dla kieszeni. Niektóre mniej istotne sprawy przyczynią się do ogólnej zmiany nastroju na lepsze. Komuś bliskiemu okaż swoje przywiązanie. To ważne! Znak miły - Waga, unikaj Raka. Twój dzień - niedziela, liczba - 4.

IMIGRACJA

Pytanie: Pisała Pani, że jeśli ktoś był sponsorowany i nie minął rok od sponsorstwa, to taka osoba może być deportowana, jeśli nie pracuje. Jeśli biuro imigracyjne tak może zrobić, to jest bardzo niesprawiedliwe. Ja chcę pracować - tylko nie mogę znaleźć pracy. Ja "Welfare" nie chcę, ale muszę go brać, bo nie mam z czego żyć. Proszę mi poradzić. Czuję się zagrożony.

Odpowiedź: Czasami odpowiedzi muszą być ograniczone, gdyż nie jest możliwe drukować wyczerpujących tłumaczeń. W dodatku, każda osoba może mieć inne warunki przyjazdu i pobytu. Sugeruję w pana przypadku zgłosić się wpięty do sponsora. Potem można się skontaktować z polskimi biurami pomocy społecznej. Proszę się do mnie zgłosić. Podam adresy i telefony.

Pytanie: Jestem wykwalifikowanym kucharzem (po angielsku: "chef"). Jakie mam szanse obecnie na emigrację?

Odpowiedź: Bardzo dobre. W tej chwili to jest jeden z najbardziej poszukiwanych zawodów i da maksimum 10 punktów przyłożeniu podania o stały pobyt w Kanadzie.

Pytanie: Moja koleżanka pojechała do Polski mając paszport polski. Miała też ważny paszport kanadyjski. Ważność tego paszportu upłynęła. Chce teraz wrócić do Kanady. Czy muszę jej wysłać zaproszenie, żeby dostała wizę turystyczną?

Odpowiedź: Nie. Nie straciła obywatelstwa kanadyjskiego. Powinna udać się do ambasady kanadyjskiej w Warszawie i wyrobić sobie nowy paszport kanadyjski, na którym może przylecieć z powrotem do Kanady.

Pytanie: Mam obywatelstwo kanadyjskie. Jestem już na emeryturze. Chcę z mężem pojechać na Florydę na 6 miesięcy. Czy potrzebuję na to pozwolenie od władz amerykańskich?

Odpowiedź: Nie. Na sześć miesięcy można pojechać bez problemu. Po sześciu miesiącach (czyli przed upływem tego terminu) - trzeba złożyć podanie o przedłużenie pobytu.

HANIA SOKOLSKA
766-4779/345-9012

NR 232 • 28 MAJA - 3 CZERWCA 92

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPLATNA WYCENA
☎ 249-5212

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

LEKARZ OGÓLNY

- Choroby skóry
- Choroby dzieci

Przyjmuje w poniedziałki i czwartki w g. 10 - 18, wtorki, środy, piątki w g. 10 - 20, w soboty w g. 9 - 13 (Pierwsza i trzecia sobota miesiąca gabinet nieczynny)

TEL. 583 7878
2333 Dundas St. W. 404

If You're ambitious, trustworthy and would like to earn TOP PAY salary in the comfort of Your own home, don't delay. Send today for free information package.
Please enclose \$2.00 for postal services+stamp. Limited time offer.
HOMEWORERS DIRECT MARKETING
P.O. Box 97005
Toronto, Ont. M6R 3B3

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

PONTIAC, BUICK, CADILLAC & GMC TRUCKS

SALES & LEASING

NISKIE OPROCENTOWANIE
lub RABAT

ARNOLD PENK przedstawiciel firmy General Motors istniejącej od 1922 roku, oferuje Państwu szeroki wybór nowych i używanych samochodów.

- Pełna gwarancja fabryczna na samochody GM
- Bezplatna gwarancja antykorozyjna na okres sześciu lat.

- ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży samochodów i finansowaniu pożyczek od dwudziestu lat.
- Jest jednym z najlepszych w tej dziedzinie na terenie Kanady.
- Znany również jako społecznik, pomaga swoim Klientom w trudnych sytuacjach.
- Załatwia sprzedaż, pożyczkę oraz oferuje pomoc w znalezieniu ubezpieczenia.
- Osobista opieka ARNOLDA PENKA przez cały okres posiadania auta.
- PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna.

PAMIĘTAJ! ZAKUP SAMOCHODU JEST POWAŻNĄ TRANSAKCJĄ,
TRZEBA WIEDZIEĆ KOMU MOŻNA ZAUFAC.
DOŚWIADCZENIE, WIEDZA I UCZCIWOŚĆ JEST PODSTAWĄ
BIZNESU ARNOLDA PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 771-0688, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

Zbigniew Obrębski

Artysta - fotograf.

Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne
tel (416) 694-3792

PolBiz
BUSINESS WITH POLAND NEWSLETTER

IMPORT • EXPORT • INWESTYCJE W POLSKĘ
Najnowsze publikacje przesyłamy prosto do
pokoju w domu w całości o adresy o kosztach
ceny • daty • opłaty • cazy

Interesujesz się biznesem w Polsce?

Wydajemy PolBiz miesięczny magazyn
niezbędny dla każdego
zainteresowanego tym tematem.

Numer z zeszłego miesiąca wysyłamy bezpłatnie

Bieżące numery dostępne są przez prenumeratę lub bezpośrednio w:

TORONTO	Quality Sausage (Roncesvalles) tel. 533-7054
Master Printing Inc. tel. 761-9659	MISSISSAUGA
Głos Polski tel. 533-9460	Mazowsze Meats & Deli tel. 897-9647
Roncesvalles Bakery tel. 535-7143	Krakow Delicatessen tel. 897-0695
Polimex tel. 537-7914	SCARBOROUGH
Gazeta tel. 531-3230	Polka Delicatessen tel. 289-0379

W celu zamówienia prenumeraty lub darmowego numeru napisz lub zadzwoń do redakcji

MASTER PRINTING INC. 2965 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1Z2
Tel. (416) 761-9659 Fax (416) 761-1933

TŁUMACZENIA Z 9 JEZYKÓW

Sabank
communications

Maciej Syrokomla

255-5691
Fax 251-8236

2559 Lakeshore Blvd. W. ste. 40

STUDIO
ANKA
Anka Czudec
photographer

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

POZIOMO: 1 — „powiedz przecie kto jest najpiękniejszy w świecie” • 2 — więcej niż ogarek • 3 — owadożerna bogatka (na rysunku) • 4 — maszyna-pomocnik • 5 — kieruje pracą doktoran-ła • 6 — między Panną a Skorpionem • 7 — rabal (inaczej) • 8 — związek państw • 9 — wynalazek J. Gutenberga • 10 — „korona” słońca • 11 — władcy asyryjskich • 12 — prawny • 13 — na loterię • 14 — brak decybeli • 15 — rzadko otwiera usta • 16 — Podhalański nad Skawą • 17 — zglębia tajemnice rzemiosła, sztuki itp. • 18 — zimowa sypialnia misia • 19 — włókno sztuczne przypominające jedwab • 20 — w starożytnej Grecji urządzano je w Olimpii co cztery lata • 21 — solowy utwór instrumentalny doskonałej techniki • 22 — największy z nietoperzy (żyje na Płw. Indyjskim) • 23 — malyw, zdobniczy • 24 — sojusznik • 25 — działa na zmysł powonienia • 26 — dopływ Norwi • 27 — najcenniejsza nagroda dla filmowców i aktorów • 28 — symbol pierwiastka chemicznego bromu • 29 — godło państwa • 30 — „najsilniejszy” kolor w rozgrywce brydżowej • 31 — góry w ZSRR, Mongolii i Chinach • 32 — blaszany instrument dęty • 33 — po gongu „idzie” w górę • 34 — środek miejskiego transportu •

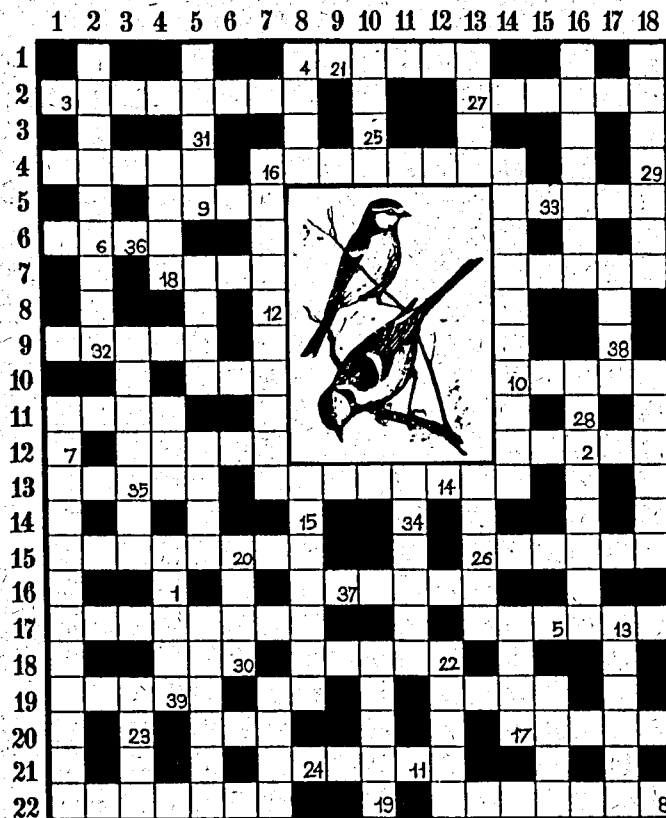
PIONOWO: 1 — wielki ośrodek przemysłowy w obwodzie czelabińskim • 2 — do przesławiania rozjazdu kolejowego • 3 — jeden z dwóch władców sprawujących wspólnie rządy w starożytności • 4 — wykonawcy zbiorowych recytacji w tragedii antycznej • 5 — np. pszczołka Maja • 6 — cyrk lodowcowy • 7 — widziadło, mara • 8 — duża biesiada • 9 — moneta (gl. srebrna) używana w Hiszpanii i Portugalii (XVI—XIX w.) • 10 — czarna koń • 11 — kraina historyczna w środkowej Czechosłowacji • 12 — klatka ze schodami • 13 — sprzedawanie lowarów, których brak na rynku, z nadmiernym zyskiem • 14 — zbytnia pewność siebie • 15 — drzewo o wiecznie zielonych, skórzastych liściach • 16 — stos atomowy • 17 — najwyższy organ władzy państwowej w PRL • 18 — klęska, zagłada • 19 — grupa gór zystych wysp na M. Norweskim • 20 — energiczny śmieciek • 21 — największe miasto Norwegii • 22 — ostatnia w greckim alfabecie • 23 — duży, ozdobny puchar (wyrabiany w XVI—XVII w.) • 24 — lichej napój lub rozwodniona zupa • 25 — z niego futro • 26 — kałem się łączy • 27 — duża ryba z rodziny jesiotrowatych • 28 — lepszy niż nic • 29 — prowadzi koczowniczy tryb życia • 30 — wozu rannych i chorych • 31 — stan czynny środków własnych przedsiębiorstwa •

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI POLEGA NA ODGADNIĘCIU HASŁA, na które składają się litery oznaczone liczbami umieszczonymi w prawym dolnym rogu niektórych kratki.

PRZEPRASZAMY!
Właściwe rozwiązanie do krzyżówki z nr 230 ECHA

WSZĘDZIE DOBRZE
GDZIE NAS NIE MA

KRZYŻÓWKA

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

KAŻDEJ BIEDZIE
KONIEC PRZYJDZIE

Video Digital Conversion

Pal Secam NTSC

Przegrywanie taśm video ze wszystkich systemów świata na system amerykański i odwrotnie z taśm VHS i video B.
\$ 10 za 1 godz., 3 godz. \$ 25
Przegrywanie filmów 8 mm i Super 8 na video, \$1 za min.
Wysoka jakość i krótkie terminy.

614 - 0953

Codziennie 17.00 do 21.00, sobota 10.00 do 20.00

CARAVAN VIDEO & CONVENIENCE STORE

Jacek i Anna Szkolak

zapraszają

do wypożyczalni filmów.

Mamy najnowsze filmy, ponad 400 polskich i 3 tysiące angielskich, BETA, V.H.S., Nintendo.

U nas też kupisz polskie gazety.

ETOBICOKE, 5241 Dundas St. West

(w pobliżu przystanku metra na Kipling)

TEL. 234-5915

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód lub tył) + części \$49.99

Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju) \$24.99

POLECAMY: Przy pomocy najnowocześniejszych dodatków do olejów i paliw:

- przedłużanie żywotności silników i skrzyń biegów
- obniżanie zużycia paliwa
- przywracanie utraconych osiągnięć silnikom

1541 -A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzwoń
o silnik - używając

FORTE

NAJBARDZIEJ ZNANA
WŚRÓD POLAKÓW
W KANADZIE

WRÓŻKA
ZAWIA

Dzięki darowi intuicji pomoże Ci w rozwiązaniu Twoich problemów.
Wróżba z kart • przyszłość • teraźniejszość • przeszłość
TEL. 633-4469

NR 232 -

28 MAJA - 3 CZERWCA 92

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

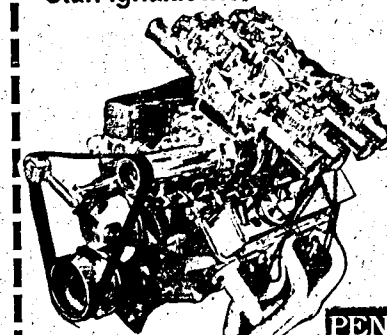
Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

**AGENCJA OBROTU
NIERUCHOMOŚCIAMI**

MIROSLAW LASKOWSKI

poleca usługi

REAL ESTATE w Polsce

Poznań, ul. Ogrodowa 12

TEL. 33-25-81 w. 230, FAX 52-78-00

TEL. w Toronto (416) 740-2580 (wiecz.) Jerzy

INCOME TAX CONSULTANT
Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych
CZESLAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

Manulife Financial
JERZY SZEMPLIŃSKI
Insurance Broker

- Ubezpieczenia na życie, biznesu chorobowe i wypadkowe, dentystyczne
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Dożywotnie renty i emerytury RRIF
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Fundusze inwestycyjne 100% gwarantowane
- Ubezpieczenia dla odwiedzających oraz podróżujących poza Kanadę

DO YOU KNOW? We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...
TEL.: 848-1250, FAX: 897-1862

Tower REALTY LTD.
METRO TORONTO

Sprzedaż - kupno - wynajem domów, interesów i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia
• LIFE INSURANCE - na życie
• DISABILITY - chorobowe
• MORTGAGE - hipoteczne
• GROUP, BUSINESS - handlowe
• RRSP, ANNUITY - emerytury
• VISITORS - dla odwiedzających

Andrzej Krysiak
Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6515, Dcm: 858-0129

Umożliwiam zakup domu przy 5% wpłaty, hipoteki już od 9,25% na 1 rok i 10,25% na 5 lat. Zwrot kosztów Land Transfer Tax dla kupujących pierwszą nieruchomość.

- Bloor/Cawthra - przepiękny 4-sypialniowy townhouse, garaż, ogródek, wyjście z "basementu" na patio. Tylko 15 tys. wpłaty.
- Highpark - 3-sypialniowe condo. w najekskluzywniejszym budynku. Cena \$279,000.
- Toronto - 9-pokojowy dom z możliwością wynajmu + mieszkanie dla właściciela, prywatnyjazd, garaż, wykończona piwnica. Tylko \$219,000.
- Royal York - najlepsza część Etobicoke, 4-sypialniowe bungalow, zredukowana cena, do natychmiastowej sprzedaży.
- Etobicoke - 4-sypialniowy wolno stojący dom na dużej działce, wykończony basament, tylko \$209,000.
- Etobicoke - bardzo solidne bungalow, blisko Lakeshore, \$169,000.
- Park Lawn/Barry Rd. - "Custom build Raised Bungalow" na działce 50 x 140, tylko 50 tys. wpłaty.
- Połaska dzielnica - 81 Fern Ave. - tylko \$189,000; 82 Fern Ave. - tylko \$239,000; 57 Wright Ave. - tylko \$192,000; 195 Sovaren Ave. - tylko \$269,900.
- 59 Foxwell St. - tylko \$199,000 - wolno stojące "bungalow", prywatnyjazd, wykończona piwnica.
- Scarlett/Eglinton - 3 syp. Condo, \$137,000.
- Scarlett/Eglinton - przestrzenne pokoje do wynajęcia od zaraz, \$250 miesięcznie.

Mutual of Omaha Insurance Company
UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.
Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Atrakcyjne oferty MATRYMONIALNE.
Dla osób: z i bez pobytu stałego.
Komputerowy dobór partnerów. EUROPA, USA, CAN.
Gwarantowany kontakt z pięcioma osobami odpowiadającymi Twoim wymaganiom!
Bez szansy na pobyt stały i normalne życie?
Send brief info-offer, picture and \$5 to:
POLCON
PO Box 4022
K1Y 4P3 OTTAWA ONT.
CANADA

DR. M.J. CELIŃSKI
Registered Psychologist
Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy, zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychosomatyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie, leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397
344 Sheppard Ave. East. Willowdale, Ont. M2N 3B4

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823
Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

TANIO, DOBRZE I SZYBKO
uzyskasz prawo jazdy dzwoniąc
TEL. 769-1280 lub 259-9233

AMICO DRIVING SCHOOL

POLSKI CHIROPRAKTYK

KINGSWAY MEAT PRODUCTS & DELICATESSEN LTD.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur
CENY KONKURENCYJNE

Dr. John Jaskot BSc., D.C.

URAZY
związane z pracą, uprawianiem sportu,
prowadzeniem pojazdów mechanicznych
BÓLE GŁOWY • KRĘGOSŁUPA

MIMICO - CHIROPRACTIC CENTRE
2362 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. M8V 1B6
TEL. 255-2231

SCARBOROUGH - CHIROPRACTIC CLINIC
2555 Eglinton Ave. E. Suite 202, Scarborough, Ont. M1K 5J1
TEL. 267-1146

ISLINGTON MEDICAL CENTER WALK IN MEDICAL CARE
AND FAMILY PRACTICE
4 Burnhamthorpe Rd., Etobicoke, Ont.
TEL. 234-1987(8)

BIURO PODRÓŻY
SAVE-O-WAY
OVERSEAS SERVICES
A division of 5473 19 Ontario Ltd.
WORLD WIDE TRAVEL

331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8
TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)
720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9
TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

• BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW • PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT • ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
• WYSYLKA SAMOCHODÓW • SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

PACZKI DO POLSKI	p. Alicja 160 Wilkinson Rd. unit 38 Brampton Tel. 452-0485	KINGSTON'S DELI 91 Princess St. Kingston, Ont. (613) 531-8380	European Sausage Deli Lidia Piskiewicz-Jan Górski 92 Halsey Ave. Tor. M4B 1A9 Tel. (416) 755-4221 SCARBOROUGH, ONT.	BIG WIN CENTRE Lottery Headquarters 760 Brant Street Burlington, Ont. L7R 4B7 tel. 639-7547
Kitchener, Ont. Kazan Overseas Parcel 83 Shanley St. Tel. 743-7653	Woodstock, Ont. Holy Cross Church 169 Ingersoll Rd. Tel. 539-1050	Delhi, Ont. Aleksander Bozek R.R. 1, Delhi Tel. 502-1058	Brantford, Ont. Polonaise Deli 24 Dalhousie St. Tel. 753-7550	Sault Ste Marie, Ont. Edward Glowik 324 Whitney Ave. Tel. (705) 253-7240
DANA PARCEL 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. N1H 8C7 Tel. 836-4672	Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 869 Capri Court Tel. 435-0600	Hamilton, Ont. Save O Way 747 Barton St. E. Tel. 545-6788	Thunder Bay, Ont. Frank Customs 519 Simson St. Tel. 622-3885	St. Catharines, Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411

PRACA

POTRZEBNY auto-mechanik, 5-6 lat doświadczenia. TEL. 636-9724

PRZYJMĘ do domu daleko do pilnowania. Drzwonil po g. 20. Anna. TEL. 425-8885

POSZUKUJĘ pracy płatnej gotówką. Iona. TEL. 429-7733

POTRZEBNA odpowiedzialna pani do opieki nad 2 dziećmi od poranka do piątku bez zamieszkania, angielski konieczny. Richmond Hill. TEL. 884-2961 wieczorem

POTRZEBNA ekspedientka na niedziele do Donut Shop. TEL. 274-4418

POSZUKUJĘ pracownika do prac remontowo-budowlanych. TEL. 238-9003

CZASOWA pomoc, part-time, do lekkiej pracy przy pakowaniu i pracy w magazynie, doświadczenie niekonieczne, musi rozumieć angielski. Adres: 25 Coronet Rd., Unit 10.

BAX-Electronics poleca elektroniczne usługi cyfrowe transferowanie taśm systemu Pal, Secam, NTST, profesjonalna instalacja samochodowa, naprawy wszelkiego sprzętu elektronicznego. Sklep znajduje się: Stoney Creek, 237 Burton St. E. TEL. 664-1175

PIZZA-maker potrzebny natychmiast. TEL. 851-2666 i 270-7441

POTRZEBNY natychmiast PIZZA-maker. TEL. 272-5452

POSZUKIWANI kierowcy A-Z. TEL. 272-5782

DWÓCH młodych mężczyzną poszukuje pracy. Scarb. TEL. 438-8073

MŁODY mężczyzna posiadający 3-letnie doświadczenie w układaniu ceramiki i marmuru, znający angielski, posiadający samochód i narzędzia poszukuje pracy. TEL. 283-1385

MEŻCZYZNA koło 60 lat szuka pracy. TEL. 257-6482

POSZUKUJĘ "Cube-van", 14 feet, poszukuję pracy w każdym kierunku. TEL. 631-8980 Andrzej

POTRZEBNA kobieta do opieki nad dzieckiem, Bloor i Runnemeade, 3 razy w tygodniu. TEL. 768-0918 Bogusia

PRACA na part-time w handlu, staż w marketingu, język angielski, samochód mile widziany. Wiadomość proszę zostawić na maszynie. TEL. 412-0440

DOBRE zarobki plus wysokie bonusy. Praca w kompanii ubezpieczeniowej. TEL. 588-1058 Piotr

ZAOBZCZĘDZISZ ponad 50% swoich kosztów naprawiając samochód u mnie. Zapewniam profesjonalną obsługę, daję gwarancję i rachunki. Proszę Piotra lub zostawić wiadomość na maszynie. TEL. 279-9834

POSZUKUJĘ pracy na stacji benzynowej lub jakiegokolwiek innej. Posiadam SIN. TEL. 285-8691 Bogdan

MEŻCZYZNA posiadający SIN, z doświadczeniem kanadyjskim poszukuje pracy. TEL. 630-2993 Maciej

POSZUKUJĘ pracy na stacji benzynowej. Posiadam doświadczenie z Polski i z Australii. TEL. 285-8691 Bogdan 229-231

MIESZKANIA

MONTREAL - czysty po remoncie apartament, 6 1/2, wienna pralka, dla 2-3 osób lub rodziny, możliwość wynajęcia garażu, 5 min. do metra La Saal. TEL. 514-382-4240

POKÓJ w basemencie do wynajęcia od 1 czerwca, okolice Kennedy/Finch. \$200 miesięcznie. TEL. 754-0557

UMEBLOWANY, 2-sypialniowy apartament dla 2 osób, cena \$745, lokalizacja nad jezioro. TEL. 233-7892

PILNIE poszukuję mieszkania w bloku apartamentowym od 1 czerwca, cena około \$550. TEL. 425-9142 Jurak

2 POKOJE z używalnością kuchni i łazienki do wynajęcia. TEL. 686-5174

MOŻLIWOŚĆ kupna rządowej ziemi pod cottage. TEL. 322-6183

DO WYNAJĘCIA pokój w "townhouse", okolice Dundas i Hurontario. TEL. 238-9003

POKÓJ z łazienką, TV, używalność ogrodu, w nowoczesnym domu, dla niepalącego pana, okolice Hwy 7/Lealie St. (Markham). TEL. 731-8559

OD 1 czerwca do wynajęcia pokój z garażem w basemencie townhouse na High Park Av. Idealna lokalizacja, blisko Subway. TEL. 762-2580

2 POKOJE 1-osobowe do wynajęcia od 2 czerwca przy petli TTC, Mississauga-Etobicoke. TEL. 503-4655. Ceny do uzgodnienia.

ZAMIENIĘ tanie 3-sypialniowe mieszkanie w Etobicoke na 1-sypialniowe z balkonem. TEL. 744-1740

Z POWODU wyjazdu odstąpię 2-sypialniowy apartament wraz z meblami i ino, cena miesięczna \$619, Alca Jane/Finch. TEL. 740-7600 - wiadomość zostawić na maszynie.

DO WYNAJĘCIA DOMKI LETNIE, okolice Bankroft, położone nad jeziorem Baptist Lake - 2-, 3-, 5-sypialniowe, z wygodami oraz nowe apartamenty 2-sypialniowe, duża piaskzysta plaża i duży teren na spacer. TEL. 233-7892

POSZUKUJEMY trzeciej osoby do wspólnego zamieszkania w dużym apartamencie (w budynku apartamentowym), północne Etobicoke, sauna, basen, niski czynsz. TEL. 749-8358 w godz. wieczornych, proszę Darka lub Roberta.

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje na Scarborough. TEL. 287-2507 Elżbieta - do godz. 21:00.

PRZYJMĘ niepalącą współlokatorkę do apartamentu, blisko stacji Jane i Old Mill (od 15 czerwca). TEL. 604-4034

MIESZKANIE dla małżeństwa lub samotnej osoby w domu 4-sypialniowym, basen, ogród, garaż, \$500 miesięcznie. TEL. 842-0599 lub 507-6770

OKOLICA Jane i Finch, tani pokój w apartamencie wynajmę spokojnemu, bez nałogów mężczyźnie. TEL. 740-7600, wiadomość zostawić na maszynie.

WAŻNA WIADOMOŚĆ DLA RODZICÓW
dzieci od noworodka do 13-stu lat

CHILDREN'S EDUCATION TRUST

Registered Education Savings Plan
(RESP)

- specjalny plan oszczędnościowy dla dzieci (tax shelter)
- pomoże pokryć koszty nauki pomaturalnej na całym świecie

EWA RENSEN

wieloletni konsultant
planów
oszczędnościowych
na edukację

762 - 3442

WIECZORNE CODZIENNE RADIO

530 i 790 AM
od 7:30 do 9:00 wieczorem

- **Poniedziałek** :
Polonia Review - Jan Góra tel./fax (416) 871-4677
- **Wtorek** :
rock (7:30 - 8:00)
- **Środa** :
Spotkania - Wiesław Magiera tel. (416) 533-0160
- **Czwartek** :
polka (7:30 - 8:00)
- **Piątek** :
Radio Pionier - Marek Lachowicz tel. (416) 522-2777

• **Niedziela** i 108 FM (4-0 po południu)
Polonia Review - Jan Góra tel./fax (416) 871-4677

ZAPRASZAMY

DO WYNAJĘCIA 2-sypialniowe mieszkanie na północ Toronto, garaż, basen, sauna, korty tenisowe, plac zabaw. TEL. 663-9456 lub 744-8446 230-232

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM van na chodzie lub zamienię na "air condition". TEL. 535-3038

SPRZEDAM Hynday Excel 87, w b. dobrym stanie, biały, standard, air condition, certyfikowany, cena \$2000, drzwonil wieczorem - tel. 569-1101

VOLKSWAGEN Rabbit, 84 rok, automatic, 4-drzwiowy sprzedam. TEL. 251-1424 proszę Iwonę

SPRZEDAM kosarkę elektryczną do trawy w b. dobrym stanie, cena \$40 oraz oryginalne nakrycia do siedzeń samochodowych z prawdziwego baranka, cena \$45. TEL. 457-3537

IDEAL Park Ltd. na biznes do sprzedania w Toronto i okolicy. Praca b. miła i przynosząca dobre korzyści. TEL. 824-0122 maszyna

MAM 3 rowerki do sprzedania. TEL. 625-7224

SPRZEDAM samochód Honda Accord, 83, w b. dobrym stanie, z powodu wyjazdu. TEL. 962-2448

SPRZEDAM kamper składany na 5 osób, zapasowe koła, tanie. TEL. 653-3784

SPRZEDAM stół kuchenny. TEL. 238-9637

SPRZEDAM nowe krzesła do pokoju stołowego. TEL. 828-9531

SPRZEDAM dwa kioski - Union Station - TEL. 271-9176 (cena \$42 tys.). 230-232

DO SPRZEDANIA Honda-Accord, 87, automat, air condition; Volkswagen Gulf, 86; Astro-Cargo, 88. TEL. 503-3195

SPRZEDAM samochód oraz przyrępe do samochodu. TEL. 274-6320

SPRZEDAM Hyundai Excel, 86, GLS, 5-biegowy, 91 tys. km, 5-drzwiowy, stereo, kolor niebieski-metalik, jak nowy, cena do uzgodnienia. TEL. 249-9826 lub wiadomość na maszynie.

SPRZEDAM Ford Van-Camper, automatic, power steering, power break, o niskim przebiegu, kompletnie wyposażony, radio, toaleta, boiling, w doskonałym stanie. Cena do uzgodnienia. TEL. 247-0587

SPRZEDAM samochód Acadian 88 r., mały 4-cylindrowy, 4-drzwiowy, automatic, jak nowy, nie używany zimą, 24 tys. przebieg, \$2,900. TEL. 457-3537

SZCZENIANKI PRZEMILE, Toy foxterriery, rasowe, biało-czarne, krótkowłose, czyste, lubiące dzieci, spokojne, idealne dla starszych osób, łatwe do przeszkolenia. Bardzo tanie SPRZEDAM. TEL. 496-9904 po 5 po poł.

KUPIĘ rower damski. TEL. 604-3912

BRZYDZ, w przyjemnej damskiej atmosferze, jeśli chcesz zagrać - zadzwonić. TEL. 238-0447 Krystyna

RÓŻNE

232-235

232-234

231-233

232-234

231-233

232-234

NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ LECH W. PRUSIŃSKI

Magister praw
Długoletni kierownik Biura Pomocy Imigrantom

Zatwierdzenie stałego pobytu, wiz turystycznych, sponsorowanie, imigracja do U.S.A., wypełnianie formularzy imigracyjnych, indywidualny serwis

Bezpłatne porady we wtorki 12⁰⁰ - 19⁰⁰
Prosimy o telefoniczne ustalanie wizyt.

194 Garden Avenue, Toronto, Ont. M6R 1H7

Tel. (416) 588-1659

Travel
Expressions Ltd.
POLSKA OBSŁUGA • KANADYJSKIE DOŚWIADCZENIE
Weston Plaza 235 Dixon Road, Toronto (przy Islington Ave.)

JEDYNE BIURO PODRÓŻY W PEN. ETOBICOKE SŁUŻĄCE POLONI

- BEZKONKURENCYJNE BILETY DO POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT
 - WAKACJE • WYCIECZKI
 - Wynajęcie samochodu w Paryżu na 5 tygodni \$550 (ubezpieczenie i tax wliczony)
 - Sanatoria w Polsce od \$25 za dzień pobytu
 - Paszporty • Wizy • Usługi notarialne
- dzwonić 241 - 4654 proszę Zbyszka

MAC'S TAX & CONSULTING

2733 Lakeshore Blvd. W. Suite 14, Toronto, Ont. M8V 1G7
TEL. 251-5749 Fax: 251-9499

Przyjechałeś do Kanady w latach 1989, 1990 i dopiero niedawno uzyskałeś Landed Immigrant Status lub wciąż go oczekujesz?
Pomożemy Ci uzyskać zwrot podatkowy za lata oczekiwania! Możesz być upoważniony do zwrotu ponad \$1000!
Wypełniamy wszelkie zeznania podatkowe (INCOME TAX RETURNS). Nasze biuro jest otwarte od poniedziałku do piątku w godz. 12:00 - 20:00 i w sobotę w godz. 12:00 - 16:00
ZAPRASZAMY!

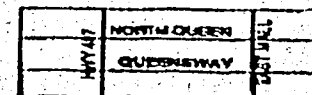
Osoby, które studiują Biblię i nie mogą zrozumieć kim jest naprawdę Pan Bóg, niech napiszą do człowieka z biblijnego nasienia niewiasty, która ukryta na australijskiej duchowej pustyni udzieli 100% odpowiedzi.

Adres: B.W. i P.O.N.P.J.
546/103 Alfred St. Narraween, N.S.W. 2099, Australia

POINTTS

SPECJALIŚCI RUCHU DROGOWEGO

100 East Mall, Unit 15, Etobicoke, Ont.
TEL. (416) 503-4990

- Dlaczego nie walczyć o oszczędzenie punktów?
- Czy Twoje ubezpieczenie wzrasta?
- Zbadaj najkorzystniejsze warunki.

AKUPRESURA STÓP

Akupresura jest pochodną akupunktury i wywodzi się z medycyny chińskiej. Polega ona na masażu uciskowym, wykonywanym jedną ręką lub obiema, poszczególnych punktów ciała. Systematyczne stosowanie tej metody przywraca zdrowie, poprawia samopoczucie, ale także zwiększa siły regenerujące organizmu. Działa na wszystkie narządy wewnętrzne poprawiając ich wydolność.

Każdy z nas może stosować akupresurę, lecz trzeba przedtem poznać rozmieszczenie odpowiednich punktów na powierzchni ciała i stóp. Na jeden narząd przypada od kilku do kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu punktów. Najłatwiej nauczyć się akupresury stóp. O tym będzie-
my pisać w kolejnych odcinkach.

Ponad 4 tysiące lat temu Chińczycy odkryli, że na naszych stopach znajdują się strefy refleksyjne, odpowiadające organom wewnętrznym (patrz załączone rysunki). Amerykański lekarz William Fitzgerald odkrył, że wskutek masowania określonych punktów stóp - otrzymuje się efekty w innych odległych miejscach. Doktor Fitzgerald stosował nawet akupresurę jako środek znieczulający przy niewielkich zabiegach.

Po wojnie akupresurę zaczęto stosować na szeroką skalę w wielu krajach świata. W niektórych krajach jak np. Belgia, Wielka Brytania czy Francja akupresura jest wykładana jako przedmiot na wyższych uczelniach medycznych.

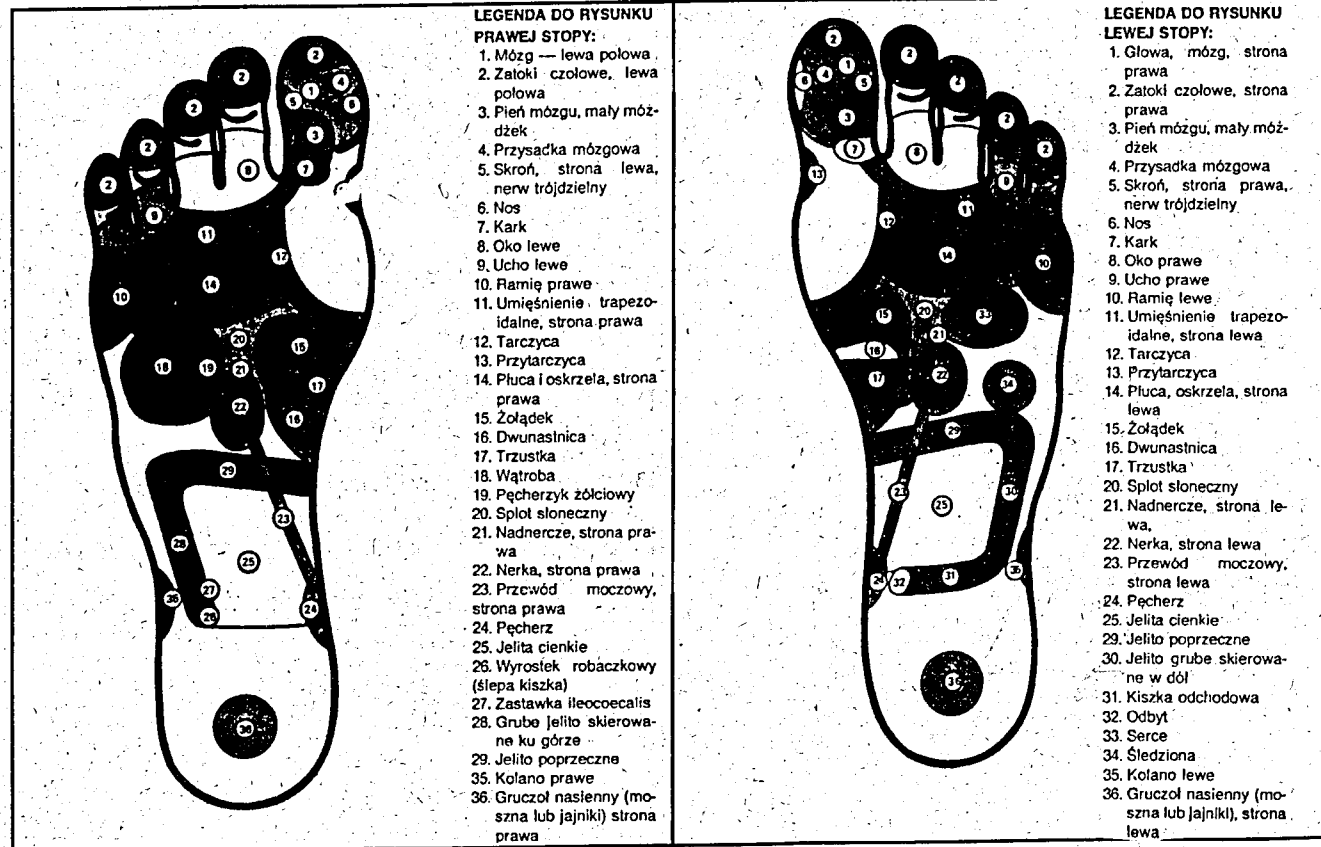
Czym są masowane punkty?

Nazwano je receptorami. Są to unerwione miejsca, pozostające w ścisłym związku z określonymi organami. Poprzez masaż receptorów osłabiamy ich lepsze ukrwienie, a co za tym idzie, również ukrwienie określonego narządu. Dlaczego i w jaki sposób to się odbywa, nauka jeszcze nie wyjaśniła do końca. Mamy jednak szereg dowodów na potwierdzenie skuteczności masażu receptorów.

Myślę, że istotne też jest wyjaśnienie, dlaczego tak ważne jest ukrwienie. Krew jest środkiem transportującym nie tylko tlen, ale wszystkie substancje odżywcze, hormony, przeciwciała, a także produkty rozpadu i różnorodne złoże. Złoże te tworzą się jedynie w miejscach źle ukrwionych. Powstaje więc sprzężenie zwrotne pomiędzy narządem a receptorem.

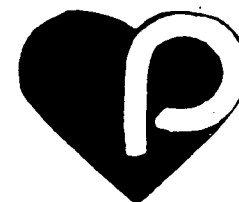
Jak masować stopy? Przede wszystkim nauczyć się rozpoznawać ważne dla naszego zdrowia punkty. O technice masażu w następnym odcinku.

Opr. według "Przyjaciółki"

NIE PIENIĄDZE, LECZ CHEĆ SZCZERA ZROBI Z CIEBIE PASAŻERA

WIELKA OKAZJA
BEZPŁATNE BILETY
DO POLSKI
tylko w nowym biurze

P O L I M E X

141 RONCESVALLES AVE.,
RÓG GARDEN
TEL. 537-7914

W związku z otwarciem nowego biura firmy POLIMEX uprzejmie informujemy, że każdy odwiedzający nas w dniach 25.04.92 do 23.05.92 będzie mógł wziąć udział w losowaniu bezpłatnego biletu do Polski.

Nagroda została ufundowana przez:

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

* Obowiązują pewne ograniczenia

* Szczegółowe informacje w biurze POLIMEX